

ΗΡΑΚΛΗΣ
ΚΑΙ «ΜΕΛΚΑΡΘ»:
ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΑΠΑΤΗ
ΤΟΥ ΦΟΙΝΙΚΙΣΜΟΥ

ΔΑΥΛΟΣ

Ὁ κ. Τσάντγουηκ,
οἱ φοινικιστὲς
καὶ οἱ Γραφές
Γραμμικὴ Β καὶ Α

ΔΡΧ. 600

ΠΩΣ ΥΠΟΚΙΝΕΙΤΑΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΟΝ ΑΙΜΟ

Ἴδου ὁ τάφος τοῦ Ὀδυσσέα

ΔΑΥΛΟΣ

Μηνιαίο Περιοδικό

Κυδαθηναίων 29, Πλάκα
105 58 Ἀθήνα.

Τηλέφ.: 3223957, 9841655

Τά Γραφεία τοῦ Περιοδικοῦ
λειτουργοῦν προΐντες ὥρες
9.30-13.30 καθημερινά.

Ἰδιοκτῆτης-Ἐκδότης-Λειτουργήτης:
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Γ. ΛΑΜΠΡΟΥ
Ἀχιλλέως - Μουσῶν 51
Παλαιό Φάληρο.

Φωτοστοιχειοθεσία-Ἀτελιέ:
«Ν. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ & ΣΙΑ ΕΠΕ»
Μάγερ 11, Ἀθήνα, τηλ. 5221792.

Εκτοπώσεις:
Π. ΚΟΚΚΑΛΗΣ
Βιβλιοδεσία:
Κ. ΚΟΝΤΟΓΙΩΡΓΟΣ

- Τιμή ἀντιτύπου: 600 ὀρχ.
 - Ἐτήσια συνδρομή: 6.000 ὀρχ.
 - Ὁργανισμῶν κ.λ.π.: 8.000 ὀρχ.
 - Φοιτητῶν: 4.000 ὀρχ.
 - Ἐξωτερικοῦ: 50 δολλ. ΗΠΑ.
- Οἱ συνδρομὲς προκαταβάλλονται
τὸν μῆνα Ἰανουάριο κάθε χρόνου.

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
ΔΕΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΝΤΑΙ.

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

Ὅλες οἱ συνεργασίες καὶ τὰ
ταχυδρομικὰ ἐμβάσματα στὴ
διεύθυνση:
ΔΗΜ. Γ. ΛΑΜΠΡΟΥ, Μουσῶν 51
175 62, Π. Φάληρο, Ἀθήνα.

Παρακαλοῦνται οἱ συνδρομητὲς
ποὺ ἀλλάζουν διεύθυνση, νὰ τὸ
γνωστοποιοῦν στὸ περιοδικό.

ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΤΟ:

ΣΕΛΙΣ 7540:

Κρατήστε σὲ ἐφεδρεία τὶς Κόκκινες Μηλὲς

Δ.Ι.Α.

ΣΕΛΙΣ 7542:

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Γ. ΓΕΩΡΓΑΝΑΣ (μὲ ἀπαντήσεις τῶν ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΥ
ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ καὶ Γ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ), Γ.Μ. ΣΩΤΗ-
ΡΙΟΥ, «ΚΕΜΕ», Γ. ΒΛΩΗΣ, Γ.Κ. ΔΗΜΟΥ.

ΣΕΛΙΣ 7550:

Εἰσιτήρια στὰ Μουσεία

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕΛΙΣ 7553:

Ὁ ἐμφύλιος πόλεμος τοῦ Αἴμου

ΛΑΚΕΤΑΣ

ΣΕΛΙΣ 7560:

«ΜΕΛΚΑΡΘ» καὶ ΗΡΑΚΛΗΣ

Μιά ἀκόμη ἀπάτη τῶν Φοινικιστῶν

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΑΣ

ΣΕΛΙΣ 7565:

Ἰδοὺ ὁ τάφος τοῦ Ὀδυσσεά

ΚΩΝ. Β. ΚΟΥΤΡΟΥΒΕΛΗΣ

ΣΕΛΙΣ 7575:

Ἀποκρι προγραφήσεις πινακίδων

Βορειοανατολικῆς ἑλληνικῆς γραφῆς

ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΣ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ

ΣΕΛΙΣ 7587:

«Ἄνο ἤλιοι στὸν οὐρανὸ»

(Συνέντευξη τοῦ Γ. Σταμπολδόπουλου)

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΕΞΗΣ

ΣΕΛΙΣ 7598:

Ἡ ἀνεύθυνη ἔννοια «λαός»

καὶ ἡ ἐκθόνη ἐπιβιώσεως τοῦ Ἑθνους

ΠΑΝΟΣ ΤΣΙΝΑΣ

ΜΟΝΙΜΕΣ ΣΤΗΛΕΣ:

ΜΕΤΕΩΡΙΣΜΟΙ: σελ. 7551 • ΑΙΣΙΜΑ ΚΑΙ ΑΔΗΡΙΤΑ:
σελ. 7563 • ΕΘΝΙΚΑ: σελ. 7593 • ΕΛΛΟΓΑ ΚΑΙ ΜΑ-
ΝΤΙΚΑ: σελ. 7585 • ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΑ: σελ. 7573 • ΔΙΗ-
ΓΗΜΑ: σελ. 7596 • Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ: σελ. 7598.

Κρατήστε σὲ κατάσταση ἐφεδρείας τὶς «Κόκκινες Μηλιές»

Ἕνας νόμος ἀπὸ τὴν ἱστορία τοῦ Ρωμαίικου Κρατιδίου, ἀπόσταγμα λογικὸ καὶ ἱστορικὸ τῶν γεγονότων 170 ἐτῶν, ἃς μὴν λησμονιέται οὔτε στιγμή ἀπὸ ἐκείνους πού τὸ μυαλό τους ματώνει γιὰ Ἑλ-λάδα—Ἑλ-ευ-θερία. Ὁ νόμος αὐτὸς εἶναι καθολικῆς ἰσχύος, χωρὶς ἐξαιρέσεις:

Ὅποιο τμήμα τοῦ «Ἑλληνισμοῦ τῶν τριῶν Ἡπειρῶν καὶ τῶν Πέντε Θαλασσῶν» ἐπεχείρησε τὸ Ρωμαίικο Κρατίδιο μὲ «δικά του» κριτήρια (= καθ' ὑποβολὴν καὶ ὑπόδειξιν «κάποιων») νὰ ἐντάξῃ στὴν ἑδαφικὴ-κρατικὴ ἰδιοκτησίᾳ του, τὸ χάσαμε ὀριστικά.

Ἡ, σὲ μιὰ πιὸ μαθηματικὴ διατύπωση, ὁ μοιραῖος αὐτὸς νόμος ἔχει ὥς ἑξῆς:

Ρωμαίικη κρατικὴ-ἑδαφικὴ ἐπιδίωξις = Ἑλληνικὴ ἐθνικὴ ἀπώλεια.

1821-27: Ἀπόπειρα κρατικιστικῆς ἐμπνεύσεως νὰ «πάρουμε» τὰ (δικά μας, ἑλληνικώτατα) Πελοπόννησο, Ρούμελη, Ἡπειρο, Θεσσαλία, Νησιὰ κ.λπ.

Ἀποτέλεσμα: Ἀφοῦ κατασφαχτήκαμε, τὰ χάσαμε ὅλα — ἡ ναυμαχία τοῦ Ναυαρίνου καὶ ἡ Συνθήκη τοῦ Λονδίνου, πού μᾶς ἐλέησαν μὲ κάποια ψίχουλα, δὲν ἀποτελοῦν ἔργο τοῦ Ρωμαίικου.

1897: Ἀπόπειρα νὰ «πάρουμε» Μακεδονία καὶ Ἡπειρο.

Ἀποτέλεσμα: Τὶς χάσαμε (καὶ ταυτόχρονα ἀνοίξαμε τὶς πύλες στὴν βουλγαρικὴ ἀρπακτικότητα καὶ στὴν ἰταλικὴ διείσδυση στὴν Ἡπειρο-Ἀλβανία).

1912-13: Πήγαμε νὰ «πάρουμε» τὶς εὐρύτερες (δικές μας, ἑλληνικές) περιοχὲς τῆς Ἡπείρου καὶ τῆς Μακεδονίας.

Ἀποτέλεσμα: Τὶς ἀκρωτηριάσαμε χάνοντας ὀριστικά τὸν προαιώνιο Ἑλληνισμό τῆς μισῆς σημερινῆς Ἀλβανίας, τῶν Σκοπίων (ναί, τῶν Σκοπίων!) καὶ τῆς μισῆς σημερινῆς Βουλγαρίας.

1919-1922: Πήγαμε νὰ «πάρουμε» τὰ (δικά μας, ἑλληνικώτατα) Ἰωνία, Αἰολίδα, Ἀνατολικὴ Θράκη, Καππαδοκία, Πόντο κ.λπ.

Ἀποτέλεσμα: Ἐχασαν ἑκατομμύρια Ἕλληνες τὶς προαιώνιες ἐστίες τους, ὅπου χωρὶς διακοπὴ ἤκμαζαν καὶ κυριαρχοῦσαν κοινωνικά, οἰκονομικά καὶ πνευματικά.

1974: Πήγαμε νὰ «πάρουμε» τὴν (δική μας, ἑλληνικώτατη) Κύπρο.

Ἀποτέλεσμα: Χάσαμε ὀριστικά τὴν μισὴ (καί, ἐννοεῖται, ἂν θελήσουμε νὰ τὴν «ξαναπάρουμε», θὰ χάσουμε τελειωτικά καὶ τὴν ὑπόλοιπη).

Οὔτε μιὰ φορὰ δὲν μπόρεσε τὸ Ρωμαίικο Κρατίδιο νὰ σκεφθῇ μὴ

κρατικά, μὴ ἐδαφικά, μὴ ἰδιοκτησιακά: οὔτε μιὰ φορὰ τὸ Ρωμαῖκο Κρατίδιο δὲν μπόρεσε νὰ σκεφθῇ, **χωρὶς νὰ φορῇ ὄπλα, παλάσκες, κράνος.**

Οὔτε μιὰ φορὰ τὸ Ρωμαῖκο Κρατίδιο δὲν ὑπελόγισε στὴν πολιτικὴ του στρατηγικὴ τοὺς τεράστιους συντελεστῆς ποὺ συγκροτοῦν τὴν παγκόσμια δύναμη τοῦ Ἑλληνισμοῦ: 1) Πανάρχαιο Ἔθνος ριζωμένο καὶ κυρίαρχο ἀπὸ χιλιετίες καὶ χωρὶς διακοπὴ σὲ μιὰ τεράστια γεωγραφικὴ περιοχὴ (κανένα ἄλλο ἔθνος τῆς γῆς δὲν διαθέτει τὸ φοβερὸ αὐτὸ πολιτικὸ πλεονέκτημα), 2) Ἑλληνικὸς Πολιτισμὸς παγκοσμίων σήμερα διαστάσεων (κανένα ἄλλο Ἔθνος τῆς γῆς δὲν διαθέτει τὸ φοβερὸ αὐτὸ πολιτικὸ πλεονέκτημα), 3) Ἑλληνικὴ Γλῶσσα παγκόσμια, στὴν ὁποία στηρίζονται σήμερα ὅλες οἱ «γλῶσσες» καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἡ Ἐπιστήμη, ἡ Τεχνολογία καὶ ὁ Στοχασμὸς σ' ὅλα τὰ κράτη τῆς Ὑψηλίου (κανένα ἄλλο Ἔθνος τῆς γῆς δὲν διαθέτει τὸ φοβερὸ αὐτὸ πολιτικὸ πλεονέκτημα).

Κι εἶδαμε τὰ ὄπλα, τὶς παλάσκες καὶ τὰ κράνη μας νὰ συντρίβωνται· κι εἶδαμε τὸν Ἑλληνισμό τῆς Β. Ἡπείρου, τῆς Ν. Ἰταλίας, τῶν Σκοπίων, τῆς Βουλγαρίας, τῆς Κωνσταντινούπολης, τῆς Θράκης, τῆς Ἰωνίας, τῆς Αἰολίδος, τῆς Καππαδοκίας, τοῦ Πόντου, τῆς Κύπρου, νὰ σφάζεται, νὰ βιάζεται, νὰ ξεπατώνεται ὀριστικὰ ἢ νὰ ἀφελληνίζεται. [Ὅχι, δὲν τὸν ἔσφαξε, δὲν τὸν ξερρίζωσε, δὲν τὸν ἀφελληνίσεν ὁ Τοῦρκος ἢ ὁ Σλάβος, ἢ ὁ Βούλγαρος ἢ ὁ Ἀλβανός. (Αὐτοὶ δὲν τὸ εἶχαν κάνει στὰ 400, ἢ πολὺ περισσότερα, χρόνια τῆς πλήρους κυριαρχίας τους, ὅταν οἱ Ἕλληνες βρισκόνταν στὴν ἀπόλυτὴ διάθεσή τους). Τὸ Ρωμαῖκο εἶναι ὁ ἱστορικὸς δολοφόνος τοῦ Ἑλληνισμοῦ].

Κι εἶδαμε τὸν Πολιτισμὸ τὸν Ἑλληνικὸ νὰ ψυχorraγῇ μέσα στὸ Ρωμαῖκο Κρατίδιο, ὅταν ἀνθίζη παγκοσμίως· κι εἶδαμε τὴν προκατακλυσμιαία Ἑλληνικὴ Γλῶσσα νὰ χαροπαλεύη στὶς μέρες μας κάτω ἀπὸ τὰ δολοφονικὰ πλήγματα ποὺ **μὲ τοὺς νόμους του** καταφέρει ἐναντίον της τὸ Ρωμαῖκο Κρατίδιο· κι εἶδαμε τὸν Ἑλληνισμό ν' ἀφελληνίζεται μέσα στὰ σύνορα τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Κρατιδίου, αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν Ἑλληνισμό ποὺ δὲν μπόρεσαν νὰ ἀφελληνίσουν τόσους αἰῶνες οἱ ποικιλῶνυμοι ξένοι κατακτητῆς.

Κρατῆστε σὲ κατάστασι ἐφεδρείας τὰ κράνη, τὰ ὄπλα, τὶς παλάσκες, τὴν κραυγὴ «ἀέρα» καὶ τὶς «Κόκκινες Μηλιές». Πάρτε ξανά, ἀμέσως τώρα, στὰ χέρια σας τὴν ξεχασμένη πατρογονικὴ μας βόμβα χιλίων μεγατόνων, ποὺ λέγεται ἑλληνικότητα. Καὶ κατακτῆστε μ' αὐτὴν (νὰ εἶστε βέβαιοι: **μὲ τὴν μεγαλύτερη εὐκολία**) τὸν Κόσμο, τὸν Ἑλληνικὸ Κόσμο.

Δ.Ι.Λ.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Ἡ «αὐθεντία Chadwick» καὶ τὰ «παιχνίδια» τῶν Φοινικιστῶν στὶς Γραμμικὲς Γραφές

Κύριε διευθυντά.

Μὲ ἀφορμὴ τὴν ἐκπληξὴ τὴν ὁποία δέχθηκα διαβάζοντας τὸ θέμα ποὺ ἀφορᾷ τὴν δῆθεν ἀποκρυπτογράφηση τῆς Γραμμικῆς Γραφῆς Α ἀπὸ τὸν κύριο Καλλίμαχο Διογένους, ἀλλὰ καὶ τὰ σχόλια γιὰ τὴν ὀρειχάλκινη πινακίδα τοῦ Ἰδαλίου ἀπὸ τὸν κύριο Γ. Πετρόπουλο στὸ τεῦχος Ἰουνίου, ἃς μοῦ ἐπιτραπεῖ νὰ διατυπώσω τὶς ἀντιρρήσεις μου.

Πρῶτα, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀποκρυπτογράφηση τῆς Γραμμικῆς Γραφῆς Α, πιστεύω ὅτι ὅλες οἱ μεταγραφές καὶ οἱ ἀποδόσεις στὰ Νεοελληνικὰ εἶναι ἐντελῶς λανθασμένες. Καὶ θὰ γίνω πιὸ σαφής. Ὁ κύριος Διογένους διαβάσει τὶς πινακίδες ἀπὸ τὰ δεξιὰ πρὸς τὰ ἀριστερά, κάτι τὸ ὁποῖο δὲν εὐσταθεῖ. Ὅπως καὶ ἡ Γραμμικὴ Β, ἔτσι καὶ ἡ Γραμμικὴ Α γράφεται καὶ διαβάζεται ἀπὸ τὰ ἀριστερὰ πρὸς τὰ δεξιὰ, ἐκτός ἴσως ἀπὸ μιὰ πρωιμότερη μορφή αὐτῆς. Αὐτὸ ἀναφέρει καὶ ὁ ἴδιος ὁ John Chadwick στὸ βιβλίο του *"Linear B and related scripts"*. Ἐπίσης ὁ κύριος Διογένους χρησιμοποιοῖ τὰ ἀριθμητικὰ σύμβολα σὰν συλλαβές, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ διευκολυνθεῖ στὴν ἀποκρυπτογράφηση καὶ στὴ μεταγραφή. Π.χ. τὸν ἀριθμὸ δύο τὸν μεταφράζει σὰν Δίας! Ἐπεὶτα κάνει σοβαρὰ ἀναχρονιστικὰ λάθη. Στὴν πινακίδα τῆς σελίδας 7291 κάνει ἀναφορὰ γιὰ Ἰῶνα βασιλιᾷ! Πῶς εἶναι δυνατόν, πινακίδες ποὺ χρονολογοῦνται γύρω στὸν 16ο-15ο αἰῶνα π.Χ. νὰ ἀναφέρονται σὲ Ἰῶνα βασιλιᾷ; Ἀκόμα τὶς λέξεις *Pi* καὶ *Ras* (ποὺ ἀλήθεια δὲν ἔχω καταλάβει, ποῦ τὶς βρῆκε στὰ κείμενα) τὶς μεταφράζει σὰν βασιλιᾷς. Προσωπικὰ γνωρίζω, ὅτι δύο λέξεις μποροῦν νὰ μεταφραστοῦν σὲ βασιλιᾷς αὐτὴ τὴ χρονικὴ περίοδο, οἱ ὁποῖες εἶναι οἱ ἑξῆς: *wapaka* (ἄναξ) καὶ *qasirey* (βασιλεὺς). Αὐτὲς οἱ λέξεις ὑπάρχουν σὲ πινακίδες Γραμμικῆς Γραφῆς Β (βλ. βιβλίο Chadwick).

Τώρα, ὅσον ἀφορᾷ τὰ σχόλια τοῦ κυρίου Πετρόπουλου γιὰ τὴν ὀρειχάλκινη πινακίδα τοῦ Ἰδαλίου, μπορῶ νὰ πῶ ὅτι εἶναι ἐπίσης ἀπολύτως λανθασμένα. Πρῶτα ἀπ' ὅλα ἡ πινακίδα αὐτὴ χρονολογεῖται τὸν 5ο αἰῶνα π.Χ. καὶ ὄχι τὸν 14ο αἰῶνα, ποὺ ὑποστηρίζει ὁ κύριος Πετρόπουλος. Ἐπεὶτα τὸ περιεχόμενό της δὲν εἶναι οὔτε χρησμός, οὔτε μιλάει γιὰ ἀποικίες ἀπ' τὸν Σεῖριο(!) οὔτε γιὰ ἐπίθεση τῶν Χετταίων στὴν Κρήτη. Ἀναγράφει ἓνα συμβόλαιο, μποροῦμε νὰ πούμε, ἀνάμεσα στὸν βασιλιᾷ καὶ τὴν πόλη καὶ ἀνταμείβει μιὰ οἰκογένεια γιαιτρῶν ποὺ θεράπευαν δωρεὰν τὰ θύματα, ὅταν ἡ πόλη πολιορκοῦνταν ἀπὸ τοὺς Πέρσες.

Τελειώνοντας θὰ ἤθελα νὰ πῶ, ὅτι δημοσιεύματα σὰν κι αὐτὰ δὲν βοηθοῦν σὲ τίποτα, ἀλλὰ ἀντίθετα τυφλώνουν καὶ αὐτοὺς ποὺ γνωρίζουν ὀρισμένα πράγματα.

Μετὰ τιμῆς

Ἰωάννης Α. Γεωργανᾶς

Σπουδαστής, Δεκελίας 88, Ν. Φιλαδέλφεια

Ἀπάντηση τοῦ κ. Καλλίμαχου Διογένους:

Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ σπουδαστοῦ(;) κ. Ἰωάννου Α. Γεωργανᾶ ἀπετέλεσε γιὰ μένα εὐχάριστη ἐκπληξή. Θὰ εὐχόμεν νὰ μοῦ ἐτίθεντο ὑπ' ὄψη προκύπτοντα κεί-

μενα από τους κατά την γνώμην ἄλλων ἐρευνητῶν (πλὴν τοῦ κ. Chadwick) τρόπους ἀνάγνωστος ἐπιγραφῶν.

Προτείνω νὰ ἀφῆνονται κατὰ μέρος ὀξφορδιανῆς ἐμπνεύσεως αἰτιάσεις γιὰ τοὺς λόγους πὺν ἀναφέρονται κατωτέρω. Σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ ὀλισθήματα γραφίδος (π.χ. τὰ περὶ «τυφλώσεως»), συνιστῶ φειδῶ, διότι ἐνδέχεται νὰ γεννηθοῦν εὐλογα ἐρωτηματικά... (Ὁ Διόδωρος ὁ Σικελιώτης περιγράφει πολὺ ἀξιόπιστα τὰ τῆς οἰκειοποίησης καὶ διαστρέβλωσης τῆς Μινωικῆς γλώσσας καὶ γραφῆς ἀπὸ τοὺς Φοῖνικες). Οἱ παρατηρήσεις μου στὶς αἰτιάσεις τοῦ κ. I.G. ἔχουν ὡς ἐξῆς:

1. Ἀνάγνωση ἐκ δεξιῶν α) ἰσχύει ἀναμφιβόλως γιὰ τὴν Κυπρομινωικὴ (βλέπε πινακίδα σελ. 7158 τεύχους 124 τοῦ «Δαυλοῦ»), β) τεκμαίρεται, ὅτι τὸ αὐτὸ ἰσχύει γιὰ τὴν ἀρχαιότερη αὐτῆς Γραμμικὴ Α καὶ γ) ὡς πρὸς τὴν Γραμμικὴ Β, σύγχρονη ἢ ἐλαφρῶς προγενέστερη τῆς Κυπρομινωικῆς καὶ πάντως νεώτερη τῆς Γραμμικῆς Α, ὁ κ. Chadwick δὲν δέχεται τὴν ἀρχὴ τῆς ἐκ δεξιῶν ἀναγνώσεως, ἀν καὶ στὴν γραφὴ τῆς Καρίας (ἐκ 39 συμβόλων) ἡ ἀνάγνωση εἶναι ἀριστερόστροφη (ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά). **Περὶ αὐτῶν βλέπε κατωτέρω.** [Ἐναντι ἄλλων (π.χ. Bork, Friedrich, Mensen) ὁ κ. Chadwick αὐθαίρετεῖ].
2. Σὲ συμβολικὸ σύστημα γραφῆς, ὅπου ἀποδίδονται μὲ δισήμαντη μορφή (σύμφωνο καὶ φωνῆν π.χ. da, se, le κ.λπ.) ἡχητικὲς ἐκφωνήσεις, ἡ λέξις «δῖς», ἐκφραζόμενη μὲ ἓνα σύμβολο μπορεῖ νὰ παρουσιάσει ἐν συντομία τίς ἔννοιες «Δίας» (παραλειπομένου, ὅπως συμβαίνει στὶς συλλαβικὲς γραφές, τοῦ «α»), «δύο» (ἀριθμητικὸ), «δι' ὃ» (γι' αὐτό), «Δύσι» (παραλειπομένου τοῦ «ι») κ.ο.κ. Οὕτως ἢ ἄλλως ἡ λέξις «Ζεὺς» ὑποκρύπτει τὸν ἀριθμὸ 2 (ζεῦ-γος, ζεῦξις κ.λπ.). Παραδόθηκε ἐξ ἄλλου καὶ φιλολογικὰ ὁ τύπος τοῦ ἀριθμητικοῦ ἐπιρρήματος «Δῖς» (=δύο φορὲς) ὡς ἀρχαία παραλλαγή τῶν «Ζεὺς»-«Δίας»:

«ὅτι δὲ ποικίλως εἴρηται ὑπὸ παλαιῶν ὁ θεὸς οὐκ ἄγνωστος· καὶ γὰρ Δῖς, καὶ Ζῆν, καὶ Ζᾶς, καὶ Ζῆς παρὰ Φερεκύδῃ κατὰ κίνησιν ἰδίαν καὶ ὑπὸ Βοιωτῶν καὶ Δεῦς, καὶ Δάν»). (Ἡρωδιανὸς 23, ἐκδ. A. Lentz, Λειψία 1870).

Ὁ συσχετισμὸς στὶς φράσεις εἶναι ἐκεῖνο πὺν κυρίως μετρά. Ἡ ἐλληνικὴ γλῶσσα, ὡς γνωστὸν, ἔχει ἰδιαιτερότητες (π.χ. ὁ τονισμὸς στὴ λέξις «ποτε»). Γιὰ τὴν ἐλληνικὴ γλῶσσα, ἀπὸ πλευρᾶς γραφῆς, κατατοπιστικὸ τυγχάνει τὸ ἐγχειρίδιο «**Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς γραφῆς**» τοῦ Ἱ. Σιγάλα, Θεσ/κη, 1934, μολονότι ὁ συγγραφέας τοῦ εἶναι φοινικιστῆς. Οἱ συντμήσεις ἦταν γνωστὲς στοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας, ὅπως δείχνουν π.χ. οἱ ἐπιγραφὲς τῆς Εὐμένειας (Μ. Ἀσία) καὶ τῆς Ἀκροπόλεως. Ὁ Πλούταρχος κατονομάζει τὴν «στενογραφία» τῆς ἐποχῆς τοῦ ὡς «**σημειογραφία**».

3. Ὁ ὑπογράφων δὲν ἔχει κάνει χρονολόγησι πινακίδων στὸν 160-150 π.Χ. αἰῶνα. Πῶς (καὶ ἀπὸ ποιόν) γίνονται —ἀλήθεια— οἱ χρονολογήσεις; Οὔτε ἡ μέθοδος C14 προσφέρει ἀσφαλῆ συμπεράσματα (δίνει ἀπόκλιση + ἡ μεταφραζόμενη ἐνίοτε σὲ χιλιετίες). Περὶ αὐτῶν ὁ ἐπιστολογράφος μπορεῖ νὰ πληροφορηθῇ ἀπὸ ὅποιοδήποτε ἐγχειρίδιο Ἀρχαιολογίας.
4. Οἱ λέξεις PA (τὸ ἐν τοῖς παλαιοῖς «**γράμμα τοῦ Κυνός**»), ΡΟΟΣ (κίνησι, πορεία), ΡΩΝΝΥΜΙ (δίδω ἰσχύ, προβάλλω), ΡΩΝΙΟΣ (ἄξιος, ἰσχυρὸς) ἀνατρέχουν στὸν Ἥλιο (ἐξ οὗ καὶ ὁ «Ρᾶ»), ὡς βασιλεύοντα στὸν οὐράνιο θόλο. Κατὰ εὐθὺν λόγον: ΡΑ= βασιλεύς, ΡΕ ἢ ΡΙ (πορεία, θέσις) = βασιλεία, βασιλεῖον καὶ ΡΟΑΣ (ΡΟΟΣ) = ὁ ἀσκῶν τὴν βασιλεία. (Ὅλες αὐτὲς οἱ ἐρμηνεῖες θεμελιώνονται καὶ ἀπὸ τὰ συμφραζόμενά τους). Ὁ Στράβων, ἔχων αὐτὰ κατὰ

νοῦν, ἐπεξηγεῖ τὴν λέξη ΡΗΓΙΟΣ (ΡΑ-ΓΗΙΟΣ, δηλαδή Ἡλιος τῆς Γῆς) ὡς βασιλείος, βασιλικός. Ἀπὸ τὴν λέξη ΡΗΓΙΟΣ προέρχεται ἡ μεταγενέστερη **ρήγας** (βασιλιάς) καὶ οἱ λατινικὲς **regius** καὶ **rex** (**regis**) καὶ ὄχι ἀντιθέτως, ὅπως διδάσκει ἡ συμβατικὴ γλωσσολογία. Στὴν ἰωνικὴ πηγὴ ἀνατρέχουν οἱ συναντώμενες στοὺς Αἰγύπτιους λέξεις **Pā**, **Ὠρος** καὶ **Ὅσι** (ος) **P(a)** (ε) **ις** (ἀναγραμματισμός τοῦ Σ[ε]ρίριος). Ἀλλωστε ἡ αἰγυπτιακὴ λέξη **ANK** (αἰγυπτιακός βασιλικός σταυρός καὶ σύμβολο τοῦ **Pā**, ὁ γνωστός **☐**), ἀνάγεται στὴν ἐλληνικὴ ἀναξ (βασιλεύς).

5. Στοὺς Ἴωνες τὸ «Pā» (**☐**), ἐκαλεῖτο «**γράμμα τοῦ Κυνός**» ἐκφράζον ἀλληγορικὰ τὴν «πηγὴ τοῦ φωτός» (ἥλιο) ἥτοι τὸ «Ἄστρο τοῦ Κυνός» (Σίριο).
6. Ὁ κ. Chadwick δὲν ἀσχολήθηκε μὲ τὴ Γραμμικὴ Α. Ἐξέτασε πινακίδες γραμμένες σὲ Γραμμικὴ Β (μὲ ἀνάγνωση ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ). Ἀπομόνωσε ὁρισμένα σύνολα καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἐξετίμησε, ὅτι διέκρινε κάποια ἀποδίδοντα —κατ' αὐτόν— ἠχητικὰ τὶς ἐκφωνήσεις (Β)ΑΝΑΚΑ καὶ (Κ)ΒΑΣΙΛ(Ρ)ΕΥ. Ἄλλος, ἐξ ἴσου ὀρθὰ ἀπὸ τεχνικὴ ἄποψη, θὰ ὑπεστήριζε ἴσως, ὅτι ἀποδίδουν τὰ (Β)ΑΝΑ-ΚΑ (δύο λέξεις: **ἄνα** καὶ **γῆ**) καὶ (Κ)ΒΑΣΙΛΕ-ΕΥ (τρὶς λέξεις). Προέχει στίς περιπτώσεις αὐτὲς ἡ ὀρθὴ ἐκτίμηση ἥτοι ἡ συνάρτηση κάθε λέξης πρὸς τὶς συντεταγμένες ὅλου τοῦ κειμένου. [Στὸν κ. Chadwick δὲν συναντᾶται διαδοχικὴ ἀνάλυση γιὰ τὸ πῶς προκύπτει κατὰ τὴ γνώμη τοῦ τὸ νόημα ποὺ ὑποστηρίζει ὅτι προσφέρει μιὰ ἐπιγραφή. Συντομίας ἔνεκεν;].
7. Ἡ ἀνίχνευση κειμένων βάσει συλλαβῶν ἀποτελεῖ τεχνικὴ τῆς ἀποκρυπτογράφησης κωδίκων (dechiffrage). Τὸ σπάσιμο κωδίκων ἀπὸ Ὑπηρεσίες Ἀντικατασκοπείας στηρίζεται σὲ τέτοιες ἐφαρμογές. Ὑπάρχουν, γιὰ παράδειγμα, ἀρχαῖα κείμενα ἐρμητικοῦ τύπου, ποὺ διαβάζονται μὲ ἄνω τῶν 4 τεχνικῶν. [Ὁ κ. Chadwick, σὲ ἀντίθεση μὲ τὸν Ventris (ὁ ὁποῖος παραθέτει τὴ γνωστὴ «Σχάρα»), δὲν κοινοποιεῖ τὶς τεχνικὲς ποὺ χρησιμοποιοῖ. Χάριν οἰκονομίας μελάνης;].
8. Γιὰ τὸν Ἴωνα, γενάρχη τῶν Ἰώνων, υἱὸ τοῦ Ἀπόλλωνα καὶ τῆς Κρεοῦσης καὶ ἄλλους ἀπογόνους τοῦ Ἀπόλλωνα (π.χ. τὸν Μίλητο, ἰδρυτὴ τῆς Καρίας) ἀναφέρει ἡ Ἑλληνικὴ Μυθολογία.
9. Ὁ ἑπιστολογράφος ἀναφέρεται στὴ σελίδα 7291 τοῦ τεύχους 126 τοῦ «Δαυλοῦ». Ἰσως συγχέει τὸ ἄρθρο τοῦ τεύχους 124 μὲ τὸ ἄρθρο τοῦ τεύχους 126. Τὸ τελευταῖο ἀναφέρει τὰ τῆς ἀποκρυπτογράφησης τῆς Γραμμικῆς Α ἀπὸ τὸν ὑπογράφοντα (ὄχι τῆς Γραμμικῆς Β, γιὰ τὴν ὁποία προηγήθηκαν ἄλλα ἄρθρα στὸν «Δαυλό»). [Ὅπως εἶπα, μὲ τὴν Γραμμικὴ Α δὲν καταπιάστηκε ὁ κ. Chadwick. Σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἐρευνά του πάνω στὴν Γραμμικὴ Β, ἔχω σοβαρὲς ἐπιφυλάξεις γιὰ τὴν ἀξιοπιστία της].
10. Γιὰ τὴν φορὰ τῆς γραφῆς εἰδικώτερα:
 - α) Οἱ ἱερεῖς τῆς Σάιδας ἀνέφεραν στὸν Σόλωνα (τοῦτο μᾶς μεταφέρει ὁ Πλάτων), ὅτι κάποτε ἡ Ἀνατολὴ ἦταν ἐκεῖ ὅπου εὐρίσκεται ἡ σημερινὴ Δύση καὶ ἡ Δύση ἐκεῖ ὅπου εἶναι σήμερὰ ἡ Ἀνατολή.
 - β) Οἱ ἀρχαῖοι Ἑλλήνες θεωροῦσαν ἱερὴ τὴν γραφὴ καὶ ἔλεγαν ὅτι τὴν ἔφεραν στοὺς ἀνθρώπους οἱ θεοὶ (ὁ Δίας), οἱ ὁποῖοι τοὺς δίδαξαν καὶ τὸν τρόπο χάραξης τῶν σημείων.
 - γ) Ἡ Κυπρομινωικὴ ἀναγινώσκεται ἀναμφιβόλως ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά. Ὁμοίως καὶ ἡ γραφὴ τῆς Καρίας. Γιὰ τὶς Γραμμικὲς Α καὶ Β πρὸς τί ἡ φιλολογία τοῦ κ. Chadwick; Τὰ πράγματα ὁμιλοῦν ἄφ' ἑαυτῶν (ἀνάγνωση ἐκ δεξιῶν), ἐφ' ὅσον ἡ πρώτη (Α) εἶναι ἀρχαιότερη τῆς Κυπρομι-

νωικῆς καὶ ἡ δευτέρα (B) ἀρχαιότερη τῆς Καρίας. Οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες δὲν εἶχαν λόγο δημιουργίας «ἀλλαλῶν» (νὰ ἀλλάζουν φορὰ γραφῆς κάθε λίγο καὶ λιγάκι).

- δ) Ἑλληνοφιλία τῆς γραφῆς τῶν Ἑλλήνων ἔγινε μόνο μία φορὰ καὶ ὅταν ὑπῆρξε συγκεκριμένος σοβαρὸς λόγος. Πολὺ πρὶν ἀπὸ τὸν 160 π.Χ. αἰῶνα ἀλλάξε ἡ φορὰ γραφῆς καὶ ἔγινε ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ (ἐφαρμοζόμενη μέχρι σήμερα). [Ἀκολούθησε μετατροπὴ τῶν χαρακτήρων, ληφθέντων ἐφεξῆς ὑπ' ὄψη τῶν χαρακτήρων τοῦ ἀλφαβήτου τῆς Καρίας (ἡ Γραμμικὴ Β καὶ ἡ Κυπρομινωϊκὴ εἶχαν ἀρχίσει νὰ ἀλλοιώνονται ἀπὸ βάρβάρους, πού τις χρησιμοποιοῦσαν μὲ τὰ δικά τους μέτρα)]. Τὸ γλωσσικὸ ζήτημα τῆς ἀρχαιότητος (ἐπίδραση ἀλλοφύλων) μπορούμε νὰ τὸ ἀναζητήσουμε στὶς ἐπιτυχεῖς Ὀμηρικὲς νύξεις περὶ βαρβαριστὶ ὁμιλοῦντων Ἑλλήνων καὶ ἑλληνιστὶ ὁμιλοῦντων βαρβάρων.
- ε) Ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο οἱ Ἑλληνες ἀλλάξαν τὴν φορὰ τῆς γραφῆς σὲ συγκεκριμένο ὁρόσημο τῆς προῖστορίας γίνεται ἀντιληπτὸς ἀπὸ τὸ μαρτυρούμενο γεγονός τῆς ἀναστροφῆς τῶν πόλων τῆς γῆς, συνεπεία τεράστιας γεωλογικῆς ἀναστάτωσης (καταβύθιση τῆς ἡπείρου τῆς Ἀτλαντίδας). Ἡ ἀναστροφή τῶν πόλων ἐπέφερε καταστροφές, πού δὲν τις φανταζόμαστε. Κατέστρεψε ἐστίες καὶ ἐπέφερε κοινωνικοοικονομικὲς ἀναστατώσεις. Τὰ πάντα γύρισαν πίσω. Συνέπεια τῶν θρησκευτικῶν ἀπηχήσεων τοῦ φοβεροῦ αὐτοῦ γεγονότος ἦταν ἡ ἀλλαγὴ τῆς φορᾶς τῆς (ἱερατικῆς) γραφῆς τῶν Ἑλλήνων.
- ζ) Ἡ φοινικικὴ γραφὴ, ὡς γνωστὸν, διαβάζεται ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά. Οἱ Φοῖνικες δὲν μετέβαλαν τὴν κατεύθυνσίν της, ὅπως ἔπραξαν οἱ Ἑλληνες. Τοῦτο σημαίνει, πὼς οἱ Φοῖνικες:
- i) ἀρχικὰ ἀγνοοῦσαν (καθ' ὃ νεώτεροι χρονικὰ) τὴν ἀναστροφή τῶν πόλων τῆς γῆς,
 - ii) κάποτε ἐνημερώθηκαν γιὰ τὸ ὅτι ἔχει σημειωθεῖ ἱστορικὰ καὶ ἀναστροφή τῶν πόλων. Ἐχοντας ὅμως οἰκειοποιηθεῖ τὴν ἑλληνικὴ γραφὴ καὶ γλῶσσα (πρβλ. Διόδωρο Σικελιώτη), προσπάθησαν νὰ ἀποκρύψουν τὸ γεγονός καὶ γιὰ τὸν λόγο ὅτι στὸ πλαίσιο τῆς ἐκστρατείας τους νὰ ἐμφανιστοῦν «ἀρχαιότεροι τῶν Ἑλλήνων» ἦσαν ἐκτεθειμένοι ἐκ τῶν προτέρων ἐξ αἰτίας τῆς κατεύθυνσης τῆς φοινικικῆς γραφῆς, ἡ ὁποία δὲν ἀλλάξε.
- η) Ὁ κ. Chadwick δὲν μπορεῖ νὰ χαρακτηριστεῖ ἀφελής. Κατὰ τὴ γνώμη μου, προκειμένου νὰ μὴν ἀμφισβητήσῃ καὶ αὐτὸς τὸ γνωστὸ παραμῦθι («Ἰνδοευρωπαῖοι», οἱ ὁποῖοι πρωτοκατοίκησαν τὴν Εὐρώπῃ καὶ Φοῖνικες, πού ἐφεύραν καὶ μετέδωσαν τὴ γραφὴ):
- i) ὑποστηρίζει, ὅτι ἡ Γραμμικὴ Β διαβάζεται ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ, δηλαδὴ εἶναι νεώτερη καὶ χρησιμοποιήθηκε μετὰ τὴν ἀναστροφή τῶν πόλων τῆς γῆς (ἐνῶ ἡ Γραμμικὴ Β, ὅπως καὶ ἡ Κυπρομινωϊκὴ, διαβάζεται ἐκ δεξιῶν),
 - ii) ἀποφεύγει, μὲ δικαιολογίες πού δὲν πείθουν, νὰ διαβάσῃ ἐπὶ 39 ἔτη τὴν Γραμμικὴ Α (ἀρχαιότερη τῆς Β), καὶ
 - iii) ἐμφανίζει ἐντεχνα ὡς τρελλοὺς τοὺς ἱερεῖς τῆς Σάιδας, πού μίλησαν γιὰ τὴν ἀναστροφή τῶν πόλων τῆς Γῆς, ἡ ὁποία πάντως ἀποτελεῖ γεγονός ἐπιβεβαιούμενο καθημερινὰ ἀπὸ ἀρχαιολογικὲς ἀνακαλύψεις (π.χ. ἀνεύρεση μαμμοῦθ στὴ Σιβηρία μὲ χλόη στὸ στομάχι τους θαμμένων κάτω ἀπὸ τὸν πάγο, πρᾶγμα πού δείχνει ὅτι ἡ Σιβηρία «πάγω-

σε» αἰφνιδίως καὶ ἀπὸ τροπικὴ περιοχή πού ἦταν μετεβλήθη σὲ παγετῶνες· ἐπίσης ἀνακάλυψη μαμμούθ τῆς Πτολεμαίδας, τοιχογραφίες στὸ Ἀκρωτήρι Θήρας κ.λπ.). Τὸ πότε ἀκριβῶς ἐγινε ἡ ἀναστροφή πόλων εἶναι δύσκολο νὰ καθοριστεῖ. Οἱ ἱερεῖς τῆς Σαΐδας στὴν ἐποχὴ τους τὴν τοποθετοῦσαν πολὺ παλιὰ (σὲ Ὠγύγιες ἐποχές). Ἄν λάβουμε ἔστω τὸ 8.000 π.Χ. ὡς ὁρόσημο χάριν κατ' οἰκονομίαν χρονολόγησης τῆς ἀναστροφῆς τῶν πόλων,* πῶς εἶναι δυνατόν οἱ Γραμμικὲς Β καὶ Α νὰ διαβάζονται, κατὰ τὸν κ. Chadwick καὶ συντροφία, ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ;

Καλλίμαχος Διογένους

* Κατὰ τὸν κ. Α. Πουλιανὸ ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα, ὑπάρχει τουλάχιστον ἀπὸ τὴν Ἄνω Παλαιολιθικὴ ἐποχὴ, δηλ. πρὶν ἀπὸ 30-40.000 χρόνια... Συμφωνῶ μαζί του.

Ἀπάντηση τοῦ κ. Γιώργου Πετρόπουλου:

Σπουδαστὴν(;) κ. Ἰωάννην Α. Γεωργανᾶν:

Ἄν καὶ δὲν συνηθίζω νὰ ἀπαντῶ σὲ ἐπιστολὲς (καὶ αὕτη ἡ ἀπάντησή μου εἶναι ἡ πρώτη καὶ ἡ τελευταία), σᾶς γράφω ἐδῶ, γιὰ νὰ σᾶς παραπέμψω στὴν κριτικὴ μου καὶ φυσικὰ στίς θέσεις μου γιὰ τὸν κύριο John Chadwick (στοῦ ὁποίου ἀποκλειστικῶς τὴν «αὐθεντία» στηρίζεται ἡ ἐπιστολή σας) σὲ πρόσφατο (127) τεῦχος τοῦ «Δαυλοῦ», σελίς 7376. Ἀναφορικὰ τώρα μὲ τὰ σχόλια ἐπὶ τῶν πινακίδων («Δαυλός» τεῦχος 126, σελίς 7291 καὶ 128, σελίς 7431), Σᾶς ἐπισημαίνω ὅτι αὐτονοήτως ἡ ὑπαρξὶς πρωτογλώσσας καὶ πρωτοϊστορίας ἀπαιτεῖ καὶ τὸν πρωτολαόν, τὰ κείμενα τοῦ ὁποίου μεταγλωττίζει ὁ κύριος Καλλίμαχος Διογένους. Δὲν πρέπει νὰ διαφεύγει τῆς προσοχῆς Σας, ὅτι σύμφωνα μὲ τὴν «χαμένη»(;) «Φορωνίδα», ὁ Φορωνεύς, ἀφοῦ συγκέντρωσε ὅλους τοὺς ἀνθρώπους στὸ Ἄργος, ὅταν ἐπληθύνθησαν, τοὺς ἔστειλε νὰ μετοικήσουν στὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης. Συνεπῶς ὁ «πρωτολαός» εἶναι δεδομένος. Ὡς πρὸς αὐτὸ ἔρχεται πρὸς ἐπιβεβαίωσιν καὶ ἡ πληροφορία τοῦ Πλάτωνος, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι μὲ τὴν βοήθειαν τῶν συμμάχων τῶν Αἰγυπτίων νίκησαν τοὺς Ἀτλαντες στίς ἀκτὲς τοῦ Ἀτλαντικοῦ. Ἀλλῶς τε ἡ ἀνάγνωσις τῶν Ὀρφικῶν κειμένων καὶ κυρίως τῶν «Ἀργοναυτικῶν» θὰ Σᾶς ὁδηγήσῃ εἰς τὴν ἀνίχνευσιν ἐνὸς προηγμένου τεχνολογικά πολιτισμοῦ περὶ τὸ 18.000 π.Χ., γιὰ τὸν ὁποῖο τίποτε δὲν ἦτο ἀδύνατον. Πρὸς τοῦτο Σᾶς προτρέπω ἀπλῶς νὰ τὰ διαβάσετε μὲ προσοχή. Μὲ τὴν ἐκ μέρους Σας ἀμφισβήτηση τῆς μεταφράσεως τῶν πινακίδων τοῦ κ. Καλλίμαχου Διογένους καὶ τὴν παραδοχή, ὡς δογματικῆς ἀλήθειας, τῶν θεωριῶν τοῦ κ. John Chadwick, χωρὶς κάποιο ἄλλο ἔρεισμα, δὲν κάνετε τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ κουβαλᾶτε νερὸ στὸν μύλο τοῦ ψεύδους τῶν Φοινικιστῶν, οἱ ὁποῖοι δὲν θέλουν νὰ παραδεχθοῦν οὔτε τὰ αὐταπόδεικτα. Ἐλπίζω καὶ εὐχομαι πάντως, νὰ ἀφίστασθε αὐτῶν...

Γιώργος Πετρόπουλος

Τὸ χονδρὸ «δούλεμα» τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀπὸ τὸν Ἑβραϊσμὸ

Ἀγαπητὴ κύριε Λάμπρου,

Σὲ τελευταία τεύχη τοῦ «Δαυλοῦ» διαβάζω μὲ λύπη μου κείμενα μὲ ἀντιεβραϊκὸ πε-

ριεχόμενο, οἱ συντάκτες τῶν ὁποίων, νομίζω, ἔχουν παρασυρθεῖ εἴτε ἀπὸ τίς διάφορες ἐνδιαφέρουσες ὑπερπαραγωγὲς πού πα-

ρουσιάζουν τὸν πολυπαθὴ λαὸ σὲ δεινὴ θέση, τύπου «*Ναμπούκο, «Ἐξόδου», «Ὁλοκαυτώματος»*». «*Βιολιστὴ στὴ στέγη*» κ.λπ., εἴτε βρίσκονται σὲ χρονικὴ σύγχυση.

Ὁ λαὸς αὐτὸς σήμερα δὲν εἶναι οἱ ἀξιολύπητοι αἰχμάλωτοι, οὔτε οἱ διωγμένοι ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο λεπροί, ποὺ χρειάστηκαν μερικὲς δεκαετίες νὰ διασχίσουν μιὰ ἔκταση μερικῶν ἑκατοντάδων τετραγωνικῶν χιλιομέτρων, ποὺ οὔτε τὴν φυλὴ τους μποροῦσαν νὰ ὀνοματίσουν οὔτε τὸν βασιλιὰ τους νὰ προστατέψουν (Κρήτες μισθοφόροι, Φιλισταῖοι). Σήμερα κανεῖς, ἄτομο ἢ κράτος, δὲν μπορεῖ νὰ διανοηθεῖ νὰ τοὺς ταπεινώσει ἢ νὰ τοὺς ἀδικήσει πλέον, χωρὶς νὰ κινδυνεύει νὰ ὑποστῇ τίς ἄμεσες ὀδυνηρὲς συνέπειες τῆς πράξεώς του... Ὁποῖος καὶ ἂν εἶναι, ὅπου καὶ ἂν βρίσκεται στὴ γῆ.

Ἀντὶ λοιπὸν νὰ τοὺς κατηγοροῦμε, θὰ ἔπρεπε νὰ διερωτώμεθα:

• Πῶς π.χ. κατόρθωσαν αὐτοὶ οἱ ἀπόγονοι τῶν νομάδων τῆς ἐρήμου, ὅταν τὰ παλαιότερα αὐθεντικὰ ἀντίγραφα τῆς ἀρχαίας ἱστορίας τους εἶναι μόλις τῶν ἀρχῶν τοῦ Μεσαίωνα, κανεῖς νὰ μὴν ἀμφισβητεῖ τὴν ἐγκυρότητα τῆς «πανάρχαιας» ἱστορίας τους; [Πῶς τὰ καταφέραμε, μὲ ἀδιάψευστα τεκμήρια καὶ τίτλους ἐγκυρότητας γραμμένους σὲ περγαμνές, διωθῆρες, μάρμαρα, διασκορπισμένα σ' ὅλη τὴ γῆ, μὲ Ἡσίοδο, Ὁρφέα, Ὁμηρο, μὲ τὸ Πάριο μάρμαρο, μὲ γλῶσσα 60.000.000 λέξεων, νὰ εἴμαστε ὑποχρεωμένοι κάθε τόσο νὰ ἐπαναβεβαιώνουμε μὲ κτερίσματα συλημένων τάφων τὴν συνέχεια τῆς φυλῆς μας;].

• Πῶς κατόρθωσαν καὶ μιλοῦν σήμερα στὴ χώρα τους τὴν γλῶσσα τῶν γεννητῶν τους Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ;

[Πῶς τὰ καταφέραμε τὴν γλῶσσα μας, ποὺ ὁ Κικέρων ἀποκαλοῦσε γλῶσσα τῶν Θεῶν καὶ ἀντιλαλοῦσε γλυκύτερα ἀπὸ τὸ κελάηδημα τῶν ἀηδονιών, νὰ τὴν βλέπουμε νὰ λατινοποιεῖται ἀργά-ἀργά;].

• Πῶς κατόρθωσαν τὰ ὄνειρα καὶ τὰ ὀράματα τῶν προγόνων τους, ἀναχωρητῶν τῆς ζωῆς, νὰ γίνονται πιστευτὰ καὶ ἀντικείμενα λατρείας, καὶ τὰ γραφόμενα ἀπὸ τὸν Διογένη τὸν Λαέρτιο, περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς φιλοσοφίας, μὲ ἀδιάψευστο τεκμήριο ἐπαλήθευσης (γιὰ μελλοντικὴ διασταύρωση καὶ ἀποστόμωση τῶν «πιστῶν») τὸν ἀριθμὸ τῶν ἡλιακῶν ἐκλείψεων, νὰ μὴ λαμβάνονται σοβαρὰ ὑπ' ὄψη;

• Τί σθένος χρειάστηκαν, ὅταν τὴν ἐλληνιστικὴ περίοδο ἔβλεπαν τὴν παράδοσή τους ἀργά-ἀργά νὰ ἐξελληνίζεται, γιὰ νὰ συμπεριλάβουν στὸ ἱερό τους βιβλίον τοῦ «*Κατηραμένος ὅς εἶναι ἐκεῖνος, ὁστις τὴν τοῦ Ἑλλήνος σοφίαν διδάσκει τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ*»; [Τί σκοτάδι μᾶς τάισαν, γιὰ νὰ δεχθῶμε σὰν προπάτορές μας τοὺς γενάρχες τῆς φυλῆς τους, καὶ τί δειλία καὶ ὑποκρισία ἐπιστρατεύσαμε, ὥστε ἀμέσως μετὰ τὸν «συγγενικὸ δεσμό» νὰ τοὺς κατηγοροῦμε γιὰ ὅλα τὰ στραβά, νὰ καίμε συμβολικὰ μιὰ φορὰ τὸν χρόνο ἕναν ἀπὸ αὐτοὺς καὶ τὸ ἐπίσημο κράτος μόλις πρόσφατα νὰ ἀναγνωρίσει τὴν ὑπαρξὴ τοῦ «πιὸ μικροῦ μεγάλου» τοῦ πλανήτη μας;].

Γιὰ ὅλα τὰ παραπάνω ὁ γράφων τρέφει μόνον θαυμασμό καὶ λίγη ζήλεια γιὰ τὰ «ἐπιτεύγματα» αὐτοῦ τοῦ λαοῦ.

Γ.Μ. Σωτηρίου

Ἀντιπρόεδρος Εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσεως
Ἐκπαιδευτικῶν Καθηγητῆς ΤΕΙ Ἀθῆνας
Μοσχονησιῶν 37, 112 52 ΑΘΗΝΑ

Πρόταση τοῦ ΚΕΜΕ γιὰ ἴδρυση «Ἑργασιοῦ Ἑλληνισμοῦ»

Ἀξιότιμε κύριε διευθυντά,

Ἄλλη μία φορὰ στὴν Ἑλλάδα κάνομε λάθος καὶ πράττομε τὸ ἀντίθετο ἀπὸ τὸ ἐθνικὸ μας συμφέρον. Στὴν κοσμογονία τῶν μεγάλων ἀνακατατάξεων πρέπει ὁ Ἑλληνισμὸς νὰ στηριχθεῖ στὶς δικές του δυνάμεις καὶ στοὺς ἐκτὸς Ἑλλάδος Ἑλληνες

καὶ νὰ κάνει φίλους καὶ συμμάχους. Χρειαζόμαστε λοιπὸν ἕνα ὀλιγάριθμο, εὐέλικτο, συντονιστικὸ ὄργανο, ποὺ οἱ κινήσεις του νὰ μὴν συνδέονται μὲ τὸ Ἑργασιοῦ Ἑξωτερικῶν. Ἐπιβάλλεται ἡ ἀναβάθμιση καὶ ὄχι ἡ ὑποβάθμιση τῆς Γενικῆς Γραμματείας Ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ. Πρέπει

νά στηρίξουμε τούς όμογενείς μας, τούς έκτός Έλλάδος αυτόχθονες Έλληνες, τούς φιλέλληνες ανεξαρτήτως θρησκευματος, τά Πατριαρχεία καί τούς Όρθόδοξους λαούς (Σέρβους, Ρώσους, Βουλγάρους, Ρουμάνους κ.λπ.).

Γιά τούς λόγους αὐτούς προτείνουμε τήν ίδρυση Ὑπουργείου Ἑλληνισμοῦ μέ τομεῖς (Γενικῆς Γραμματεῖες ἢ Ὑφυπουργεῖα):

1. Ἀποδήμων Ὁμογενῶν (συσπείρωση καί ἐπιθετική ἀναδιάταξη τών).

2. Ἐκτός Ἑλλάδος Γηγενῶν Ἑλλήνων (Μ. Ἀσία, Κύπρος, Βαλκάνια, Μέση Ἀνατολή, Μεγάλη Ἑλλάδα, Ρωσία, Καύκασος).

3. Ἀρρωγῆς Ὁμογενῶν (πού ἔρχονται στήν Ἑλλάδα γιά προσωρινή ἢ μόνιμη ἐγκατάσταση).

4. Πατριαρχείων, Ὁρθόδοξων Λαῶν, Φιλελλήνων καί Συμμάχων Λαῶν (ὅπως Ἀρμενίων, Κούρδων, Ἀράβων, Σέρβων κ.ά.).

Τό Ὑπουργεῖον Ἑλληνισμοῦ πρέπει νά προβάλλει τήν Ἑλλάδα, τήν γλώσσα της, τήν ἱστορία της, τά ἠθικά καί ἔθιμά της στό ἐξωτερικό. Καίρὸς εἶναι νά ἱδρυθῇ ἐπίσημος φορέας διάδοσης τῆς Ἑλληνικῆς

γλώσσας στό ἐξωτερικό καί Ἑλληνική Ἀρχαιολογική Σχολή γιά τά Ἑλληνικά μνημεῖα τῆς ἀλλοδαπῆς.

Μετά τίς ἐπικίνδυνες γιά τήν Ἑλλάδα κινήσεις τών γειτόνων μας ἐπὶ πλέον προτείνουμε:

α) Τήν πολιτική, οἰκονομική καί στρατιωτική στήριξη τών παραδοσιακῶν καί νέων φίλων μας, ὅπως Σέρβων, Ἀρμενίων, Κούρδων, Παλαιστινίων, ἀπό τήν Ἑλλάδα, ἀκόμη καί μέ Ἑλληνες ἐθελοντές ἀπό ὅλο τὸν Κόσμο, γιά νά γίνουν πράξη τά μεγάλα λόγια γιά ἓνα ἀνεξάρτητο Κουρδιστάν, γιά μία μεγάλη Ἀρμενία, μία ἐλεύθερη Παλαιστίνη καί μία φίλη καί δυνατὴ Ὁρθόδοξη Σερβία.

β) Τήν στρατιωτική ἐκπαίδευση ὅλων τών Ἑλλήνων καί Ἑλληνίδων, ὅπου γῆς εὐρίσκονται καί τήν ἰδεολογική ἐνδυνάμωσή τών. Κανείς δέν τολμᾷ νά ἐπιτεθῇ σ' ἓνα λαὸ ἀποφασισμένο, ἐκπαιδευμένο καί μέ ὑψηλὸ φρόνημα - κι ἂν τολμήσῃ, θά τὸ πληρώσει πολὺ ἀκριβᾶ.

Μετά τιμῆς

Κέντρο Ἑρεῦνης-Μελέτης Ἑλληνισμοῦ
Ὁ Πρόεδρος Ὁ Γ. Γραμματεὺς
Δ.Ν. Πάνου Θεοδ. Μηλογιαννάκης

Σίνα 10, 106 72 ΑΘΗΝΑ

Σκέψεις γιά τήν μέθοδο τοῦ Ἡλία Τσατσόμοιρου

Κύριε Λάμπρου,

Διαβάζοντας στὸν «Δαυλόν», τεῦχος 120, σελ. 6913, τὸ ἀξιόλογον ἄρθρο τοῦ μακαρίτη σήμερα Ἡλία Λ. Τσατσόμοιρου, καθὼς καί στήν σελ. 204 τοῦ βιβλίου «Ἱστορία Γενέσεως τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας» τοῦ ἰδίου, γιά τίς λέξεις *λαός*, *λαός*, *λευκός* κ.ά., ἐνίωσα ἐπιτακτικὴ τὴν πρόκληση νά ἀνατρέξω στὸ Δελτίον τῆς Ἑταιρείας Ἑλλήνων Φιλολόγων «Πλάτων», τόμος 27 τοῦ ἔτους 1975, σελ. 273 κ.ἑξ., καθὼς καί σελ. 238 κ.ἑξ. Ἐκεῖ διαβάζομε, ὅτι τὴν ἴδια ἐτυμολογικὴ βάση ἔχουν καί οἱ λ. «*ἄλευρον*», «*λύκος*», «*μέταλλον*», «*ἡλίθος*». (Ἄν καί τὴν λ. «*μέταλλον*» διάφορα λεξικά τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσας τὴν θέλουν νά παράγεται ἀπ' τὸ «*μετ'* ἄλλα», καί τὸ λεξικὸ τοῦ Ἱ. Σταματάκου ἀναφέρεται καί σὲ «*σημιτικὴ καταγωγή*» τῆς!).

Στὶς ἴδιες σελίδες τοῦ «Πλάτων» διαβά-

ζομε, πὼς «κοινὴ προέλευση» μέ τίς παραπάνω λέξεις ἔχει καί ἡ λ. «*ἀλαός*» = μέλας. Καί θυμῆθκα τώρα ἐγὼ μιὰ παχύρρευστη ὁλόμαυρη ρητίνη, πού πωλοῦσαν τὰ φαρμακεῖα(;) κατὰ τὴν δεκαετίαν τοῦ 1940, καί πού μᾶς ἄλειφαν τοπικά οἱ μητέρες μας, ὅταν ἄρρωσταίναμε ἀπὸ παρωτίτιδες (μαγουλάδες, μαγουλήθρες), τὴν «*ἀλόη*» ἢ «*ἀλοή*»! Δὲν εἶμαι σὲ θέση, βέβαια, νά γνωρίζω τί χρῶμα εἶχε ἡ «*ἀλόη*», μέ τὴν ὁποῖαν ἄλειψε ὁ Νικόδημος τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ (Ἰω. ιθ', 39 κ.ά.). Ἄς θυμηθοῦμε ἐδῶ καί τὸ τραγούδι «*κλαλοῦδι* τῆς Μονεμβασιᾶς», (καί ὄχι «*λελούδι*», πού τὸ λένε μερικοί).

Ἀκόμη στὸ «Πλάτων» αὐτὸ βλέπομε: «*κῆρ*», «*κᾶρ*» = φόνος, βίαιος θάνατος, καί ἐξ αὐτῆς «*μεκάρρ*», δηλ. «*με-κάρος*» = μὴ φθαρτός, δηλ. θεός· καί ἐπὶ τεθνεώτων λέγεται κατ' εὐφημισμόν: «*μάκαρ*», «*μακάριος*», «*μακαρίτης*». (Διαφορετικὴν ἄποψη ἔχουν διάφορα λεξικά, ὅπως, αἰφνης, ἐκεῖ-

νο του Σταματάκου).

Πάντως, συμμεριζόμενος ό γράφων την άποψη του Δελτίου της Έταιρείας Έλλήνων Φιλολόγων σαν πιό ...βολική, χαρακτηρισήρισα τόν έκλιπόντα συνεργάτη του «Δαυλου» ως «μακαρίτη», που είναι σαφώς έννοια ισχυρότερη της «αείμνηστος». "Ας είναι αυτές οι τελευταίες έδώ σκέψεις μου έκφραστικές και των συναισθημάτων μου,

από τά όποια διακατέχομαι για την μοιραία άπώλεια του Ήλία Τσατσόμοιρου σαν ένα συναισθηματικό προσκύνημα στη μνήμη Του.

Με πολλήν εκτίμηση

Γεώργιος Βάθης

Μαθηματικός - Γυμνασιάρχης

Τ.Θ. 23, 301 00 - Άργίριον

Προτάσεις άναγνώστη για την έξυγίαυση του δημόσιου βίου

Άξιότιμε κύριε Λάμπρου,

Στό έρώτημα «Πότε θα εϋτυχήσει ή Έλλάδα;» θα άπαντήσω με την μνημειώδη φράση του Πλάτωνος: «Όταν κυβερνήσουν οι φιλόσοφοι ή φιλοσοφήσουν οι κυβερνήτες». Είναι φανερό, ότι σήμερα κάθε άλλο παρά... φιλόσοφοι κυβερνοϋν! Ή πιθανότητα δε να φιλοσοφήσει αϋτός ό έσμός των ανθρώπων, που νέμεται την έξυγία, είναι κάτι λιγότερο από μηδαμινή. Τό πρώτο πράγμα που τους νοιάζει στην πολιτική είναι να πλουτίσουν, να πάρουν οικόπεδα και σπιτία στο έξωτερικό, να σπουδάσουν τά παιδιά τους, σέ ξένα πανεπιστήμια και να τά κάνουν και αϋτά βουλευτές, ύπουργούς, πρωθυπουργούς, να πάνε ταξίδια και να βροϋν νέες και ώραιες έρωμένες.

"Ας προσέξουμε ποιά πρόσωπα εμφανίζονται στην τηλεόραση, στα περιοδικά, στις έφημερίδες: όλο τά ίδια και τά ίδια. "Ανθρωποι με πλούτο και με «κυκλώματα». Αϋτοί που κυβερνοϋν τό ξέρουν καλά, ότι όποιος έλέγχει τίς πληροφορίες έχει όλη τη δύναμη στα χέρια του. Άφου ή τηλεόραση, τό ραδιόφωνο και οι έφημερίδες δέν μās λένε την αλήθεια, είναι σαν να είμαστε τυφλοί και κουφοί. Δέν μπορούμε να κάνουμε τίποτα μόνοι μας. Οι γέροι πολιτικοί μās παίρνουν από τό χέρι και μās πάνε ό-που θέλουν αϋτοί.

Σάν πρώτο βήμα λοιπόν για την σωτηρία της χώρας έμεις οι άπλοι πολίτες πρέπει να ζητήσουμε να σπάσει αϋτό τό μονοπώλιο της πληροφόρησης. Αϋτό πιστεύω ό-τι θα γίνει με τά έξης μέτρα:

1) Κάθε μέρα στα κρατικά κανάλια τηλεόρασης και μετά τό βραδυνό δελτίο ειδήσεων να δίνεται ένα 15λεπτο σέ ένα από τά 8 πρώτα κόμματα των τελευταίων εκλογών. Κάθε μέρα και διαφορετικό κόμμα. Μετά

την 8η μέρα να αρχίζουν πάλι με την ίδια σειρά.

2) Να πάψουν οι κρατικές διαφημίσεις σέ έφημερίδες και ιδιωτικά κανάλια (με αϋτό τόν τρόπο οι κυβερνήσεις «λαδώνουν» τους ιδιοκτήτες έφημερίδων και σταθμών, για να μην άποκαλύπτουν όλη την αλήθεια).

3) Να πάψει ή έπιχορήγηση των κομμάτων από τά κρατικά ταμεία.

4) Οι βουλευτές να χάσουν όλες τις φοροαπαλλαγές καθώς και τό δικαίωμα διορισμού 2 δικών τους στο δημόσιο.

5) Ή έτήσια άποζημίωση των βουλευτών να είναι ίση με τό μέσο κατά κεφαλήν εισόδημα των Έλλήνων (περίπου 600.000 δρχ.). "Αν θέλουν περισσότερα, να φροντίσουν να πάει καλά ή οίκονομία της χώρας.

6) Τά έντός Βουλής κόμματα να δημοσιεύουν κάθε χρόνο πίνακα ίσολογισμού, ό-πως οι επιχειρήσεις.

7) Να έχουν τό δικαίωμα οι δημόσιοι ύπάλληλοι και οι στρατιωτικοί να θέτουν ύποψηφιότητα στις εκλογές και να μπορούν να εκδίδουν περιοδικά και έφημερίδες.

8) Να ύπόκειται σέ δασμούς τό δημοσιογραφικό χαρτί (όπως όλα τά είσαγόμενα είδη).

9) Να μην ισχύουν ειδικές φοροαπαλλαγές για τους δημοσιογράφους.

10) Τά κόμματα που δέν μόδεσαν να πιάσουν την εκλογική βάση, για να στείλουν βουλευτή στη Βουλή, να έξακολουθούν για όλη την 4ετία να παίρνουν τό κλάσμα της βουλευτικής άποζημίωσης, που άναλογεί στις ψήφους που συνέλεξαν.

Μετά τιμής

Γεώργιος Κ. Δήμου

Γεωλόγος

64011 - Κεραμωτή Καβάλας

Είσιτήριο στα Μουσεία

Μάλιστα, κύριε! Νά πληρώσης είσιτήριο στα Μουσεία και στους υπόλοιπους αρχαιολογικούς χώρους. Τί τὸ πέρασες, ξέφραγο ἀμπέλι; Ἐδῶ τὸ κράτος κάνει τόσα ἔξοδα γιὰ φύλαξη. Διπλοσκοπιές, ἠλεκτρονικά μάτια, συστήματα ἀσφαλείας, security service... Τί διάολο, δὲν μπορεῖς νὰ δώσης λίγα κατοστάρικα; Πῶς; Ν' ἀφήσω τίς ἀρλοῦμπες γιὰ φύλαξη, γιατί τάχουν καταρηνάξει καὶ ὅποιος θέλει τ' ἀδειάζει ὁλόκληρα; Ἀς μὴν εἴμαστε ὑπερβολικοί! Κάτι περιφερειακὰ μουσεῖα «χτυπᾶνε», στήν Τεγέα, τὴν Πάρο καὶ ἀλλαχοῦ. Καὶ τί νὰ πάρουν, δηλαδή... Κάτι παλιό-πετρες παίρνουν κυκλαδικῆς καὶ μυκηναϊκῆς περιόδου, πὺ στὸ κάτω-κάτω, ὡς πανάρχαιες ἐλληνικές, ἦταν καὶ ἰδιαίτερα ἐνοχλητικές γιὰ τοὺς καλοὺς μας φίλους, τοὺς φοινικιστές.

Ἄλλως τε οἱ ἀνάγκες τοῦ κράτους εἶναι πολλές. Πῶς θὰ πληρωθοῦν γραμματεῖς, φαρισαῖοι, παρατρεχάμενοι, φοινικιστές, κλακαδόροι, σιωνιστές, κεκράχτες, στόλοι θωρακισμένων «Μερσεντές», ἀεροπλᾶνα ὑψηλῶν προσώπων; Μεγάλα κονδύλια, καὶ ποῦ νὰ περισσέψουν χρήματα, γιὰ νὰ πληρωθοῦν οἱ ὑπερωρίες τοῦ φύλακα τοῦ μουσείου τῆς Τεγέας; Κι ἀφοῦ δὲν πληρωνόταν ὁ ἄνθρωπος, ἔπαιρνε μιὰ μέρα ρεπό. Γι' αὐτό, στὸ ρεπό του, ἄφησαν μόνο τοὺς τοίχους· ἴσως γιατί δὲν μπορούσαν νὰ σηκώσουν ὁλόκληρο τὸ οἶκημα...

Ἀλλὰ καὶ τίς ἀνασκαφές ποῦ τίς πᾶς; Ξέρεις τί λεφτὰ χρειάζονται; μὲ δηλωμένη, μάλιστα, τὴν εὐαισθησία τῶν ἀρμοδίων κρατικῶν φορέων πάνω στὸ ζήτημα αὐτό. Ὁ μακαρίτης ὁ Ἀνδρόνικος θὰ μπορούσε νὰ γράψῃ σύγγραμμα ἐπ' αὐτοῦ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει κάθε ἀξιοπρεπὴς ἀνασκαφὴ γίνεται σὲ τρεῖς φάσεις: τὴν πρώτη ἀναλαμβάνει ἡ τοπικὴ ἐφορία ἀρχαιοτήτων, πὺ κάνει τὴν ἀρχή. Ἀμέσως μετὰ σταματᾷ ἡ ἀνασκαφικὴ δραστηριότης «ἐλλείψει πιστώσεων». Τὴν δευτέρη φάση, καὶ πιὸ ἀποδοτικὴ, τὴν ἀναλαμβάνει ἡ «ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία»· οἱ ἀρχαιοκάπηλοι. Καὶ τὴν τρίτη καὶ τελειωτικὴ φάση, τὴν ἀναλαμβάνουν οἱ μπετονιέρες τοῦ «Τμήματος Καταχώσεως Ἀρχαιοτήτων» τοῦ ὑπουργείου Πολιτισμοῦ. Ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀρχαιολόγους μὲ τίς μπετονιέρες τους τί τοὺς θέλουμε, ὅταν ὑπάρχουν οἱ ἐργολάβοι; Ὅπως ὁ κύριος στὸ Ὀλυμπιακὸ μετρό, πὺ χωρὶς τὴν προηγούμενη γνώμη ἀρχαιολόγου ἀποφασίζει τί θὰ ταφῇ καὶ τί ὄχι.

Μάλιστα, κύριε! Νά πληρώσης, καὶ μάλιστα ἀκριβὸ είσιτήριο στὰ Μουσεία, ἀφοῦ θέλεις νὰ πηγαίνης. Κι ἄντε νὰ δοῦμε, τί θὰ κερδίσης. Τὸ πολὺ-πολὺ νὰ τσαντιστῇς γιὰ τὴν σημερινὴ κατάντια τοῦ ρωμαϊκοῦ κρατιδίου, νὰ διαμαρτυρηθῇς, νὰ φωνάξης, νὰ συγχυστῇς. Κι ἔπειτα; Σὲ γράφουν ὅλοι κανονικά. Ἀσε πὺ περνᾷς στήν μαύρη λίστα τῆς Δύναμης ὡς «ἐπικίνδυνος», γιατί ἔχεις μνήμη, κρίση, ὑπερφάνεια καὶ φρόνημα — πράγματα ἀνατρεπτικά. Ἐνῶ, ἂν ἀκολουθήσης τὸ γνωστό: «βλέπε» (τηλεόραση) - «ἄκου» (ραδιόφωνο) - «σῶπα» (ἀφοῦ ἄλλωστε ἡ Παιδεία «μας» σὲ κατάντησε ἀγλωσσο), θὰ εἶσαι πάντοτε εὐτυχισμένος.

Γιῶργος Πετρόπουλος

ΜΕΤΕΩΡΙΣΜΟΙ

Δέκα υποθήκες πρὸς τὴν Ἑλληνικὴ Διανόηση

“Ἄς μὴν ὑπάρχη οὔτε ἓνας Ἑλληνας ἐπιστήμων, ἐκπαιδευτικός, λόγιος, συγγραφεὺς, καλλιτέχνης, τεχνικός, διοικητικός, πού νά ἀγνοεῖ ἀνά πᾶσαν στιγμὴν ζωῆς, σκέψεως, δράσεως καὶ δημιουργίας του:

- α) “Ὅτι εἶναι ὁ πιὸ εὐνοούμενος διανοούμενος στὸν κόσμον, γιατί στὸ ἔργο του ἔχει ὡς ἀφετηρία, ὑπόβαθρο καὶ ὁδηγὸ τὴν μέγιστη, τέλεια καὶ παγκόσμια κληροδοσία τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας ἓνα εὐτύχημα πού κανένας ἄλλος ὁμολογὸς του οὔτε στὸν ὕπνο του δὲν θά μπορούσε νά ὄνειρευτῇ.
- β) “Ὅτι ἡ πολυαίωνη Ἑλληνικὴ Δημιουργία τοῦ παρέχει ἔτοιμα καὶ τίμια ὑποδείγματα σ’ ὁποιοδήποτε τομέα τῆς ἐπιστημονικῆς, τεχνολογικῆς, καλλιτεχνικῆς δημιουργίας δρᾷ — ὑποδείγματα ἀνεκτίμητα, ἐργαζόμενα, ἀπολύτως ἀξιοπύστα.
- γ) “Ὅτι μὲ ἀφετηρία του τὰ ὑποδείγματα αὐτά καὶ μόνο μπορεί νά ἐπιβληθῇ, νά ὑπερτερήσῃ καὶ νά πρωτοπορήσῃ στὸν τομέα του σὲ παγκόσμια κλίμακα.
- δ) “Ὅτι κάθε ἄλλο ὑπόδειγμα τὸν συσκοτίζει, τὸν ἐκτρέπει καὶ τὸν υποβιβάζει δημιουργικὰ καὶ τὸν κατακρημνίζει μέσα στὸ συγκεχυμένο πνευματικὸ γίνεσθαι τῆς σημερινῆς παγκόσμιας παρακμῆς.
- ε) “Ὅτι ὡς Ἑλλήν διανοούμενος εἶναι αὐτὸς ἡ Ἑλλάδα, ἀπ’ αὐτὸν ἐξαρτᾶται ἡ Ἑλλάδα, εἶναι αὐτὸς ἡ πολιτικὴ οὐσία τῆς Ἑλλάδος, αὐτὸς ἔχει τὴν εὐθύνη γιὰ τὴν Ἑλλάδα.
- στ) “Ὅτι ὑπερτερεῖ ἐναντι τῆς κρατικῆς Ἑλλάδας, ὅτι δὲν ὑπόκειται σ’ αὐτὴν κι ὅτι ἡ δημιουργία του βρίσκεται πάνω καὶ ἔξω ἀπὸ τὸ Ρωμαϊκὸ Κρατίδιο.
- ζ) “Ὅτι ἡ ἑλληνικὴ ἀντίληψη περὶ ζωῆς καὶ περὶ Κόσμου δὲν ἔχει καμμιά σχέση μὲ τίς ἰδεολογικὲς ἀντιλήψεις πού ὁ Διεθνὴς Ἐξουσιασμός ἐπιχειροῦσε ἀνά τοὺς αἰῶνες καὶ ἐπιχειρεῖ (μάταια) νά «λανσάρῃ» στὴν ἀνθρωπότητα κι ὅτι αὐτὴ ἡ ἑλληνικὴ ἀντίληψη εἶναι σήμερα ἡ μόνη σανίδα σωτηρίας γιὰ τὸ καταρρέον στὸν γκρεμὸ τοῦ τίποτα ἀνθρώπινο εἶδος.
- η) “Ὅτι ὁ ρόλος του εἶναι πιά σήμερα πρωταρχικὸς καὶ προσδιοριστικὸς ὄχι μόνο γιὰ τὸ κράτος Ἑλλάδα καὶ γιὰ τὸν Ἑλληνισμό γενικότερα, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸν κόσμον ὁλόκληρο.
- θ) “Ὅτι μέγιστο χρέος του εἶναι, ὕστερα ἀπὸ ἐπίπονη, σκληρὴ, μακροχρόνια προσωπικὴ ἔρευνα καὶ ἀναζήτηση, νά συλλάβῃ τίς ἐννοίες «Ἑλλάς» καὶ «Ἑλλήν», νά ἀντιληφθῇ τὴν παγκοσμιότητά τους καὶ νά πείσῃ τοὺς πάντες, ὅτι ἰδανικὸ, τιμὴ καὶ συμφέρον τῆς ἀνθρωπότητος εἶναι «τὰ σημερινὰ ἑλληνίζοντα φαντάσματα νά γίνουν Ἑλληνες», ὅπως θά ἔλεγε ὁ Νίτσε.
- ι) “Ὅτι στὰ χέρια του ὡς ἀτόμου ἀποκλειστικὰ — κι ὄχι στὰ χέρια τοῦ κράτους, τῆς Ὁρθοδοξίας, τῆς πολιτικῆς, τῆς οἰκονομίας, τῶν ὀργανωτικῶν σχημάτων κ.λπ. — βρίσκεται ἡ μεγαλειώδης δυνατότητα τῆς ἀπαλλαγῆς τῆς ἐποχῆς μας ἀπὸ τὸ ψεῦδος, τὴν ἐκτροπὴ, τὸ παράλογο, τὸν ἐξουσιασμό καὶ τὴν γενικὴ παρακμὴ καὶ τῆς ἐπαναφορᾶς τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς στὸν λόγο, τὴν ἀλήθεια καὶ τὴν εὐδαιμονία.

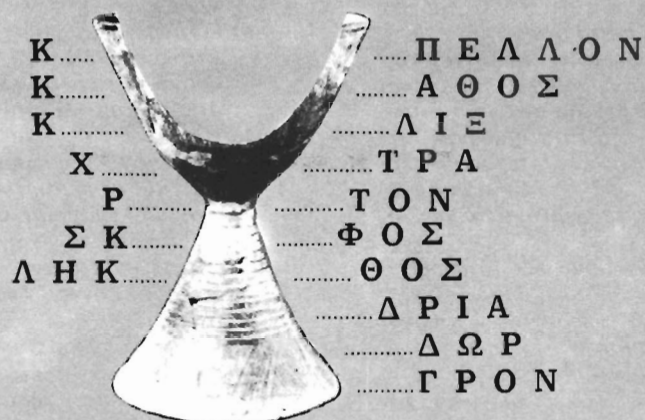
● Χαῖρε καὶ ἔρρωσο, Ἑλλήνα διανοούμενε. Ὑστερα ἀπὸ χιλιετίες ἡττας, ταπεινώσεως καὶ ζόφου ἡ καλὴ σου ὥρα ἤγγικε καὶ πάλι. Ὅλες οἱ φωνές, ὅλα τὰ γεγονότα, ὅλη ἡ ἀναζήτησις τῆς ἀνθρωπότητος σήμερα ὁδηγοῦν στὴν Ἑλλάδα.

Μετέωρος

Η.Λ. ΤΣΑΤΣΟΜΟΙΡΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΕΝΕΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Ἐκ τῶν ἑλλοπα-θηρευτῇ
μέχρι τῇ Ἐποχῇ τοῦ Διὸς

Ἡ ἀποκωδικοποίησι
τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀλφαβήτου

Φιλολογική ἐπιμέλεια: ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ

ΔΑΥΛΟΣ 1991

‘Ο ἐμφύλιος πόλεμος τοῦ Αἴμου

Εἶναι ἱστορικά πρόδηλον ὅτι ἡ ἄρνηση τῆς αὐτοχθονίας, τῆς ὁμοιογένειας ἀλλὰ καὶ τῆς συγγένειας τῶν ὁμόρων λαῶν τῆς χερσονήσου τοῦ Αἴμου καὶ τῆς Μ. Ἀσίας εἶναι ὄπλο πού χρησιμοποίησε καὶ χρησιμοποιεῖ ἡ Διεθνὴς Ἑξουσία, γιὰ νὰ «βασιλεύει διαιροῦσα» κατ’ ἐξοχὴν ἐδῶ, στὴν κοιτίδα τῶν ἐλληνικῶν γενῶν καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ. Καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ἐδῶ, κατὰ προτίμησιν, τοποθετοῦν τὰ «σπασίματα συνεχείας» καὶ τὶς «πανσπερμίες» οἱ γνωστοὶ πὰ ἐξουσιαστές, γίνεται αἰτία γιὰ τὸν ὑποψιασμένο νὰ πεισθῇ, ὅτι ἐδῶ βρίσκεται ἡ ἀρχέγονη κοιτίδα τῆς ἀνθρώπινης συνεχείας. Χιλιάδες χρόνια κατὰ κύματα τὰ βουνὰ τῆς Πίνδου, τοῦ Σκάρδου καὶ τοῦ Αἴμου στέλνανε μέσα ἀπὸ τὶς κοιλάδες τους, μαζὺ μὲ τὰ νερά τους, γενιὲς ἀνθρώπων καὶ πολιτισμοῦ στὰ τέσσερα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντα. Ὁ βαρβαρισμὸς καὶ φανατισμὸς τοῦ Μεσαίωνα συσκότισε, διέστρεψε καὶ παραχάραξε τὴν ἱστορία τῆς «Μικρᾶς Εὐρώπης» καὶ τῆς «Μικρᾶς Ἀσίας» καὶ ὁ ἐνιαῖος λαὸς τους διασπάστηκε ἱστορικά τὸν περασμένο αἰῶνα σὲ κρατίδια, τῶν ὁποίων τὶς «ἱστορίες» ἐθνογένεσης συνέγραψαν ἀνεξέλεγκτα οἱ ἐξουσιαστές.

Στὸ τεῦχος 127 τοῦ «Δαυλοῦ» ὁ κύριος Δ. Δημόπουλος ἀναφερόμενος σὲ ἐπιστολὴ του στὰ ὅσα μέχρι σήμερα τονίσαμε («Δαυλός», τ. 125, 126, 127) γιὰ τὴν αὐτοχθονία καὶ συγγένεια τῶν κατοίκων τοῦ χώρου μας, ἐπισημαίνει τὰ ἑξῆς:

1. Εἶναι ὀρθό, ὅτι οἱ Σκοπιανοί, οἱ Βούλγαροι καὶ οἱ Τοῦρκοι τῆς Δυτικῆς Μ. Ἀσίας εἶναι αὐτόχθονες ἐλληνογενεῖς (ἐνῶ οἱ Τοῦρκοι τῆς Ἀνατολίας ἔχουνε ἔντονη ἀνάμιξη Τουρανιδῶν).

2. Ἐμεῖς μὲ τὴν ἀντιπαράθεσή μας ἀπωθοῦμε τὰ Σκόπια ἀπὸ τὸν Ἑλληνισμό.

3. Εἶναι σφάλμα, ὅτι οἱ Ἀλβανοὶ (ιδίως οἱ βόρειοι Γκέγκηδες) εἶναι συγγενεῖς μας, παρ’ ὅτι αὐτόχθονες.

4. Εἶναι μάταιο νὰ ἐντάσσουμε τοὺς ἐλληνογενεῖς τουρκόφωνους καὶ σλαυόφωνους τῆς Κύπρου, τῆς Τουρκίας, τῆς Βουλγαρίας στὸν Ἑλληνισμό, γιὰ αὐτοί, ἀλλοτριωμένοι πλέον, ἔχουν ἀποκτήσει διαφορετικὴ «ἐθνικὴ αὐτογνωσία», στοιχεῖο ἐξ ἴσου ἰσχυρὸ μὲ τὴν καταγωγὴ.

Ἀντιπαρερχόμενος τὰ σημεῖα 1. καὶ 2., μὲ τὰ ὁποῖα φυσικὰ συμφωνῶ πλήρως μὲ τὸν κ. Δημόπουλο, ἀλλὰ καὶ τὸ σημεῖο 3. (περὶ Ἀλβανῶν) μὲ τὸ ὁποῖο δὲν συμφωνῶ, θὰ ἐπιμείνω ἐδῶ, διακινδυνεύοντας νὰ γίνω μονότονος, στὸ σημεῖο 4., γιὰ τὸ ἰσχυρὸ στοιχεῖο τῆς σημερινῆς ἐθνικῆς αὐτογνωσίας τῶν ἀπογόνων τοῦ Πελασγοῦ καὶ τοῦ Ἑλλήνου.

Οἱ ἡλικίας μερικῶν δεκαετιῶν κρατικοὶ σχηματισμοὶ τοῦ χώρου μας εἶναι ἀποδεδειγμένα ἀνίκανοι νὰ ἐναντιωθοῦνε στοὺς ἱστορικοὺς μύθους περὶ ἐθνογένεσέων τους, πού οἱ ἐξουσιαστές δημιούργησαν γι’ αὐτούς. Καὶ αὐτό, γιὰτὶ οἱ ἡγέτες τῶν λαῶν τῆς περιοχῆς, πού εἶναι ἐξαρτημένοι ἀπὸ τοὺς ἐξουσιαστές, ἀναγκάζονται ἐκ προοιμίου νὰ ἀρνοῦνται οἱ ἴδιοι τὴν αὐτοχθονία καὶ ὁμοιογένεια τῶν λαῶν τους (πολλῶ μᾶλλον τὴν συγγένειά τους), ἀφήνοντάς τους ἐκτεθειμένους σὲ ἀποδοτικότητας ἐκβιασμούς. Δὲν ἔχει ἀκούσει ποτὲ κανεὶς ἐπίσημα χεῖλη πολιτικῶν καὶ ἱστορικῶν νὰ μιλᾶνε γιὰ συγγένεια τῶν ὁμόρων λαῶν (οὔτε καν γιὰ συγγένεια «τουρκοκρατῶν»-«ἐλλήνοκρατῶν» εἶχε κανεὶς μιλήσει!). Οἱ γηγενεῖς τοῦ χώρου, πού ἔχει κέντρο τὸ Αἰγαῖο, εἶναι σήμερα ἱκανοί, ἀλληλοσπαρασσόμενοι, γιὰ παραγωγὴ «ἐξωτερικοῦ χρέους» (γι-

κονομικοῦ καὶ ἠθικοῦ), πληρώνοντας τὸν ἐξοπλισμὸ τους σὲ πολεμοφόδια, ἀλλὰ καὶ σὲ «ἱστορικὴ ὑποστήριξη καὶ προβολὴ τῶν ἐθνικῶν τους δικαίων» στοὺς παραγωγοὺς πολεμοφοδίων, «ἱστορικῆς τεκμηρίωσης», «πληροφόρησης» καὶ βεβαίως προπαγάνδας. Ἔτσι: «Ὁ Τοῦρκος εἶναι φίλος μὲ τὸν ὁμόδοξο Ἀλβανὸ καὶ ἐχθρὸς μὲ τὸν ἀλλόφυλο Ἕλληνα. Ὁ Ἕλληνας εἶναι φίλος μὲ τὸν ὁμόδοξο Σέρβο καὶ ἐχθρὸς μὲ τὸν ἀλλόθρησκο Ἀλβανό. Ὁ Σκοπιανὸς εἶναι φίλος μὲ τὸν ὁμόφυλο ... Ρῶσο, ἐχθρὸς μὲ τὸν ἀλλόφυλο Ἕλληνα» κ.λπ., κ.λπ. Οἱ «συνδυασμοὶ» εἶναι πολλοί, πολὺπλοκοὶ καὶ ἀποδοτικότατοι.

Τὰ παραδείγματα ἐθνικῆς διάλυσης καὶ ἱστορικοῦ αὐτοχειριασμοῦ τῶν κρατιδίων τῆς περιοχῆς μας εἶναι χαρακτηριστικά:

Καὶ κατ' ἄρχάς τὸ ἐλληνικὸ κρατίδιο. Τὸ κρατίδιο, ποὺ οἱ πρόσφατοι πρόγονοί μας συγκρότησαν. Τὸ κρατίδιο, ποὺ εἶναι τόσο ἐξαρτημένο ἀπὸ τοὺς ἐξουσιαστὲς του, ὥστε νὰ δέχεται τὸ ἴδιο καὶ κατ' ἐξακολούθησιν μέσω τῶν πανεπιστημιακῶν δασκάλων του καὶ τοῦ ἐθνικοῦ του Ὑπουργείου Παιδείας τὴν ἀπάρνηση τῆς αὐτοχθονίας καὶ συνέχειας τοῦ λαοῦ του (τόσο κατὰ τὴν προῖστορία, ὅσο καὶ κατὰ τὸν Μεσαίωνα) (βλ. «Δαυλόν», τ. 126), ἀποδεχόμενο ἐκ τῶν προτέρων τὸν ἐκβιασμὸ τῶν «φίλων» του. Τὸ κρατίδιο τοῦ ὁποίου οἱ ἐπίσημοι χαρίζουνε τὰ ἑκατομμύρια τῶν ἐκσλαυισμένων καὶ ἐκτουρκισμένων συγγενῶν τῆς Μακεδονίας, τῆς Θράκης, τῆς Κύπρου καὶ τῆς Μ. Ἀσίας στὴν ἱστορία τῶν στεππῶν τῆς Σιβηρίας καὶ τοῦ Τουρκεστάν.

Τὰ μέχρι σήμερα ὁρατὰ ὄργανα τῶν ἐξουσιαστῶν στὴν ἐθνικὴ διάλυση τῶν Ἑλλήνων ἦταν οἱ φανατικοὶ τῶν «ὑπερεθνικῶν» καὶ «διεθνιστικῶν» ἐμπουράνιων καὶ ἐπίγειων πανανθρώπινων παραδείσεων. Κατ' αὐτούς, γιὰ νὰ φθάσει καὶ ὁ Ἕλληνας στὸν πανανθρώπινο παράδεισο, ἔπρεπε νὰ ἀπελευθερωθεῖ ἀπὸ τὰ δεσμὰ ποὺ τὸν κράταγαν ἐνωμένο μὲ τὰ «ἐπουσιώδη». Δηλαδή μὲ τὴ γῆ του, τὴν συνέχειά του καὶ εἰδικὰ μὲ τοὺς ἀμαρτωλοὺς (μοναδικούς στὴν ἀρχαιότητα) «εἰδωλολάτρες» καὶ «δουλοκτῆτες» προγόνους του... Ἐπὶ σειρὰν αἰώνων ὁ ἐμμένων στὰ πάτρια ἀπόγονος τῶν Ἑλλήνων ἦταν γιὰ τοὺς φανατικούς χριστιανιστὲς «ἐξωλέστατος Ἕλληνας» ἢ «παμμίαιρος ἐθνικός». Καὶ τὰ τελευταῖα 100 χρόνια ἡ πλειονότητα τῶν φτωχῶν Ἑλλήνων, ποὺ ὑποσυνείδητα γαντζωνόταν στὸν σεβασμὸ τῆς συνέχειας, τῆς αὐτοχθονίας καὶ τῆς ὁμοιογένειας, ἦταν γιὰ τοὺς φανατικοὺς μαρξιστὲς «φασίστες», «ἐθνικιστές», «ρατσιστές» καὶ ...«καπιταλιστές». Καλόγεροι καὶ μαρξιστὲς ζητούσανε τὴν ψυχὴ τοῦ Ἕλληνα ἐπὶ σειρὰν πολλῶν αἰώνων. Καλόγεροι καὶ μαρξιστὲς ποὺ ἦταν «ἱστορικὰ ἐνήμερωμένοι» καὶ γιὰ τὴν «ξενικὴ προέλευση» τῶν ἀλβανόφωνων τουρκόφωνων καὶ ἐλανόφωνων (πρὸς χαρὰν μεγάλην τῶν «συμμάχων»).

Ἀναρριγοῦσε ὁ θρησκευόμενος Ἕλληνας, ὅταν τύχαινε νὰ διαβάσει γιὰ τὴν καταβράθρωση τοῦ Ἑλληνισμοῦ τὸν Μεσαίωνα ἀπὸ καλόγερους, ἐν ὄνοματι τοῦ διεθνοῦς παραδείσου καὶ ἀναρριγᾷ καὶ σήμερα, ὅταν ἀκούει ἀπὸ μοντέρνους πανεπιστημιακοὺς χριστιανομαρξιστὲς γιὰ τὴν «ζημιὰ ποὺ προκάλεσε ὁ ἐλληνικὸς ἐθνικιστικὸς ρατσισμὸς στὸ ἰδανικὸ τῆς ρωμιοσύνης καὶ τῆς ἀνασύστασης τῆς Ἀνατολικῆς πολυεθνικῆς Αὐτοκρατορίας» (ποὺ θὰ ἀντιστάθμιζε τὸ Ἰσλάμ!) κ.λπ. Ἀναρριγοῦσε ὁ πατριώτης «ἀριστερός», ὅταν ἔβλεπε τίς ἀπεργίες «ἐνάντια στὸν ἐλληνικὸ ἱμπεριαλισμὸ» τῶν διεθνιστῶν σιδηροδρομικῶν, ποὺ ἄφηναν τὸ 1922 τὰ στρατευμένα παιδιὰ τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ νὰ πεθάνουν σὰν πρόβατα στὸν Σαγγάριο. Καὶ ἀναρριγᾷ καὶ σήμερα, ὅταν (πρὸ βετίας) διαβάξει τίς προτροπὲς «ἀκροαριστεροῦ καὶ διεθνιστικοῦ»

→
περιοδικού προς τους διγλωσσους κατοίκους της 'Αραβησσού του Ν. Πέλλας να διακόψουν την ύδροδότηση της Θεσσαλονίκης, που τους μειώνει το νερό των χωραφιών τους, στο όνομα της «τοπικής αυτοδιοίκησης» και της «έθνικης τους ιδιαιτερότητας»! "Εφριττε και φρίττει ο διγλωσσος "Ελληνας της Καστοριάς, όταν «πληροφορείται» από το επίσημο 'Υπουργείο και «διδάσκονται» από πανεπιστημιακούς της Θεσσαλονίκης για την «μουζαβέζικη» καταγωγή των πρόσφατων προγόνων του.

Αυτά μέχρι πρό τιнос για την «έθνική προπαίδεια» των «προοδευτικών» και «συντηρητικών» 'Ελλήνων. 'Αλλά σήμερα (έδω και 3-4 χρόνια) φτάσανε στα αυτιά όλων των 'Ελλήνων (νεοδημοκρατικών, πασοκικών, κουμμουνιστών, άεκτζήδων, παοκτζήδων κ.λπ.) επιτέλους οι απόψεις των γνωστών κρυπτομένων πίσω και από την «Δημοκρατική Δύση» για τα έθνικά μας θέματα. Και ή πλειονότητα των (άνυποπτων μέχρι σήμερα) 'Ελλήνων είδε να ακούγονται από τις δυτικές πρωτεύουσες (από εκεί πάντοτε πρωτοακούγονταν, αλλά ποιος τό έπαιρνε «χαμπάρι»;) και να έμφανίζονται στα «έγκυρα», «φιλελεύθερα» δυτικά έντυπα πανομοιότυπες οι απόψεις που μέχρι σήμερα έθεωρούντο έδω «κοπυράιτ» των μαρξιστών της Μόσχας. «'Εγκυρα» δυτικά έντυπα τώρα προσπαθούνε να σπάσουν τον «παρανοϊκό έθνικισμό των 'Ελλήνων». Προβάλλουν λοιπόν τον Παρθενώνα με άμπούλες ύπνωτικών ή φιάλες «κόκα κόλας» αντί για κολώνες. 'Αλλα παρουσιάζουνε τον ίδιο Παρθενώνα σαν συρματοπλεγμένο στρατόπεδο συγκεντρώσεως μειονοτήτων, φρουρούμενο από τους «'Ελληνες έθνικιστές, τους τραμπούκους των Βαλκανίων» και άλλα μιλούν για την «ρατσιστική μεταχείριση που οι πρωτόγονοι "Ελληνες έφυλάσσουν στους 'Αλβανούς και Τούρκους»!

Πότε, ταλαίπωρη 'Ελλάδα, οι «δεξιοί» και «άριστεροί» ταγίοι σου θά πάψουν να άνατρέχουνε στα «έγκυρα (ξένα) κέντρα ιστορικής τεκμηρίωσης και πληροφόρησης; Πότε θά τολήσουν να ζητήσουν ανθρωπολογική τεκμηρίωση των «Τούρκων» της Κύπρου και της Θράκης; Πότε θά ζητήσουν ανθρωπολογική, αρχαιολογική και λαογραφική τεκμηρίωση της «άλλοεθνίας» των Σκοπιανών, των Τούρκων, των Βουλγάρων και των 'Αλβανών; Πότε θά τολήσουν να συζητήσουν αυτά τά «έπουσιώδη» με τους γείτονές μας; 'Αρκετά δέν συζητήσανε για την «ίδιομορφία της 'Αμμοχώστου», τους «μουφτηδες της Θράκης», τις «κοινές έπενδύσεις», τό «όνομα των Σκοπίων», τά «νερά του Νέστου», την «σωτηρία των Βορειοηπειρωτών», τον ...«έξελληνισμό των Σλαύων»;

Αυτά με την «έθνική αúτογνωσία» των έπισήμων και άνεπισήμων 'Ελλήνων. Και άς προχωρήσουμε στην «έθνική αúτογνωσία» των όμόρων λαών.

'Η «έθνική όνομασία» έπήλυδων κατακτητών «Τούρκων» και «Σλαύων», που τό φθίνον θεοκρατικό Βυζάντιο έδωσε στους ύποδουλωθέντες κατοίκους της Θράκης, της 'Ιωνίας, της Φρυγίας, του Πόντου και της Καρίας (ανάλογα με την έθνική όνομασία του έπήλυδος «Ρωμαίου», που έδωσε στους ύπόλοιπους "Ελληνες) ένισχύθηκε τον περασμένο αιώνα με ιστορικό «έθνογενέσεων» των κέντρων «ιστορικής πρακτικής» του Πανσλατισμού και Παντουρκισμού. Τό πυρετικό βλέμμα του παντουρκιστή κ. Σαδίκ και των πανσλαυστών Βουλγάρων του VMRO ύπόσχεται πολλά. Αυτοί είναι «οί ένδοξοι ξένοι, οί άπόγονοι όνομαστών κατακτητών της στέππας». Οί θεωρίες του Πανσλατισμού και Παντουρκισμού (όμοiotυπες με εκείνη του Πανγερμανισμού) δημιούργησαν όρδες φανατικών βαρβάρων, που εύκολώτατα γίνονταν όργανα του διε-

→
θνοῦς κατεστημένου. Βαρβάρων σεμνυνομένων για ἄγριους, αἰμοσταγεῖς προγόνους. Βαρβάρων, ποὺ ἀπεστάλησαν σὰν «μάστιγες τοῦ Θεοῦ». Βαρβάρων τόσο ἀπαραίτητων στὴν ἀδίστακτη καὶ τρυφηλὴ «ἐλίτ» τῶν χρηματιστῶν καὶ τῶν ἱερατείων, ὅπως ὁ Κ. Καβάφης εὐστοχα παρατήρησε.

Καὶ ἐνῶ ὁ ἐθνικὸς ὕμνος τῶν πρωτοτούρκων μιλάει γιὰ «800 σκηνῖτες», τὰ κέντρα ἱστορικῆς πρακτικῆς ἀναφέρουν ὅτι αὐτοὶ «πλημμύρισαν τὴ Μ. Ἀσίαν». Ὑπονοοῦν δηλαδὴ μυριάδες γυναικόπαιδα Τουρκμένων, ποὺ καταφέρανε νὰ ὑπερπηδήσουν τοὺς Πέρσες τῶν ὁροσειρῶν τοῦ Ζάκρου καὶ τοῦ Ἑλμπούρς, τοὺς Ἀρμένιους καὶ τοὺς συμπαγεῖς Καρδούχους (Κούρδους) τῆς Ἀνατολίας! Καὶ αὐτὰ, ἐνῶ οἱ «ἱστορικοὶ» αὐτοὶ γνωρίζουνε ὅτι καὶ 200 νὰ ἦταν,μποροῦσαν σὲ 500 χρόνια νὰ ἐκτουρκίσουνε θαυμασία ὅλο τὸ διαλυμένο Βυζάντιο. (Οἱ «Κονκισταδόρες» ποὺ ὑπέταξαν τὴν Ἀμερικὴ οὔτε 200 δὲν ἦταν). Θὰ πρέπει νὰ τονίσει κανεῖς, ὅτι τέτοιες «μετακινήσεις λαῶν» μόνο σὲ σκοτεινοὺς Μεσαιῶνες συμβαίνουν (τότε ποὺ τὰ ἱστορικὰ ἀρχεῖα βρίσκονται στὰ χέρια ἐλάχιστων...). Ἀξιόλογες ἀνθρωπολογικὲς μελέτες γιὰ τοὺς Τούρκους δὲν εἶναι εὐρέως γνωστές. Οἱ ἀναφορὲς τοῦ Α. Πουλιανοῦ καὶ ἄλλων ἀνθρωπολόγων ὅμως δὲν ἀφήνουν ἀμφιβολίες, ὅτι γιὰ πανάρχαιους αὐτόχθονες πληθυσμοὺς πρόκειται. Οἱ ὁμοιότητές τους μὲ τοὺς Ἕλληνες πρόσφυγες τῆς Μ. Ἀσίας εἶναι ἐκπληκτικέες. [Ἀς μοῦ ἐπιτραπῇ ἡ παρατήρηση, ὅτι τὸ «ἀνφάς», τοῦ κ. Ντεμιρέλ θυμίζει ἐντονα τὴ νεκρικὴ μάσκα τοῦ Ἀγαμέμνονα καὶ ὅτι μία φυσιογνωμία σὰν τοῦ κ. Μητσοτάκη οὐδεμίαν ὑποψίαν θὰ κινούσε σὲ καφενεῖο τῆς Ἀνατολίας].

Λογικὸ θὰ ἦταν λοιπόν, νὰ περιμένουμε τὰ ἀρχαιολογικά (μεσαιωνικά), λαογραφικά καὶ ἀνθρωπολογικά τεκμήρια καταγωγῆς τῶν γειτόνων, πρὶν ἐμεῖς οἱ ἴδιοι τοὺς χαρίσουμε στὴν ἱστορία τοῦ Τουρκμενιστάν, ὅπως κάνουν οἱ διαπρεπεῖς ξένοι «ἱστορικοὶ», ἀναγνωρίζοντάς τους τὸ «νταχλίδικο» δικαίωμα νὰ ἐπιστατοῦν στὴν περιοχὴ μας ἐν ὀνόματι τοῦ γένους τῶν «μεγάλων κατακτητῶν» Ἀττίλα κ.λπ. Ἐξ ἄλλου ὁ ἀνωτέρας παιδείας σημερινὸς Τούρκος εἶναι ἀμφίβολο, ἂν ἀρέσκεται στὸν χαρακτηρισμὸ τοῦ ξένου καὶ ἂν ἀρκεῖται στὴν ὀλίγων αἰῶνων ἱστορία τοῦ ὠμοφάγου ἐπιδρομέα, ὅταν ὅλα γύρω του (ἀκόμα καὶ ἡ κρούστα τῶν χωραφιῶν του) γιὰ ἄλλα βοοῦν. Πολὺ περισσότερο, ὅταν ἀπὸ τοὺς «φίλους χρηματοδότες» του συνεχῶς τοῦ ὑπενθυμίζεται (πρὸς ἐκβιασμὸν) ὁ βρόχος τοῦ «γηγενοῦς Κούρδου».

Ἡ βίβλος γενέσεως τῶν Βουλγάρων τῶρα, ποὺ οἱ πανσλαυσταί τοῦ περασμένου αἰῶνα συνέγραψαν καὶ οἱ σοσιαλισταὶ συνεπλήρωσαν (μὲ πολὺ περισσότερη ὁμολογουμένως προσοχή), τοὺς ἀνάγει καὶ πάλι σὲ ὀμιχλώδη περιοχὴ, «κάπου βορείως τοῦ Καυκάσου». Οἱ ἴδιοι γιὰ τὴν ὥρα ἀνάγουνε τὴν ὀνομασία τους στὸν Βόλγα (ἀμφίβολα, ἂν τότε ἔτσι ὀνομαζότανε), ἀλλὰ πρόσφατα Ἕλληνας καθηγητὴς τῆς Γλωσσολογίας (ὁ κ. Γ. Μπαμπινιώτης) τοὺς «διόρθωσε» ὀνομάζοντάς τους «Βουχάριους» (ἀπὸ τὴν σιβηριανὴ Μπουχάρα, δηλαδὴ!) — τὸ *Burgus*, τοῦ Κεραμόπουλου καὶ ἡ *Vulgata* τῶν Λατίνων τοὺς πλησίαζε πολὺ κοντὰ μας, φαίνεται...

«Οἱ Βούλγαροι ὅμως, ποὺ ἀποτελοῦσαν τὴν ἡγετικὴ τάξη, ἦταν λίγοι, χάσανε τὴ γλῶσσα τους καὶ ἀφομοιώθηκαν ἀπὸ τὴν πλημμυρίδα τῶν Σλαύων». (Σ.Σ.: Τοὺς ντόπιους οἱ «ἱστορικοὶ» τοὺς «πεθάνανε» ἀπὸ «ἐπιδημίες» κ.λπ.). Ἐκτοτε δὲ ἔζησαν συνεχῶς προασπιζόμενοι τὴν ἐθνικὴ τους ὑπόσταση ἀπὸ τοὺς ἐπιβουλευόμενους τὴν πατρίδα τους Ἕλληνες, ποὺ κυριαρχοῦσαν σὲ Βυζάντιο». Λόγω «σλαυικῆς πλημμυρίδος» βέβαια διακηρύσσουν πῶς εἶναι ὁ

→

→
πωσδήποτε Σλαῦοι (ὕπερπερήσαντες καὶ αὐτοὶ τοὺς «λατινογενεῖς Ρουμά-
νους») καὶ ἀποδέχονται τὸν ...περήφανο χαρακτηρισμὸ τοῦ «σλαύου». Χαρα-
κτηρισμὸς, ὁ ὁποῖος τότε κάποια ἄλλη κοινωνικὴ καὶ ὄχι φυλετικὴ ιδιότητα
(καὶ μάλιστα τῶν ἐγχωρίων τῆς Βαλκανικῆς) ἐσήμαινε (ἀλλὰ ποιὸς θὰ τὴν ἀ-
νακαλύψει;). «Ξένοι» λοιπὸν καὶ αὐτοί, μὲ δικαιώματα «ἐνδόξων κατακτητῶν».
Βέβαια τελευταῖα (ἀπὸ τὸν γλωσσολόγο Γεωργῆφ καὶ ἄλλους), ἐπειδὴ ἡ
μελέτῃ τῆς λαογραφίας τους, τὰ παμπάλαια σκαλίσματα τῶν βράχων τους,
οἱ ἀνθρωπομετρήσεις τοῦ Ποπῶφ καὶ τὸ χῶμα τους (ἀπὸ τὴν πρῶιμη Νεολι-
θικὴ μέχρι τὴν ὕστερη Βυζαντινὴ) μόνον ἀποδείξεις συνεχείας καταφέρνει νὰ
βγάξει, ἄρχισαν νὰ ὀργανώνονται συνέδρια «Θρακολογίας», νὰ γίνεται λόγος
γὰρ ὑψηλό, ἰσάξιο τοῦ ἐλληνικοῦ (ταυτόσημος ἦταν) «θρακικὸ πολιτισμὸς»
καὶ νὰ «μπερδεύονται» τὰ πράγματα. Τονίζουν βέβαια, ὅτι οἱ Θράκες βρι-
σκότανε πάντα σὲ πόλεμο μὲ τοὺς Ἕλληνες (ἐδῶ ἀλληλοτραγότανε ὅλοι οἱ
Ἕλληνες στὸ Νότο καὶ τὸν Βορρᾶ). Αὐτὸ φυσικὰ γὰρ τὴν «ἐλίτ» (γιατὶ ὁ
λαὸς καὶ πολλοὶ ἐπιστήμονες ἄλλα βλέπουν, διαισθάνονται καὶ προτιμοῦν).

Τώρα πῶς αὐτὸς ὁ λαὸς, ποῦ «τὸ μάτι τοῦ παίζει» καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ βοᾷ
ὀρφικά, ἐντάχθηκε στὴν «ὁμοεθνία τῶν Σλαύων» καὶ στοὺς ὀρκισμένους ἐ-
χθροὺς τοῦ ἐλληνισμοῦ, μόνον μερικοὶ καλόγεροι (ὀρθόδοξοι καὶ καθολικοὶ)
μποροῦσαν νὰ τὸ ἐξηγήσουν (ἀλλὰ αὐτοὶ πεθάνανε) καὶ ἀπὸ τοὺς σύγχρονους
ἀρκετοὶ Ἕλληνες πανεπιστημιακοὶ (τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ,
χριστιανιστὲς καὶ μαρξιστὲς) ἀλλὰ καὶ ἀρκετοὶ «σουπερεθνικόφρονες», ποῦ σὲ
κάθε βουλγαρικὴ ἀναφορὰ σὲ «Θράκες προγόνους» βλέπουν ἐθνικοὺς κινδύ-
νους. Αὐτοί, βλέπετε, γνωρίζουνε *de profundis* γὰρ τὴν ξενικὴ, τὴν «σλαυι-
κὴ» καταγωγὴ τῶν Βουλγάρων καὶ τῶν Σκοπιανῶν (πρὸς μεγίστην χαρὰν
τῶν συνευρωπαίων).

Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν τὸ ἐπίσημο βουλγαρικὸ κράτος εἶχε ἀρχίσει προσπά-
θειες γὰρ τὴν ἐπαναφορὰ τῶν 800.000 «Τούρκων» στὸν «βουλγαρισμὸ», δια-
κηρύσσοντας (ὀρθότατα), ὅτι αὐτοὶ ἦταν ἐκτουρκισθέντες Βούλγαροι. Ἄν αὐ-
τὸ συνεχίζετο, θὰ φθάναμε ἴσως καὶ στὸν ἐκσλαρισμὸ τῶν Θρακῶν. Οἱ νέες ὁ-
μως δημοκρατικὲς κυβερνήσεις πῶς θὰ «μπαίνουνε στὴ θέση τους» χωρὶς
«μειονοτικὸ πρόβλημα»; Ἐτσι σταμάτησε ἡ προσπάθεια τῶν Βουλγάρων
(θεωρήθηκε σὰν λάθος τῶν ...ρατσιστῶν κομμουνιστῶν) γὰρ «ἱστορικὴ ἀνα-
δρομή». Καὶ στίς νέες βουλγαρικὲς κυβερνήσεις παραμένουν οἱ σκοτοῦρες (πέ-
ρα τῆς οἰκονομίας τῆς ἀγορᾶς), νὰ φροντίζουνε γὰρ τὴν καλὴ διαβίωση τῶν
«Τούρκων», νὰ προσπαθοῦν νὰ λύσουν «τὸ πρόβλημα τῶν νερῶν τοῦ Νέ-
στου» καὶ ἴσως στὸ μέλλον νὰ «φροντίσουν» (μαζὺ μὲ τὸν κ. Γιέλτσιν) γὰρ τὰ
προβλήματα τῆς Μακεδονίας.

Αὐτὰ περὶπου γὰρ τὴν «ἐθνικὴ αὐτογνωσία» τῶν Βουλγάρων. Μετὰ τὴν
«τουρκικὴ σφῆνα» ποῦ τοὺς ἐπιβάλανε καὶ τὰ οἰκονομικά τους προβλήματα,
ἴσως τοὺς ἀκούσουμε μιὰ μέρα νὰ δηλώνουνε συγγενεῖς, τῶν Τούρκων, καθ'
ὅτι καὶ οἱ τελευταῖοι «Βουχάριοι». Ἀνάγκη καὶ θεοὶ πείθονται. Τότε ἴσως
καὶ ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες κατορθώσουμε νὰ καταταγοῦμε στὴν ὁμοεθνία τῶν
«Βουχαρίων», μιὰ ποῦ καὶ οἱ δικοὶ μας προσπάτορες, τόσο οἱ παλαιοὶ «Ἰνδο-
ευρωπαϊοὶ Ἕλληνες» ὅσο καὶ οἱ τοῦ Μεσαίωνα, ἐν τέλει «ἀπὸ ἐκεῖ κάπου κρατά-
γανε». Φαίνεται ὅτι ἐκεῖ στοὺς ἀπέραντους ἄμμους τῆς κεντρικῆς Ἀσίας χά-
νονται πολλὲς ρίζες, ὅπως χάνονται τὰ νερά τῶν ποταμῶν ποῦ κατεβάζει ὁ
Ἰνδικὸς Καύκασος...

Ἡ «ἐθνικὴ αὐτογνωσία» τῶν Σκοπιανῶν ὀφείλεται σὲ μιὰ ἄλλη ἐπιτυχὴ
προσπάθεια «ἐθνογενέσεως» τοῦ διεθνοῦς κατεστημένου. Ἐκεῖ, στὴν τήνην ἐ-
→

πίκαιρη κοιλάδα τοῦ Ἑριγῶνα καὶ τοῦ Ἀξιοῦ, στὴν χώρα τῶν Λυγκηστῶν, τῶν Παϊονῶν καὶ τῶν Δαρδανῶν, ἐξακολόφη ἔθνος μὲ «μακεδονικὴ συνείδηση» καὶ μάλιστα σὲ χρόνον ρεκόρ, μέσα σὲ 50 χρόνια. Τὸ ἔθνος ἐξακολόφη (τὴν ὥρα ποὺ ἐμεῖς τρώγαμε τίς σάρκες μας) ἀπὸ «φιλέλληνα», τὸν ἥρωικό Τίτο, γιὰ τὸν ὁποῖο καὶ οἱ «φίλοι» μᾶς εἶπαν πῶς πρέπει νὰ τὸν θαυμάσουμε, γιὰτὶ «ἦταν παρτιζᾶνος, προοδευτικός, σοσιαλιστὴς καὶ κυρίως ἡγέτης τοῦ Τρίτου Κόσμου». Καὶ ἐμεῖς τὸν θαυμάσαμε (τὴν ὥρα ποὺ ἀλληλοσφαζόμαστε ἢ καὶ ἀργότερα), ἐνῶ αὐτός, γελώντας σὲ βάρος μας, τοποθετοῦσε τὴν βραδυφλεγῆ του νάρκη (γιὰ λογαριασμό τίνος, ἀλήθεια;).

Πάντως τὸ νέο «ἔθνος» δέχεται ἐκ προοιμίου, ὅτι ἀποτελεῖται ἀπὸ 4-5 ἐθνότητες καὶ ἐπομένως εἶναι εὐεπίφορο σὲ οἰοδήποτε στρατηγικὸ σχεδιασμό. Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ «ἔθνους», μὲ τὸ χαρακτηριστικὸ προφίλ κομματάρχου τῆς Μεσσηνίας, δηλώνει σεμνὰ (στερεῖται τοῦ πυρετικοῦ βλέμματος εὐτυχῶς αὐτός) «Σλαῦος κατελθὼν τὸν 7ο αἰῶνα στὴν περιοχὴ, οὐδεμίαν σχέσιν ἔχων μὲ τὸν Μ. Ἀλέξανδρον» (ὅμως συγχρόνως βγάζει ἀπὸ τὴν σημαία του τὸ «ἐπαναστατικὸ ἀστέρι» καὶ ὑψώνει τὸν ἥλιο τῶν ἔνδοξων πεζεταιρικῶν ἀσπίδων). Θὰ ἦταν εὐκολώτατο νὰ τὸν ρωτήσουμε: «Μὰ ἐσεῖς, κ. Γληγόρῳφ, ἀφοῦ εἴστε ξένος, καταπατητὴς, τί στοὺς καλὸς ζητᾶτε ἐδῶ;». Γι' αὐτὸ καὶ ἐμεῖς δὲν τὸν ρωτᾶμε καὶ μὲ ἐπισημότατα χεῖλη κραυγάζουμε: «Αὐτὸς εἶναι ξένος, τὸ λέει κι ὁ ἴδιος καὶ ἐποφθαλμιᾷ τὴν Μακεδονία μας». Δεχόμεστε λοιπὸν *a priori* τὸ «Σλαῦος» καὶ φωνάζουμε γιὰ τὸν «Ἥλιο»!.. Αὐτὸ βρήκαμε νὰ ποῦμε, αὐτὸ εἶπαμε καὶ ὁ Θεὸς βοηθός! Ἴσως νὰ ἐλπίζουμε ὅτι «θὰ τὰ βροῦνε» οἱ Ὀρθόδοξοι ἐκατέρωθεν ἱεράρχες, μιὰ ποὺ εὐτυχῶς συγγενεύουμε θρησκευτικά. Ἐδῶ ἴσως βοηθήσει καὶ ὁ Ρῶσος ἢ ὁ Σέρβος Πατριάρχης, ἀρκεῖ νὰ ἀποφύγουμε τὸ «ἀλβανοϊσλαμικὸ τόξο» (καὶ νὰ ἀποκτήσουμε τὸ «σλαυοορθόδοξο»). Ὁψόμεθα... Αὐτὰ μὲ τὴν πρόσφατη «ἐθνικὴ αὐτογνωσία» τῶν «Μακεδόνων» καὶ τὴν «ἐλληνικὴ» στάση. Ὑδωρ καὶ γῆ ἐλληνίδα σὲ σκιὲς «δηλώουσες».

Καὶ γιὰ νὰ καταλάβουμε καλύτερα τὴν σοβαρότητα τῶν «ἐθνικῶν αὐτογνωσιῶν», ποὺ τὸ κατεστημένο κατασκευάζει, ἄς δοῦμε καὶ τὰ δρώμενα στὴ «σκηνὴ» τῆς Βοσνίας, μιὰ ποὺ δὲν εἶναι καὶ τόσο μακρυνή. Στὴ Βοσνία «σφυρηλατεῖται» λοιπὸν τώρα θρασύτατα ἐνώπιον τοῦ κεχρηγμένου Κόσμου ἡ «ἐθνικὴ αὐτογνωσία» μᾶς νέας, πλήρως ἐξηρητημένης ομάδος. Πρόκειται γιὰ τὴν μουσουλμανικὴ ...«ἐθνότητα» τῆς Βοσνίας ποὺ ἀποτελοῦν παλιοὶ αἰρετικοὶ Βογόμιλοι τῆς περιοχῆς (ἐρωτοτροπήσαντες ἀργότερα μὲ τοὺς Διαμαρτυρόμενους), ποὺ πιεσθέντες ἀσφυκτικὰ ἀπὸ Καθολικοὺς καὶ Ὀρθοδόξους βρήκανε σύσσωμοι καταφύγιο στὸν προελαύνοντα Ἰσλαμισμό. Βέβαια κάθε νήπιο ἀντιλαμβάνεται, πῶς οἱ Μουσουλμᾶνοι τῆς Βοσνίας, πρὶν ἐξισλαμισθοῦν περὶ τὸ 1500, δὲν μπορεῖ νὰ ἦταν παρὰ Σέρβοι ἢ Κροάτες τὸ γένος (ἢ καὶ ἀπὸ τὰ δύο). Καὶ ὅμως ἡ ἀλληλοσφαγὴ τῆς Βοσνίας «στηρίζεται θεωρητικὰ» στὸ *αἰετὸ δικαίωμα διατήρησης τῆς ταυτότητας* (τοῦ μουσουλμάνου κ. Ἰζετμπέκοβιτς). Φαίνεται, ὅτι ἡ «μουσουλμανικὴ ἐθνότητα» θὰ συμπληρώσει τὸ «μουσουλμανικὸ τόξο» τῶν Μουσουλμάνων τοῦ Κόσσοβο, τῆς Ἀλβανίας (ἀμφιβόλου πάντοτε φανατισμοῦ), τῆς Ἑλλάδος, τῶν Σκοπίων καὶ τῆς Βουλγαρίας. Τόξο, τὸ ὁποῖο ἐπικρεμάμενο ἐπὶ τῶν Ὀρθοδόξων τῆς περιοχῆς (τοὺς Καθολικοὺς δὲν τοὺς ζαλίζει) θὰ σφυρηλατεῖ τὸν ἀντίρροπο φανατισμό.

Καὶ ἀντὶ οἱ σοφοὶ πολιτικοὶ νὰ ἐπισημάνουν στὸν κ. Ἰζετμπέκοβιτς, ὅτι, πρὶν γίνῃ Μουσουλμᾶνος ἦταν Κροάτης ἢ Σέρβος καὶ νὰ τὸν βοηθήσουν νὰ «τὰ βρῇ» μὲ αὐτούς, ξεσηκώνουνε ὁλόκληρη Ὑφήλιο σὲ βοήθεια τῶν χειμα-

ζομένων Μουσουλμάνων (ώστε να ξαναυψωθεί ή 'Ημισέληνος στο μέσο των Βαλκανίων). Τί παραλογισμός, τί υποκρισία, τί φαρισαϊσμός! 'Ολόκληρη Γαλλία και μάλιστα «Καθολική», πιστή στα πανανθρώπινα ιδανικά, στέλνει επί τόπου τον ήρωικό πρόεδρό της, για να μη σβήση ή ισλαμική φλόγα στη Βοσνία. Βέβαια και ο νηπιότερος αντιλαμβάνεται, ότι, αν «άφηνόταν» οι Σέρβοι, θα την σβήνανε με ένα φύσημα. 'Αλλά «έπρεπε να χυθῇ αἷμα, για να γραφτεῖ ἱστορία»! (Σ.Σ. Πόσο θυμίζουνε όλα αυτά την παρατεταμένη αλληλοσφαγή των 'Ελλήνων το 1943-50...). Εἶναι ἡ ἴδια ἡ Γαλλία φυσικά, πού πρὸ 14 ἐτῶν μᾶς εἶχε ξαφνιάσει προσφέροντας με ἀεροπλᾶνο της ἀπὸ τὸ Παρίσι στην Τεχεράνη τὸν «ἅγιο Χομεϊνί» δῶρο στὸν πανανθρώπινο πολιτισμό! Καὶ ἦταν ὁ Χομεϊνί, πού ἔστειλε ὑψηλόβαθμο μουλᾶ του στὴν Γιουγκοσλαυία, για ν' ἀπειλήσει με τὸ «μακρὺ βέλος τοῦ 'Ισλάμ» τὰ Βαλκάνια. «Τόξα» καὶ «βέλη» καὶ «μάστιγες» καὶ τόσα ἄλλα αἰμοσταγῇ «σημαδιακά» σκοτεινῶν ἱερατείων...

Τέτοιαις ποιότητας καὶ τέτοιων σκοπῶν «ἐθνικὲς αὐτογνωσίες» κατασκευάζουνε οἱ ἐξουσιαστές, ἀκόμα καὶ σήμερα μέσα στὴν Εὐρώπη καὶ ἀνατέλλοντος τοῦ 21ου αἰῶνα. Καὶ ἂν τολμήσει κανεὶς νὰ ἐπισημάνει τὰ ὀφθαλμοφανῆ σὲ ἓνα φανατικὸ ἰσλαμιστῇ, θὰ ὑποστῇ ὅ,τι θὰ ὑφίστατο κανεὶς, ἂν ἐπεσήμαινε τὰ ἀνάλογα σὲ φανατικὸ μαρξιστῇ τοῦ 1918' ἢ σὲ φανατικὸ χριστιανιστῇ «τὰ θαύματα τοῦ 'Αγίου 'Ανδρέα κατὰ τῶν Σλαύων τῆς ...Πελοποννήσου»... "Ἀς προσέχουμε λοιπὸν οἱ "Ἕλληνες. Πολλοὶ «"Ἕλληνες» καὶ ξένοι θὰ ποντάρουνε στὴν εὐαισθησία μας για τὰ πάτρια. Πολλοὶ Φαρισαῖοι, πού καγχάζουνε κατ' ἰδίαν, ὅταν ἀκοῦνε για πατρίδα καὶ ἀνθρωπισμό.

Νὰ ἀφήσουμε τοὺς γείτονες σὲ τέτοιες «ἐθνικὲς αὐτογνωσίες» λοιπὸν; Μὲ ποιὸ δικαίωμα, με ποιά προοπτική, με ποιά ἐλπίδα; Μὲ τὴν προοπτική, ὅτι θὰ εἰρηνεύσουμε με τοὺς Τούρκους σὰν «συνευρωπαῖοι» καὶ με τοὺς Βουλγάρους στὴν «κοινὴ πίστη» ἢ τὴν κοινὴ «λατρεία τῆς ἀγορᾶς»; Μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι οἱ νεολαῖες μας θὰ συναντηθοῦνε κάποτε σὲ λésχες καταναλωτῶν τῆς «κόκα κόλα» ἢ σὲ σχολὲς ἱστορίας τῆς «Ρόκ»; "Ἀς πλησιάσουμε οἱ κοινοὶ πολῖτες καὶ οἱ ἐπιστήμονες τοὺς λαοὺς, ἃς δοῦμε στὴν τηλέοραση τὰ ἦθη τους, τὰ τραγούδια τους, τοὺς χοροὺς τους (εἶναι τόσο ὠραῖα καὶ ἴδια με τὰ δικά μας). "Ἀς δοῦνε οἱ μαθητὲς καὶ οἱ δάσκαλοι τὰ μουσεῖα τους καὶ ἃς κουβεντιάσουμε για τὰ κοινὰ μας. 'Η γῆ ἔχει φυλάξει (καὶ εὐτυχῶς θὰ φυλάει) καλὰ τὴν ἱστορία καὶ ἡ φύση προνόησε νὰ μᾶς συνδέσῃ με ὀφθαλμοφανῇ τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς συγγενείας. "Ἀς τοὺς ποῦμε πῶς καὶ αὐτοὶ ἔχουν τὰ ἴδια πανάρχαια φυσικὰ σημάδια με ἐμᾶς. Πῶς καὶ αὐτῶν τὸ αἷμα καὶ τὸ πνεῦμα στράγγιζε στὸν ἐλληνικὸ πολιτισμό. Πῶς οἱ αἱματοχυσίες μας ἦταν ἐμφύλιες καὶ οἱ ἱστορίες μας ἀπλᾶ ἐπεισόδια στὴν ἱστορία τῶν Πελασγῶν.

Καὶ ὅσο για τοὺς ἐπίσημους "Ἕλληνες, ἃς τολμήσουν κάποτε νὰ μιλᾶνε για «σλαυόφωνους» καὶ «τουρκόφωνους» καὶ ἃς ἀσχοληθοῦνε ἐπὶ τέλους με συγκριτικὴ ἔρευνα, ἀρχίζοντας ἀμέσως ἀπὸ τὴν Κύπρο.

'Αλκέτας

Φωτογραφία τμήματος του Κορινθιακού κρατῆρος, με τὸν Ἡρακλέα ἐπὶ ἀνακλίντρου μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ ἀναγινώσκεται ΜΕΛΚΑΡΕΘ καὶ ἀνάποδα ΘΕΡΑΚΛΕΣ. Τὸ τελικὸν γράμμα Σ ἐγράφη μπρούμντα: Μ. (Παρίσι, Μουσεῖον Λούβρου).

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΑΣ

«ΜΕΛΚΑΡΘ» καὶ ΗΡΑΚΛΗΣ

Μιὰ ἀκόμη ἀπάτη τῶν Φοινικιστῶν

Εἶναι γνωσταὶ αἱ παρὰχαράξεις τῆς ιστορικῆς ἀληθείας ἀπὸ τοὺς Φοινικιστὰς-ἐξουσιαστὰς, οἱ ὅποιοι ἀπὸ τῆς κλασσικῆς ἐλληνικῆς περιόδου ἕως σήμερον δὲν παύουν νὰ φθοιοῦν τὰ ἐπιτεύγματα τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ καὶ διὰ τοῦ ψεύδους νὰ προσπαθοῦν νὰ τὰ διαστρεβλώσουν, νὰ τὰ μειώσουν ἢ νὰ τὰ σφετερισθοῦν παρουσιάζοντες αὐτὰ ὡς σημιτικά.

Εἰς αὐτὲς τὶς παραχαράξεις προστίθεται τώρα καὶ ἄλλη ἀθλία, ποὺ ἀπὸ ἄρκετοῦ χρόνου ἐρευνοῦμε καὶ τὴν συγκλονιστικὴ ἀποκάλυψι δημοσιεύουμε σήμερον εἰς τὸν «Δαυλόν», τὸ πρῶτον παγκοσμίως. Συγκεκριμένως καὶ κατὰ κόρον ἐδιδάχθη-

Τμῆμα τοῦ πρωτοἈττικοῦ ἀμφορέως τοῦ Ἡρακλέους, ὅπου ἀνάποδα εἶναι γραμμένο τὸ ὄνομα ΘΕΡΑΚΛΕΣ (Ἑθνικὸν Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον Ἀθηνῶν).

μεν, ὅτι δῆθεν παράλληλα με τὸν Ἡρακλέα εἰς τὴν ἀρχαία Ἑλλάδα ἀντίστοιχος ἦ-
 ρως εἰς τὴν Φοινίκην καὶ Ἀνατολὴν ὑπῆρξεν ὁ «Μελκάρθ», ποῦ οἱ ἐξουσιασται τὸν
 ἐμφανίζουν καὶ προηγθέντα τοῦ Ἡρακλέους, ἐκ τοῦ ὁποίου δῆθεν ὁ ἔλλην ἦρως
 προῆλθεν. Τὴν παραχάραξιν αὐτὴν καταρρίπτομεν σήμερον με τὶς παραστάσεις δύο
 ἀγγείων ἀριστουργηματικῶν ἀρχαιοελληνικῶν, ἐνὸς κρατῆρος ποῦ εὐρίσκεται εἰς τὸ
 Μουσεῖον τοῦ Λούβρου, τοῦ ὁποίου παραθέτομεν φωτογραφίαν, καὶ ἐνὸς πρωτοΑτ-
 τικοῦ ἀμφορέως ἐκτιθέμενου εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον (Πατησίων), δημοσιευμένου
 εἰς τὸ βιβλίον **“Greek Painting”** τοῦ Pierre Devambez, ἐφόρου τῶν Ἑλληνικῶν
 καὶ Ρωμαϊκῶν Ἀρχαιοτήτων εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦ Λούβρου, τοῦ ὁποίου ἐπίσης
 φωτογραφίαν δημοσιεύομεν.

Διὰ τῶν δύο αὐτῶν ἀγγείων, ποῦ δὲν εἶναι τὰ μόνα, καὶ τῶν ὑφισταμένων ἐπ’
 αὐτῶν ἐπιγραφῶν. καταρρέει ἡ ἀπὸ χιλιετιῶν παρουσιασθεῖσα ὡς ἱστορικὴ προσω-
 πικότης τῶν πρωτογόνων Ἀνατολιτῶν «ἡρωϊκῇ» μορφῇ τοῦ «ΜΕΛΚΑΡΘ», δῆθεν
 ἀντιστοίχου ἢ προηγθέντος τοῦ μοναδικοῦ ἥρωος, ἡμιθέου, θεοποιηθέντος καὶ 13ου
 ἐν τέλει θεοῦ τοῦ Ὀλύμπου, περὶ τοῦ ὁποίου ἔχομεν ἀναφέρει εἰς προγενέστερα
 δημοσιεύματά μας καὶ ἀναλυτικῶς θὰ γράψωμε προσεχῶς. Τόσον δὲ ἐπιτυχῆς ὑ-
 πῆρξεν ἡ παραχάραξις, ὥστε τὰ ἐγκυρότερα ἑλληνικὰ ἐγκυκλοπαιδικὰ λεξικά τοῦ
 20οῦ αἰῶνος ὡς ἡ «Μεγάλη Ἑλληνικὴ Ἐγκυκλοπαίδεια Δρανδάκη», ἡ τοῦ «Ἑ-
 λευθερουδάκη» καὶ ἡ τοῦ «Ἡλίου» σχεδὸν ὁμοίομορφα μετὰ τὸ λῆμμα τοῦ «Ἡλίου»
 καταχωροῦν: «ΜΕΛΚΑΡΘ (Melkarth). Φοινικικὴ θεότης, πολιοῦχος τῆς Τύρου, ἀ-
 ντίστοιχος ἐν μέρει πρὸς τὸν Ἡρακλέα τῶν Ἑλλήνων. Μεγαλοπρεπὴς ναὸς του εὐ-
 ρίσκετο ἐν Τύρῳ, ἀνεγερθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως Χίραμ τοῦ Α΄. Οἱ Τύριοι ὠνόμαζον
 τοὺς ἐν τῷ πορθμῷ τοῦ Γιβραλτάρ βράχους στήλας τοῦ Μ. Ὑπὸ τινων ὁ Μ. σχετί-
 ζεται πρὸς τὸν Μελικέρτην τῶν Ἑλλήνων»!..

Οὕτω εἰς τὸν περίφημον ἀμφορέα τοῦ Ἡρακλέους καὶ Κενταύρου Νέσου, τὸ μὲν
 ὄνομα ΝΕΣΟΣ, ὡς φαίνεται, ἐγράφη ἐκ δεξιῶν πρὸς τ’ ἀριστερά, τὸ δὲ ΗΡΑ-
 ΚΛΗΣ ἐκ δεξιῶν πρὸς τ’ ἀριστερά ἀνάποδα: «SELKAPEΘ» ἀναγινωσκόμενον ἐξ
 ἀριστερῶν ΘΕΡΑΚΛΕΣ, ὅπου τὸ Θ (ἐξ οὗ προφανῶς καὶ ἡ λ. Θεριακλῆς) εἶναι ἡ
 δασεία ἘΡΑΚΛΕΣ = ἩΡΑΚΛΗΣ. Σημειωτέον, ὅτι ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ
 τὸ ὄνομα τοῦτο ἀναγινώσκεται SELKAPEΘ = ΣΕΛΚΑΡΘ καὶ τὸ Σ πολλάκις ἐ-
 γράφετο μπρούμυτα, ὅτε ἀνεγινώσκετο ΜΕΛΚΑΡΘ = ἩΡΑΚΛΗΣ. Ἀποδείξιν
 τούτου ἔχομεν παρατηροῦντες τὴν παράστασιν ἐπὶ τοῦ κορινθιακοῦ κρατῆρος μετὰ
 συμπόσιον, ὅπου ἀναγράφεται ἐκ δεξιῶν πρὸς τ’ ἀριστερά καὶ μετὰ τὰ γράμματα ἀνά-
 ποδα «MELKAPEΘ», δηλ., ὡς ἐρρέθη, τὸ Σ (S) ὡς Μ. Ἔτσι λύνεται ἅπαξ διὰ
 παντὸς ἡ προέλευσις τοῦ ἀνυπάρχοντος «ΜΕΛΚΑΡΘ», ποῦ δῆθεν ἐλάτρευσαν οἱ πρό-
 γονοι τῶν Φοινικιστῶν, ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Τύρο (Τύρις, Τύρσις, Ταρσὸς κ.λπ.),
 ποῦ δὲν ἦτο ἄλλος ἀπὸ τὸν Ἑλληνα Ἡρακλέα...

*Δὲν ὑπάρχει σκεπτόμενος ἄνθρωπος, ποῦ νὰ μὴν ἐνδιαφέ-
 ρεται νὰ διαβάξῃ ἓνα περιοδικὸ σὰν τὸν «Δαυλὸ». Μιλήστε
 στὸν ἐκλεκτὸ φίλο ἢ γνωστὸ σας γιὰ τὸν «Δαυλὸ» καὶ ὑπο-
 δεῖξτέ του ποῦ θὰ τὸν βρῇ (βλ. ὀπισθόφυλλο).*

ΑΙΣΙΜΑ ΚΑΙ ΑΔΗΡΙΤΑ

Γλωσσικὲς βαρβαρότητες

Ἄν κάποιος χρησιμοποιοῖ ξενικὲς λέξεις, μολονότι ὑπάρχουν οἱ ἀντίστοιχες Ἑλληνικὲς, ἀπλῶς δείχνει, ὅτι δὲν γνωρίζει τὴν ὑπαρξίν τῶν Ἑλληνικῶν λέξεων ἢ εἶναι ξενομανὴς ἢ, καὶ τὸ πιθανώτερον, θέλει νὰ κάνῃ ἐπίδειξι (πρὸς ἀμορφώτους). Ἐμεῖς πιστεύουμε στὴν διακήρυξιν τοῦ Π. Γιαννόπουλου, ὅτι «**ἡ ξενομανία εἶναι ἀμάθεια, εἶναι χωριατιά...**» κ.τ.λ. Ὡστόσο πρέπει νὰ παρατηρήσουμε, ὅτι οἱ τηλεοπτικοὶ σταθμοί, κρατικοὶ καὶ ιδιωτικοί, κυριαρχοῦνται ἀπὸ νεαρῶν καὶ νεαρῶν πού ἐπιβάλλουν τὴν ἀγραμματωσύνην τους καὶ γράφουν μὲ Ἑλληνικὰ γράμματα ξένες λέξεις, πρᾶγμα πού εἶναι γελοῖο. Ἐπὶ παραδείγματι «**μιζᾶς εἰκόνας**», «**ντρέσινγκ**» κ.τ.λ. Ἐπὶ πλέον ἀλλάζανε τὶς Ἑλληνικὲς ὀνομασίες μὲ ξένες, π.χ. ἡ αἴθουσα τύπου ἔγινε «**πρές-ρουμ**» — γιατί; ἡ ἐνημέρωσις «**μπρηφινγκ**» — γιατί; ἡ ὁμάδα ἐργασίας «**τῆμ**» — γιατί; καὶ διὰ τῆς συνεχοῦς ὀπτικοακουστικῆς ἐπαναλήψεως ὑποχρεώνουν τὸν Ἑλληνικὸ λαὸ νὰ νοθεύῃ καὶ οὐσιαστικὰ νὰ ἐκβαρβαρίζῃ τὴν γλῶσσαν του.

Εὐτυχῶς σημειώνονται ὑγιεῖς ἀντιδράσεις. Σχετικὰ διαβάσαμε ἐπιστολὴ τῆς ψυχιάτρου-παιδοψυχιάτρου κ. Μ. Λιακοπούλου, ἡ ὁποία γράφει («**Βῆμα**» 13-9-92):

«Μὲ λύπη μου ἄκουσα (πρὸ καιροῦ) τὸν ἀντιδήμαρχο τῆς Ἀθήνας κ. Σκαλαῖο, στὸν ραδιοσταθμὸ 9.84, νὰ χρησιμοποιοῖ στὴν ὁμιλία του φράσεις ὅπως: *under the table* καὶ λέξεις ὅπως: *panel, rights*. Μήπως ὁ κ. ἀντιδήμαρχος δὲν ξέρει καλὰ ἑλληνικὰ ἢ μήπως νόμισε ὅτι μιλοῦσε σὲ ἑλληνοαμερικανοὺς τῆς πόλης Athens, Ohio κι ὄχι στοὺς δημότες τῆς Ἀθήνας;

» Ἡ ἴδια ὅμως νοοτροπία τῆς χρήσης τῆς ἑλληνο-αγγλικῆς γλώσσας ἐπικρατεῖ καὶ στὸν ἴδιο τὸν ραδιοσταθμὸ τῆς Ἀθήνας 9.84 καὶ σὲ ἄλλα πρόσωπα δημόσια. Μήπως δὲν καταλαβαίνουν τὰ ἄτομα αὐτά, ὅτι ἡ γλῶσσα μας εἶναι μέρος τῆς ἐθνικῆς μας ταυτότητας, γιὰ τὴν ὁποία γίνεται τόσος λόγος τελευταῖα;»

Περὶ Κοινωνιολογίας

Τὸ μάθημα τῆς κοινωνιολογίας ἦταν ἀπὸ τὰ μαθήματα, στὰ ὁποῖα ἐξετάζονταν οἱ ὑποψήφιοι στὶς πανελλαδικὲς ἐξετάσεις. Πολὺ σωστά. Δυστυχῶς ὅμως... οἱ «**εἰδικοί ἐπιστήμονες**» τοῦ «**Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου**» εἶχαν μετατρέψει τὴν κοινωνιολογία σὲ μάθημα μαρξισμού. Οἱ ἐρωτήσεις, τὰ θέματα καὶ γενικὰ ὁτιδήποτε ἀφοροῦσε στὴν κοινωνιολογία εἶχε σὰν κέντρο του τὶς μαρξιστικὲς ἀντιλήψεις. «**Ὁ Μάρξ εἶπε ἐκεῖνο**», «**ὁ Μάρξ εἶπε τὸ ἄλλο**», «**ἡ θεωρία τοῦ Μάρξ γιὰ τὶς τάξεις**, γιὰ τὴν ὑπεραξία, γιὰ τὴν κοινωνικὴ ἐξέλιξι» κ.τ.λ. Πλήρης κυριαρχία τοῦ μαρξισμού. Ὅλα τὰ ζητήματα κοινωνιολογίας βρωμοῦσαν μαρξισμό. Καὶ τὰ Ἑλληνόπουλα ἦσαν ὑποχρεωμένα νὰ μαθαίνουν τὸν Μαρξισμό, διότι ἔτσι ἤθελε τὸ «**Παιδαγωγικὸ Ἰνστιτούτο**».

Ὁ Καζαντζάκης στὰ «**Τετρακόσια Γράμματα**» ἀποκάλεσε τὸν κομμουνισμό

«πνευματική ψώρα». Είχε δίκιο. Τώρα, πού τελικῶς ἀπαλλάχθηκε ἡ ἀνθρωπότης ἀπὸ αὐτὴ τὴν ψώρα, τὸ βαλκάνιο κράτος ἀνακοινώνει τὴν κατάργησι τῆς κοινωνιολογίας, διότι ἔτσι ἀπεφάσισαν οἱ μαρξιστὲς εἰσηγητὲς, ἀφοῦ τώρα τί νὰ διδάξουν γιὰ τὸν χρεωκοπήσαντα μαρξισμό; Προκαλοῦν λοιπὸν μιὰ τάχα διένεξι γιὰ κάποιο ζήτημα τῆς κοινωνιολογίας καὶ ἀμέσως εἰσηγοῦνται νὰ καταργηθῇ ὡς ἐξεταζόμενο μάθημα ἡ κοινωνιολογία καὶ στὴν θέσι της νὰ μπῇ ἡ πολιτικὴ οἰκονομία. Ποιὸν νομίζουν, ὅτι κοροϊδεύουν; Ποιὸν νομίζουν, ὅτι ἐξαπατοῦν; Ποῦ ἀκούσθηκε, ἐπειδὴ δῆθεν κάποια ἐρώτησι στὸ μάθημα τῆς κοινωνιολογίας δὲν ἀπεδόθη ὀρθά ἢ ἀμφισβητεῖται, νὰ καταργῇται ἡ κοινωνιολογία. Δηλαδὴ ἂν αὐριο δοθῇ κάποιο λανθασμένο θέμα στὰ μαθηματικά, θὰ καταργήσουν τὰ μαθηματικά; Φυσικὰ ὄχι. Προκειμένου ὅμως γιὰ τὴν κοινωνιολογία, τὴν καταργοῦν, διότι βγαίνει ἀπὸ τὸ περιεχόμενό της ὁ μαρξισμὸς ὡς διαψευσθεὶς καὶ αὐτοκαταρρεύσας, γεγονὸς πού ἐνοχλεῖ τὰ ἐγχώρια ἐναπομείναντα καθιζήματα τοῦ... ἐπιστημονικοῦ σοσιαλισμοῦ.

Γιατί ὅμως τὸ κράτος δέχεται αὐτὴ τὴν ὀφθαλμοφανῇ ἀπάτη; Διότι ἀπλούστατα πρέπει κάθε τόσο νὰ ἐπιβεβαιώνη τὸν βαλκανισμό του.

Ἀντίληψι περὶ πολιτισμοῦ

Γιὰ τοὺς Μυκηναϊκοὺς Τάφους τῶν Γλυκῶν Νερῶν τὸ Ὑπουργεῖον Πολιτισμοῦ ὄχι μόνον ἡρνεῖτο μέχρι πρόσφατα νὰ χρηματοδοτήσῃ τὴν ἀνασκαφὴ των, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐμπόδιζε νὰ γίνῃ μὲ χρήματα τῆς κοινότητος. Γιατί; Τὴν ἴδια στιγμή τὸ ὑπουργεῖο διαθέτει 100.000.000 δρχ. (!) «γιὰ τὴν ἐπισκευὴ καὶ ἀποκατάστασι τῶν δύο καπνοδόχων, πού εἶναι τὸ σῆμα κατατεθὲν τοῦ πρώην βιομηχανικοῦ συγκροτήματος στὸν χώρου τοῦ Γκαζιοῦ» («Ἑλ. Τύπος» 5-8-92). Προφανῶς τὸ Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ ἔχει τὴν γνώμη, ὅτι οἱ καπνοδόχοι τοῦ Γκαζιοῦ ἀξίζουν περισσότερο ἀπὸ τοὺς Μυκηναϊκοὺς τάφους.

Ἑλπιδοφόρο μήνυμα

Μετὰ ἀπὸ 18 χρόνια τὸ Κυπριακὸ ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ οὐσιαστικῶς ἄλυτο. Μὲ συζητήσεις, διαπραγματεύσεις, συνομιλίες, συμπαρατάξεις, συμπαραστάσεις καὶ μὲ ἄλλα τέτοια λόγια κανεὶς βέβαια δὲν ἐπερίμενε νὰ ἐγκαταλείψουν οἱ Τοῦρκοι τὰ ἐδάφη πού κατέκτησαν.

Σὲ πρόσφατη ἐπίσκεψι στὴν Κύπρον εἶδαμε ἓνα, τὸ μόνον ἐλπιδοφόρο μήνυμα. Τὸ εἶδαμε γραμμένο στοὺς τοίχους: «ΕΝΩΣΙΣ»...

Αἴσα

ΚΩΝ. Β. ΚΟΥΤΡΟΥΒΕΛΗΣ*

Ἰδού ὁ τάφος τοῦ Ὀδυσσεά

● «Κατοικῶ στήν εἰδυλλιακή Ἰθάκη, ποῦχει ἕνα ὄρος, τὸ φυλλόβουο Νήριτο, τὸ μεγαλοπρεπές· ἀπὸ τῇ μιᾷ μεριᾷ (τῆς ἀνατολῆς) βρίσκονται πολλὰ νησιά πολὺ κοντὰ μεταξύ τους κι ἀπὸ τὴν ἄλλη (τοῦ νότου) καὶ τὸ Δουλίχιο κι ἡ Σάμη κι ἡ δασωμένη Ζάκυνθος. Αὐτὴ (ἡ πόλη τῆς Ἰθάκης) στὸ νότο τοῦ νησιοῦ καὶ βορειότερα ὄλων (τῶν ἄλλων) στὴ θάλασσα κεῖται πρὸς τὴ δύση, τὰ δὲ ἄλλα (τὰ πολλὰ) πρὸς ἀνατολὰς καὶ πρὸς νότον (πρὸς τὸν ἥλιο)». (Ὀδύσσεια ι 22-26).

● «Γιατὶ δὲν θὰ ἔλθῃ ἄλλος Ὀδυσσεάς ἐδῶ, ἀλλὰ ἐγώ, ὅπως μὲ βλέπεις, ἀφοῦ ἔπαθα συμφορές καὶ περιπλανήθηκα πολὺ, ἦλθα στὸν εἰκοστὸ χρόνο στὴ γῆ τῆς πατρίδας». (Ὀδύσσεια π 204-206).

● «Κι ἐσὺ θὰ πεθάνῃς ἔξω ἀπὸ τὴ θάλασσα πολὺ ἥσυχα κι ὁ θάνατος θὰ σ' εὔρῃ σὲ βαθειὰ κι εὐτυχισμένα γεράματα, κι ὁλόγουρά σου εὐτυχισμένοι θὰ εἶναι οἱ λαοί. Αὐτὰ ἀληθινὰ σοῦ τὰ λέγω», εἶπε ὁ περιβόητος μάντης Τειρεσίας στὸν Ὀδυσσεά. (Ὀδύσσεια λ 134-137).

Ἐκ τῶν παραπάνω ὁμηρικῶν δεδομένων προκύπτει, ὅτι ὁ Ὀδυσσεάς καταγόταν ἀπὸ τὴν Ἰθάκη. Ἐγύρισε στήν Ἰθάκη ὕστερα ἀπὸ εἴκοσι χρόνια. Πέθανε στὴν Ἰθάκη, ὅπου καὶ ἐτάφη. Ἄρα, ὅπου εἶναι ὁ τάφος του, ἐκεῖ εἶναι καὶ ἡ πατρίδα του. Τὸ πρόβλημα τῆς ἀναζητήσεως τῆς πατρίδας τοῦ Ὀδυσσεά, διὰ τοῦ ἐντοπισμοῦ τοῦ τάφου του, εἶναι μὲν ἴσως λίγο μακάβριο, ἀλλὰ ἀνταποκρίνεται στὴ φυσικὴ πραγματικότητα καὶ ἐξυπηρετεῖ τὴν οὐσία καὶ τὸν τύπο τῆς ὑποθέσεως. Ἡ λύση του θὰ βάλλῃ ἕνα τέλος στὶς ἀναζητήσεις τόσων ἐρευνητῶν τοῦ κόσμου καὶ θὰ τοὺς ἀναγκάσει νὰ στρέψουν τὸ ἐνδιαφέρον τους στὴν ὑλοποίηση καὶ στὴν ἐπαλήθευση τῆς προταθησομένης λύσεως.

2. ΝΕΚΡΙΚΑ ΕΘΙΜΑ ΤΗΣ ΟΜΗΡΙΚΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, τῆς περιόδου τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, περὶ τὸ ἔτος 3.000 πρὸ Χριστοῦ, οἱ τιμὲς ποὺ ἀπεδίδοντο σ' ἕνα νεκρὸ ἦσαν: 1. Τὸ κάψιμο τοῦ πτώματος τοῦ νεκροῦ μαζί μὲ τὰ προσωπικά του ἀντικείμενα, μὲ ταυτόχρονες σπονδές, 2. ἡ συγκέντρωση τῶν ὀστέων, τὰ ὁποῖα περιετυλίσσοντο μ' ἕνα μαλακὸ ὕφασμα καὶ ἐτοποθετοῦντο σὲ χρυσῇ ἢ σ' ἄλλῃ ἀπλῇ θήκῃ, 3. ἡ τοποθέτηση τῆς ὀστεοθήκης σ' ἕνα λάκκο, ὁ ὁποῖος ἐκαλύπτετο μὲ οἰκοδομὴ ἀπὸ πέτρες, 4. ἐπὶ τῆς οἰκοδομῆς τῶν πετρῶν ἐσυσσωρεύετο χῶμα κι ἐδημιουργεῖτο ἕνας τύμβος ὕψους ἀναλόγου πρὸς τὴν προσωπικότητα καὶ τ' ἀξιώματα τοῦ νεκροῦ, ὥστε νὰ μείνῃ ἡ δόξα του αἰώνια καὶ 5. τέλος, προσεφέροντο ἀνάλογες νεκρικὲς θυσίες ἢ σπονδές ἢ προεκηρύσσοντο ἀθλητικοὶ ἀγῶνες μὲ ἀντίστοιχα ἔπαθλα, ἀνάλογα μὲ τὴν προσωπικότητα τοῦ νεκροῦ.

Τέτοιες τιμὲς καὶ κατασκευὲς ἀναφέρονται ἀπὸ τὸν Ὅμηρο γιὰ: 1. τὸν τάφο τοῦ Πατρόκλου, στὸν ὁποῖο θὰ ἐθάπτετο καὶ ὁ Ἀχιλλεύς, ὅποτε, τότε, ὁ τύμβος

*Ὁ κ. Κ.Β.Κ. εἶναι ταξίαρχος τῆς Γεωγραφικῆς Ὑπηρεσίας Στρατοῦ καὶ διοικητικὸς σύμβουλος τῆς Ἑλληνικῆς Γεωγραφικῆς Ἑταιρείας.

Πρόσφατες φωτογραφίες: **"Ανω:** τῆς «κολώνης τῆς Κοντάραινας» (τύμβος τοῦ τά-
φου τοῦ Ὀδυσσέα· **Κάτω:** τῆς «κολώνης τοῦ Σύβρου» (τύμβος τοῦ τάφου τοῦ Λα-
έρτη).

θά γινότανε πιό φαρδύς καί πιό ψηλός ἀπό τοὺς Ἀχαιοὺς (Ἰλιάδα Ψ 245-247), 2. τὸν τάφο τοῦ Ἑκτορα (Ἰλιάδα Ω 795-801, Ὀδύσεια ω 80-84), 3. τὸν τάφο τοῦ Ἀγαμέμνονα στὴν Αἴγυπτο, ὁ ὁποῖος ἐστήθηκε ἀπὸ τὸν Μενέλαο (Ὀδύσεια δ 584) καί 4. τὸν τάφο τοῦ Ἐλπήνορα στὸ νησί τῆς Αἰαίας, ὁ ὁποῖος στήθηκε ἀπὸ τὸν Ὀδυσσεύα (Ὀδύσεια μ 11-15).

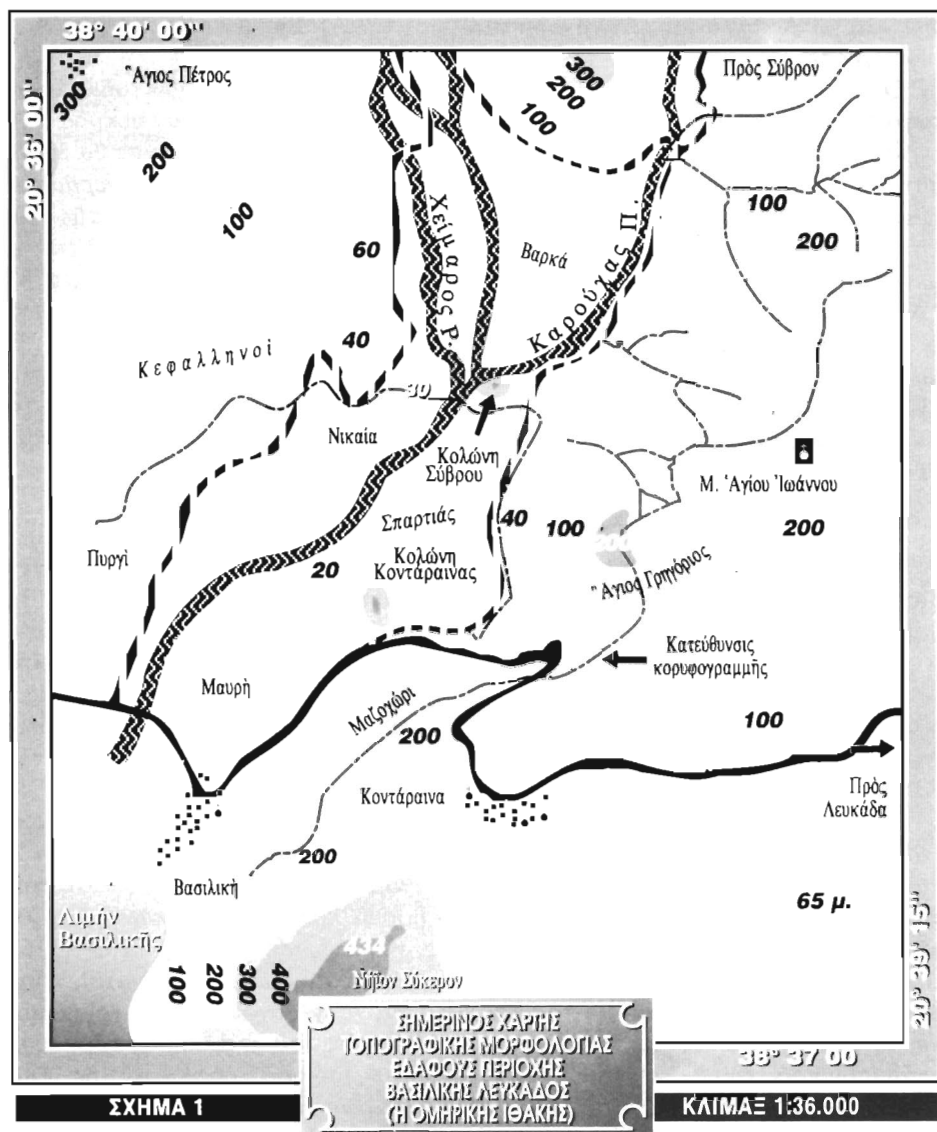
Ὁ Τηλέμαχος ὑποσχέθηκε ὅτι, ἂν ὁ πατέρας του ἦτο νεκρός, θὰ τοῦ ἔφτιαχνε τάφο σωρεύων χῶμα (Ὀδύσεια β 220-223). Ἀλλά, ἀφοῦ δὲν ἦταν νεκρός ὁ Ὀδυσσεύας κι ἐπέστρεψε στὴν Ἰθάκη, εἶναι ἐπόμενον ὅτι ὁ Τηλέμαχος θὰ ἐπραγματοποίησε τὴν ὑπόσχεσή του, ὅταν πέθανε ὁ Ὀδυσσεύας «*σὲ βαθεῖᾶ γεράματα*». Ἐφτιαξε δηλαδὴ πρὸς τιμὴν τοῦ πατέρα του, ὁ ὁποῖος ἦταν βασιλιάς τῆς Ἰθάκης, ἕναν τύμβο φαρδὺ καὶ ὑψηλόν, «*για νὰ μείνῃ αἰώνια ἡ δόξα του στίς ἐπερχόμενες γενεές τῶν ἀνθρώπων*», ὅπως λέγει ὁ Ὅμηρος (Ὀδύσεια δ 584, ω 83). Ἀλλὰ πρὶν ἀπὸ τὸν θάνατο τοῦ Ὀδυσσεύα οἱ Ἰθακήσιοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ ὁ Ὀδυσσεύας πρέπει ν' ἀπέδωσαν ἀνάλογες τιμές, φτιάχνοντας ἀνάλογο τύμβο, καὶ γιὰ τὸν νεκρὸ πατέρα τοῦ Ὀδυσσεύα, τὸν γέρο Λαέρτη. Ἀρα στὴν Ὀμηρικὴ Ἰθάκη πρέπει νὰ ὑπάρχουν δύο τύμβοι ταφῆς διακεκριμένων προσώπων, κατασκευασμένοι κοντὰ στὴ θάλασσα, ὅπως κι ἐκείνοι τοῦ Ἀχιλλέα, τοῦ Ἀγαμέμνονα καὶ τοῦ Ἐλπήνορα.

3. ΟΙ ΔΥΟ ΚΟΛΩΝΕΣ ΤΗΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

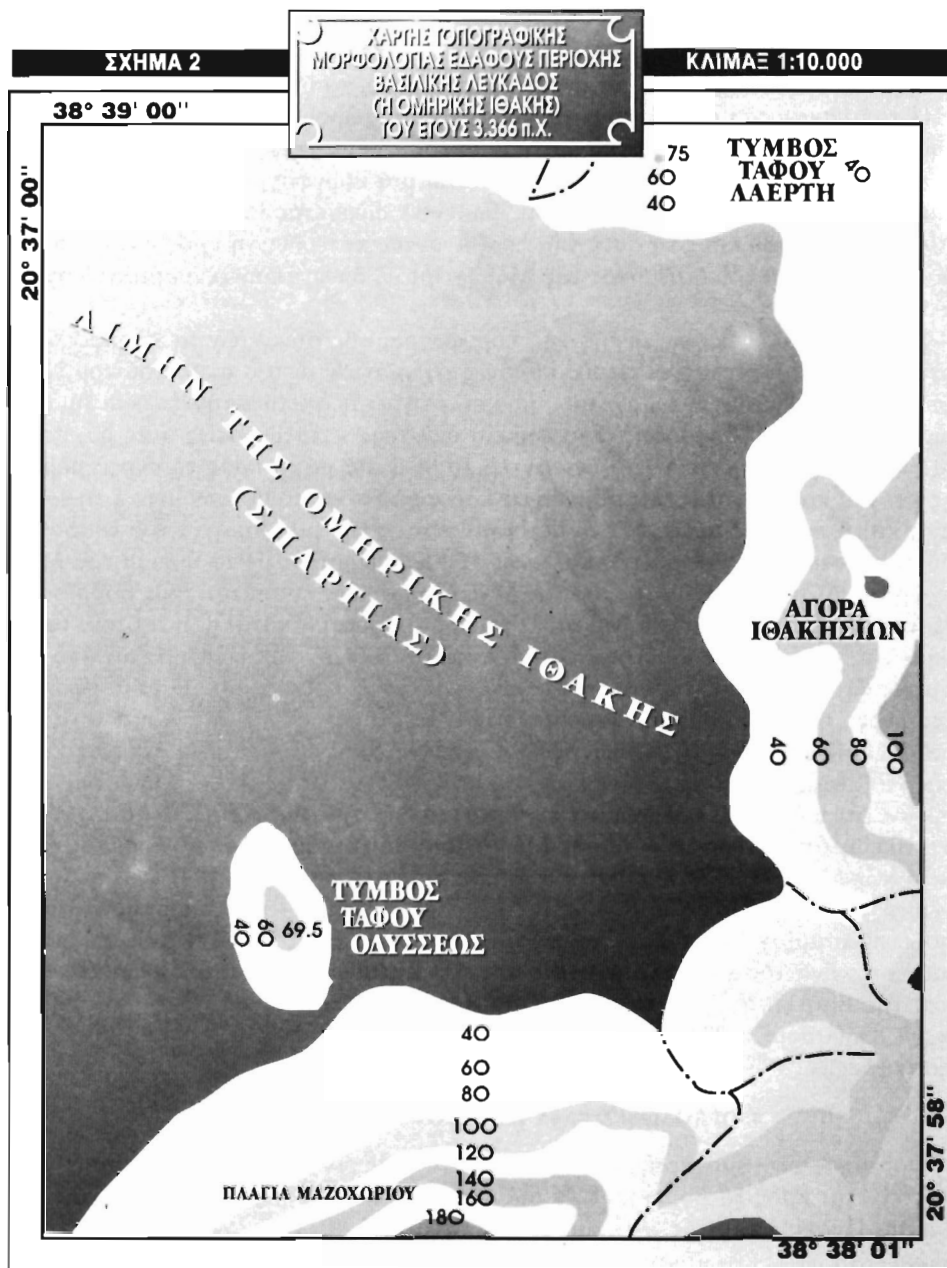
Ἕνας ταξιδιώτης ποὺ θὰ φθάσῃ στὴ σημερινὴ Λευκάδα, προκειμένου νὰ γνωρίσῃ τὶς φυσικὲς τῆς ὁμορφιές, πρέπει νὰ κἀνῃ τὶς ἀνάλογες διαδρομές ἀπὸ βορρᾶ πρὸς νότον. Ἕνα τέτοιο ταξίδι καλύπτει τὴν διαδρομὴ ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Λευκάδας πρὸς τὸ χωριὸ τῆς Βασιλικῆς. Γιὰ νὰ φθάσῃ ἐκεῖ, ἀναγκαστικὰ πρέπει νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ παραλιακὸ χωριὸ τοῦ Νυδρίου. Ἐκεῖ κοντὰ ὁ Γερμανὸς Γ. Νταϊρπελντ ἔκανε διάφορες ἀρχαιολογικὲς ἀνασκαφές, γιὰ ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἡ Λευκάδα ἦταν «ἡ Ὀμηρικὴ Ἰθάκη», ὅπως διετύπωσε στὸ βιβλίον του «*Ἄλτ Ἰθακα*».

Ἐκεῖ, στὸ Νυδρίον, θὰ σᾶς προτείνουν μία ἡμερήσια κρουαζιέρα στὰ πρὸς «*ἀνατολὰς πολλὰ νησιὰ ποὺ βρίσκονται πολὺ κοντὰ μεταξύ τους*» (Ὀδύσεια ι 23-26), τὰ ὁποῖα δὲν ὀνομάζονται μὲν ἀπὸ τὸν Ὅμηρον, εἶναι ὅμως στὴ θέσιν τους, καὶ σήμερὰ ὀνομάζονται κατὰ σειρὰν ἀπὸ βορρᾶ πρὸς νότον Χελώνη, Σπάρτη, Μαδουρὴ, Σκορπίδιον, Τσόκαρη, Σκορπιός, Θηλειά, Μεγανήσιον (Τάφος), Πεταλοῦ, Κύθρος, Φορνικούλα, Κάλαμος καὶ Κάστος. Δηλαδὴ στὴν ἀνατολικὴ μεριὰ τῆς Ὀμηρικῆς Ἰθάκης ὑπῆρχαν καὶ ὑπάρχουν συνολικὰ δεκατρία νησιὰ «*πολὺ κοντὰ μεταξύ τους*», χωρὶς νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν τὰ νησιὰ ποὺ ὑπῆρχαν καὶ ὑπάρχουν πρὸς τὴν ἄλλῃ μεριὰ, «*πρὸς τὸν ἥλιον*», δηλαδὴ πρὸς νότον τῆς Ὀμηρικῆς Ἰθάκης, στὰ ὁποῖα ἐκτὸς τῶν πολλῶν μικρῶν νησιῶν συγκατελέγοντο καὶ τὸ Δουλίχιον καὶ ἡ Σάμη κι ἡ δασωμένη Ζάκυνθος.

Στὴ συνέχεια τοῦ ταξιδιοῦ θὰ φθάσετε στὸ χωριὸ Κοντάραινα καὶ ἀποκεῖ θὰ κατηφορίσετε πρὸς τὴ συμβολὴ τοῦ δρόμου μὲ τὸ δρόμον ποὺ ὀδηγεῖ ἀπὸ τὴν Βασιλικὴ πρὸς τὸ χωριὸ τοῦ Σύβρου, ὅπως φαίνεται στὸ σχῆμα Ι. Ἐκεῖ ἀκριβῶς ἀρχίζει ὁ κάμπος τῆς Βασιλικῆς, καὶ τὸ πρῶτον χαρακτηριστικὸ ἐδαφικὸ σημεῖον ποὺ ἀντικρῦζει κανεὶς εἶναι ἓνα ὑψωματάκι μὲ μορφὴν τύμβου, ποὺ ἔχει ὕψος 69,50 μέτρα. Τὸ ὕψωμα αὐτὸ σήμερὰ φέρει τὸ ὄνομα «*κολώνη τῆς Κοντάραινας*».

Σχέδιο: Κ. Β. Κουτρουβέλης. Τεχνική επεξεργασία: Νίκος Κουλαντάκης.

Σχέδιο: Κ. Β. Κουτρουβέλης. Τεχνική επεξεργασία: Νίκος Κουλαντάκης.

Περίπου δύο χιλιόμετρα βορειότερα της κολώνης της Κοντάραινας υπάρχει ένα ακόμη ύψωματάκι με την μορφήν τύμβου, που έχει ύψος 75 μέτρα και ονομάζεται «κολώνη του Σύβρου». Ἡ λέξη «κολώνη» είναι Ὀμηρική και συναντάται στην Ἰλιάδα Β811 καὶ Α711, 757 καὶ σημαίνει τὸν λόφο, τὸ ὕψωμα.

Ἡ τοπογραφική μορφολογία τοῦ ἐδάφους τοῦ χώρου τούτου, ὅπως εἶναι σήμερα, φαίνεται στὸ τοπογραφικὸ διάγραμμα τοῦ σχήματος Ι. Ἡ ἀναλυτικὴ μελέτη τῆς υπάρχουσας μορφολογίας παρουσιάζει μιὰ κορυφογραμμὴ, ἡ ὁποία ξεκινάει ἀπὸ τὸ ὕψωμα τῆς Μονῆς Ἀγίου Ἰωάννου, διέρχεται διὰ τοῦ ὑψώματος τοῦ Ἀγίου Γρηγορίου καὶ στὴ συνέχεια λαμβάνοντας κατεύθυνση πρὸς νοτιοανατολὰς διέρχεται διὰ τοῦ ὑψώματος τοῦ Μαζοχωρίου, ὅπως ἀποδεικνύεται στὸ σχῆμα Ι.

Στὶς διαδοχικὲς θέσεις αὐτῆς τῆς κορυφογραμμῆς συναντῶνται κορυφές καὶ αὐχένες, ἀνταποκρινόμενοι στοὺς κανόνες σχηματισμοῦ τοῦ σκελετοῦ τοῦ ἐδάφους. Ἀπὸ κάθε αὐχένα ἄρχεται μιὰ κοιλότητα, ἡ ὁποία στὴν ἐπέκτασή της λαμβάνει μορφήν ὑδρορρόης. Στὸ σημεῖο ἀλλαγῆς κατευθύνσεως μιᾶς ράχης ἢ μιᾶς κορυφογραμμῆς γεννᾶται ἓνα ἀντέρεισμα ἢ μιὰ ράχη πρὸς τὸ κυρτὸ μέρος τῆς καὶ μιὰ κοιλότητα ἐξελισσόμενη σὲ ὑδρορρόη πρὸς τὸ κοῖλον μέρος τῆς. Ἡ ἀρχὴ καὶ ὁ κανόνας αὐτὸς δὲν ἀνταποκρίνονται στὴν μορφολογία τοῦ ἐδάφους, ποὺ παρουσιάζει τὸ ὕψωμα τῆς κολώνης τῆς Κοντάραινας μὲ τὸ ὕψωμα τοῦ Μαζοχωρίου. Διότι ἐκ τοῦ ὑψώματος τοῦ Μαζοχωρίου δὲν ἐκσπᾶται πρὸς βορρᾶν ἀντέρεισμα, ἐκ τοῦ ὁποίου θὰ ἐδικαιολογεῖτο, σὰν φυσικὴ κατάληξη τούτου, τὸ ὕψωμα τῆς κολώνης, δεδομένου ὅτι ἡ πλαγιά τοῦ Μαζοχωρίου ἐκτείνεται ἀπὸ τὰ βορειοανατολικά πρὸς τὰ νοτιοανατολικά καὶ δὲν παρουσιάζει καμμιά μορφολογικὴ ἔνδειξη συνδέσμου μὲ τὴν κολώνη τῆς Κοντάραινας. Ἐκτὸς τούτων κανονικὰ ὁ ἐπιμήκης ἄξων τῆς κολώνης θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι παράλληλος πρὸς τὴν κορυφὴ τοῦ Μαζοχωρίου καὶ ὄχι κάθετος πρὸς αὐτήν. Αὐτὰ τὰ δεδομένα ἀποδεικνύουν, ὅτι ἡ ἐν λόγω κολώνη δὲν εἶναι κατασκευάσμα τῆς φύσης, ἀλλὰ τεχνητὴ κατασκευὴ ἀπὸ ἀνθρώπινα χέρια. Μὲ τὰ ἴδια ἐπιχειρήματα ἀποδεικνύεται, ὅτι καὶ ἡ κολώνη τοῦ Σύβρου εἶναι μιὰ ἀκόμη τεχνητὴ κατασκευὴ. Ἐκ πρώτης ὀψews ἡ παρατηρουμένη μορφολογία τοῦ ἐδάφους στὸν ἀπλὸ παρατηρητὴ δὲν προξενεῖ καμμίαν ἰδιαιτέραν ἐντύπωση. Αὐτὸ ἴσως ἀποτέλεσε παγίδα, ἡ ὁποία διαφύλαξε ἓνα τόσο μεγάλο μυστικὸ ἐπὶ τόσους αἰῶνες, ἀφοῦ ὁ σημερινὸς κάμπος τῆς Βασιλικῆς ἦταν τὸ «πολὺ βαθὺ λιμάνι τῆς πόλης τῆς Ὀμηρικῆς Ἰθάκης» (Ὀδύσεια π 324, 352), τὸ ὁποῖο μετεβλήθη σὲ στεριά διὰ τῶν συνεχῶν προσχώσεων.

4. ΟΙ ΚΟΛΩΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟ-ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

Ὁ κάμπος τῆς Βασιλικῆς ἀρχίζει ἀπὸ τὴν σημερινὴ ἀκτὴ τῆς θάλασσας καὶ ἐπεκτείνεται πρὸς τὰ βορειοδυτικὰ διὰ τῶν τοποθεσιῶν ποὺ φέρουν τὰ ὀνόματα Μαυρῆ, Πυργί, Σπαρτιάς, Νικαία, Κεφαλληνοὶ καὶ φθάνει μέχρι τὴν τοποθεσίαν Βαρκά. Καλύπτει ἓνα μῆκος 6 χιλιομέτρων καὶ εἶναι προϊόν τῶν φερτῶν στερεῶν ὑλικῶν, ποὺ κατέβασαν καὶ κατεβάζουν ἀκόμη καὶ σήμερα τὰ ρέματα τοῦ Χειμάρρου καὶ τοῦ Καρούχα ἀπὸ τὶς πλαγιὲς τοῦ ὄρους τῆς Ἐλάτης (Νηρίτου κατὰ τὸν Ὀμηρον) καὶ ἀπὸ τὶς πλαγιὲς τῶν ὑψωμάτων ποὺ βρίσκονται ἀνατολικά καὶ δυτικὰ τοῦ Κάμπου, ὅπως δείχνει τὸ σχῆμα Ι, σχηματίζοντας μιὰ λεκάνη ἀπορ-

ροῆς ἐκτάσεως 50 τετραγωνικῶν μέτρων. Ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου «τὸ κατὰφυ-
τον Νηρίτον» (Ὀδύσεια ι 22) καὶ τὸ «γεμᾶτο δάση ὄρος τοῦ Νηρίτου» (Ὀδύ-
σεια ν 351) ἀπεγυμνώθη τοῦ ἐπιφανειακοῦ χώματος καὶ ἔτσι σήμερα φαντάζει
σὰν καραφλὸ ὄρος στὸ βάθος τοῦ πρὸς βορρᾶν ὀρίζοντος. Ἀποτέλεσμα τούτου
ἦταν νὰ χαθοῦν τὰ ἔλατα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα οἱ Ἰθακήσιοι τοῦ Ὀμήρου κατασκευά-
ζαν «τὰ κατάρτια καὶ τὰ κουπιὰ τῶν πλοίων» (Ὀδύσεια β 424).

Μέσα σ' αὐτὸν τὸ κάμπο κατὰ τὴν ἀπωτέραν προϊστορική περίοδο ἐκτείνεται
ἡ θάλασσα τοῦ λιμανιοῦ τῆς Βασιλικῆς φθάνουσα καὶ πέρα τῆς κολώνης τοῦ Σύ-
βρου. Στὴν περίπτωσιν αὕτη οἱ δύο κολῶνες ἔπρεπε νὰ ἦσαν νησάκια ἢ ἔστω καὶ
ἀκρωτήρια. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ σύστασή τους εἶναι ἀπὸ συσσωρευμένο χῶμα, δὲν
θὰ μπορούσαν νὰ ἀντέξουν στὸ θαλάσσιο κύμα. Ὅποτε ἡ θὰ εἶχαν ἐκλείψει πρὶν
ἀπὸ πολλοὺς αἰῶνες ἢ θὰ εἶχαν διαφορετικὴ μορφολογία, ἐκεῖ ὅπου, πρὸς τὸ μέ-
ρος τῆς θάλασσας, θὰ πρέπει νὰ κατέληγαν σὲ κατακόρυφο γκρεμό, ὅπως συμ-
βαίνει τὶς περισσότερες φορὲς στὶς μαλακὲς ἀκτές. Ἐκ τούτου ἀποδεικνύεται
ξανά, ὅτι οἱ κολῶνες δὲν βρίσκονταν στὴ θέση τους, ὅταν ἡ ἀκτὴ τῆς θάλασσας
ἔφθανε περίπου στὴν τοποθεσίαν Βαρκά, ὑπερφαλαγγίζουσα τὴν κολώνη τοῦ Σύ-
βρου. Κατασκευάσθηκαν ἀργότερα, ὅταν ἡ «παραγομένη» ἐκ τῶν προσχώσεων
στεριά εἶχε κατὰ τι ὑπερβῇ τὴν τοποθεσίαν, ὅπου εὐρίσκεται σήμερα ἡ κολώνη
τοῦ Σύβρου.

Ὁ κάμπος τῆς Βασιλικῆς, ὁ ὁποῖος περικλείεται ἀπὸ τὴν σημερινὴν ἀκτὴ τῆς
θάλασσας καὶ στὴν ἰσοϋψῇ τοπογραφικὴ καμπύλη τῶν 30 μέτρων ὕψους ἀπὸ τὴν
στάθμην τῆς θάλασσας, ὅπως φαίνεται στὸ σχῆμα 1, μετρούμενος ἐπὶ τοπογραφι-
κῶν διαγραμμάτων ἀκριβεῖας κλίμακος 1:5.000 τῆς Γεωγραφικῆς Ὑπηρεσίας
Στρατοῦ ἔχει ἐμβαδὸν 4.525.000 τετραγωνικὰ μέτρα. Ἐκ τοῦ στοιχείου αὐτοῦ καὶ
τῶν δεδομένων κατὰ περίπτωσιν μέσου βάθους καὶ μέσου ὕψους, κάτω καὶ ἄνω
τῆς στάθμης τῆς θαλάσσης, μπορούμε νὰ προσδιορίσουμε τὸν συνολικὸν ὄγκο
τῶν δημιουργηθεισῶν προσχώσεων, καθὼς καὶ τῶν τοιοῦτων ποὺ δημιουργοῦ-
νται στὸ διάστημα ἐνὸς ἔτους (βλ. Κων. Β. Κουτρουβέλης, «*Ἡ χρονολόγηση
τῆς ἐλληνικῆς προϊστορίας — ἀπὸ τοπογραφικά, ἀστρονομικά καὶ ἱστορικά
στοιχεῖα*», ἔκδ. Δελτίου Γ.Υ.Σ. 1987).

Ἐχοντας τὰ παραπάνω στοιχεῖα μπορούμε νὰ ὑπολογίσουμε τὴν χρονολογία
κατὰ τὴν ὁποία ἄρχισε ἡ πρόσχωσις τῆς θάλασσας, ἀναγκάζοντάς την νὰ ὑπο-
χωρήσῃ ἐκ τῆς ἀρχικῆς τῆς θέσεως. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο βρίσκουμε, ὅτι ἡ ἀ-
κτὴ τῆς θάλασσας τοῦ ὄρμου τῆς Βασιλικῆς βρισκότανε στὴν κατακόρυφο τῆς
ἰσοϋψοῦς καμπύλης τῶν 30 μέτρων (διακεκομμένη γραμμὴ σχήματος 1 ἢ ἡ ἀκτὴ
τῆς θάλασσας στὸ σχῆμα 2) τὸ ἔτος 3.366 πρὸ Χριστοῦ. Ἐκ τούτου ἐπαληθεύε-
ται ἀκριβῶς ὁ Ὅμηρος χαρακτηρίζοντας τὸ λιμάνι τῆς Ἰθάκης «πολὺ βαθύ»
(Ὀδύσεια π 325) καὶ «βαθύ» (Ὀδύσεια π 352). Ἄλλωστε ὑπάρχουν καὶ τὰ λε-
γόμενα ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου (Ὀδύσεια β 257-260), κατὰ τὰ ὁποῖα: «διέλυσε τὴν
συνέλευσιν, καὶ σκόρπισε ὁ καθένας στὸ σπῖτι τοῦ, κι οἱ μνηστήρες τράβηξαν
γὰ τὸ παλάτι τοῦ Ὀδυσσεῆ. Τότε ὁ Τηλέμαχος ἐπῆγε μακρὰ στὴν ἄμμουδιὰ
τῆς θάλασσας». Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι ἡ ἀγορὰ τῶν συνελεύσεων τῶν Ἰθακησίων ἦ-
ταν πλησίον τῆς ἀκτῆς, ὅπως ἐμφαίνεται στὸ σχῆμα 2, καὶ ὁ Τηλέμαχος περπά-
τησε κατὰ μῆκος τῆς ἀκτῆς πρὸς τὴν τοποθεσίαν τῆς σημερινῆς Νικαίας ἢ κατὰ
μῆκος τῆς ἄλλης ἀκτῆς, ποὺ ὁδηγεῖ πρὸς τὴν κολώνην τῆς Κοντάραινας. Σύμ-

φωνα με τὰ προηγούμενα ἢ κατακευαζομένη ἐκ τῶν προσχώσεων στεριὰ περὶ τὸ 3.366 πρὸ Χριστοῦ εἶχε ὑπερβῇ τὴν θέση, ὅπου ἀνεγέρθη ἡ κολώνη τοῦ Σύβρου, καὶ παρείχε τὶς προϋποθέσεις κατασκευῆς ἐνὸς τύμβου διὰ συσσωρεύσεως χώματος κοντὰ στὴν τότε ἀκτὴ τῆς θάλασσας. Ὁ τύμβος αὐτὸς κατασκευάστηκε ἀπὸ τὸν Ὀδυσσεά πρὸς τιμὴν τοῦ πατέρα του Λαέρτη στὸ διάστημα τῶν ἐτῶν 2926-2921 πρὸ Χριστοῦ, ἐὰν αὐτὸς πέθανε πέντε με δέκα χρόνια μετὰ τὴν ἐπιστροφή τοῦ Ὀδυσσεά ἀπὸ τὸν Τρωικὸ πόλεμο.

Ἡ κολώνη τῆς Κοντάραινας πρέπει νὰ εἶναι ἔργο τοῦ Τηλεμάχου πρὸς τιμὴν τοῦ πατέρα του Ὀδυσσεά, ὁ ὁποῖος «πέθανε σὲ βαθεῖα γεράματα», δηλαδὴ σὲ ἡλικία περίπου 80-85 χρονῶν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον τοῦ εἶχε ὑποσχεθῇ, ὅπως λέγει ὁ Ὅμηρος (Ὀδύσεια β 220-223). Ὁ Ὀδυσσεάς κατὰ μίαν ἐκτίμηση πρέπει νὰ πέθανε μεταξὺ τῶν ἐτῶν 2896 καὶ 2891 π.Χ. περίπου. Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι ἀπὸ τὸ ἔτος 3.366 πρὸ Χριστοῦ μέχρι καὶ τὸ ἔτος 2891 πρὸ Χριστοῦ εἶχαν παρέλθει 475 χρόνια, στὸ διάστημα τῶν ὁποίων ἡ ἀκτὴ τῆς θάλασσας κάτω ἀπὸ τὸ ὕψωμα τοῦ Μαζοχωρίου εἶχε διαμορφωθῇ ἔτσι, ὥστε ἔδινε ἔρεισμα κατασκευῆς τῆς κολώνης τοῦ τάφου τοῦ Ὀδυσσεά. Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἡ ἐκδοχὴ, ὁ Τηλέμαχος νὰ ὕψωσε τὸν πρὸς τιμὴν τοῦ πατέρα του τύμβο μέσα στὴν θάλασσα, μπροστὰ ἴσως ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα, πρωτοτυπώντας στὸ θέμα τῆς κατασκευῆς τῶν ἐπιτυμβίων τάφων.

5. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Αὕτη εἶναι μία πρώτη καὶ ταχεῖα ἐρμηνεία τῆς ἐπιτοπίου ἀναγνώρισεως καὶ μελέτης τοῦ χώρου τῆς Λευκάδας, ἡ ὁποία σύμφωνα με τὶς τοπογραφικὲς περιγραφὰς τοῦ Ὀμήρου ἀνταποκρίνεται περισσότερο πρὸς τὴν Ἰθάκη τοῦ Ὀδυσσεά, ὅπως ὑποστηρίζει καὶ ὁ M.I. Finley στὸ βιβλίο του «*Ὁ κόσμος τοῦ Ὀδυσσεά*» (μετ. Σοφ. Μαρκιανοῦ, ἔκδ. Ἰ. Σιδέρη, 1954, σελ. 38), ὅπου λέγει: «*ἀρκετὰ βασικὰ τοπογραφικὰ σημεῖα ταιριάζουν περισσότερο στὸ γειτονικὸ νησί, τὴν Λευκάδα, καὶ δὲν σχετίζονται καθόλου με τὴν Ἰθάκη*».

Ἡ Ἰθάκη τοῦ Ὀδυσσεά κρύβει τόσα πολλὰ γιὰ τὴν περίοδο ἐκείνη τῆς ἱστορίας τῆς πατρίδος μας, πού, ὅταν ἔλθουν στὸ φῶς τῆς δημοσιότητος, θὰ θαμπώσουν πολλούς. Δὲν ὑπάρχουν πλέον περιθώρια γιὰ τὴν συνέχιση τοῦ σκεπτικοῦ ὅτι ὅ,τι εἶναι θαμμένο εἶναι καὶ ἀσφαλισμένο, γιὰτὶ οἱ ἀρχαιοκάπηλοι μπορεῖ νὰ προηγηθοῦν τῶν εἰδικῶν κρατικῶν ὑπηρεσιῶν, καὶ αὐτὸ θὰ ἀποτελέσει μεγαλύτερη ἀπώλεια γιὰ τὸ ἔθνος. Δὲν παραλείπω νὰ δηλώσω, ὅτι εὐχαρίστως θέτω τὸν ἑαυτό μου στὴ διάθεση ἐκείνου, ὁ ὁποῖος θὰ ἐκδηλώσει σοβαρὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὸ θέμα τῆς ἀνασκαφῆς, διότι ὑφίστανται ἰδιάζουσες τοπογραφικὲς καταστάσεις, πού, ἂν ἀγνοηθοῦν, θὰ προκληθῇ ἀνεπανόρθωτη καταστροφὴ στὰ θαμμένα κειμήλια. Τέλος ὀφείλω νὰ προσθέσω, ὅτι τὸ ἀδιάψευστο ἀποδεικτικὸ στοιχεῖο ἀναγνώρισεως τοῦ τάφου τοῦ Ὀδυσσεά πρέπει νὰ εἶναι τὸ τόξο τοῦ Εὐρύτου, πού χάρισε στὸν Ὀδυσσεά ὁ γιὸς του ὁ Ἴφιτος, ὅπως λέγει ὁ Ὅμηρος (Ὀδύσεια, φ 32 καὶ μετὰ).

Πρὸς Γαλιλαίου

Μὲ εἶχαν διδάξει νὰ σὲ καταφρονῶ. Πάσχισαν νὰ μὲ κάνουν νὰ σὲ μισήσω. μὰ ἐγὼ σ' ἀγάπησα. Καὶ πόνεσα ὅσο τίποτα τὸ ντελικᾶτο ἐξάχρονο ἀγοράκι. τὸ ὄρφανό ἀπὸ μητέρα, ποὺ μέσα στὴν ἄγρια νύχτα εἶδε τοὺς Γαλιλαίους τοῦ χριστιανοῦ Κωνσταντίου νὰ σφάζουν τὸν πατέρα του, τὸν πρωτότοκο ἀδερφό του κι ἐφτὰ ξαδέρφια του. «Ὅλοι οἱ αὐτοκράτορες μετὰ τὸν Μ. Κωνσταντῖνο ὑπῆρξαν χριστιανοί, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Ἰουλιανὸ τὸν Παραβάτη ποὺ θέλησε νὰ ἐπαναφέρει τὴν εἰδωλολατρεία», παπαγάλισα κάποτε στὸ σχολεῖο καὶ πῆρα ἄριστα. Σφαγὴ χωρὶς μαχαίρι. Ὅχι ἀπὸ Ἑλληνες φυσικά. Ἀλλ' ἀπὸ τὰ ρετᾶλια καὶ τὰ ὁμοιώματα ἐκείνων, ποὺ ἀφοῦ πρῶτα πῆραν ἀπὸ τὴν πατρίδα μου ὅ,τι τοὺς γνάλισε, ὅ,τι τοὺς χρειαζόταν καὶ δὲν εἶχαν, μετὰ τὴ ρήμαξαν. Τοὺς βαρύνουν ἐγκλήματα ποὺ ἀποτελοῦν βλασφημία κατὰ τοῦ πνεύματος καὶ γιὰ τὰ ὁποῖα εἶναι ὑπόλογοι στὸ δικαστήριό τῆς ἱστορίας τοῦ ἀνθρώπου. Ὅταν ἀπαντήσουμε στὸ ἐρώτημα «γιατί στὴν Ἀρχαία Ὀλυμπία τὰ ἔκαναν γυαλιὰ-καρφιά, ἐνῶ ἄφησαν ἄθικτο τὸ Κολοσσαῖο», ἐτοῦτος ὁ τόπος θ' ἀρχίσει νὰ ξεστραβώνεται. Ὁ Χριστὸς τῶν Εὐαγγελίων εἶναι προσωπικότητα στὸ ἑπακρο γοητευτικὴ καὶ ἀξιολάτρευτη. Τὸ γεγονός ὅμως ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς καμμιά σχέση δὲν ἔχει μαζί του, σημαίνει πῶς καὶ σάπιο ὑπάρχει στὸ βασίλειο τῆς Δανιμαρκίας, ποὺ πρέπει νὰ τὸ βροῦμε. Τὸ φέσι ποὺ μᾶς φόρεσε ὁ Μωάμεθ μὲ τὰ κατακάθια τοῦ Μεσαίωνα, κατέβηκε χαμηλὰ στὰ μάτια καὶ βλωδοδέρνουμε σκουντουφλῶντας. Ἀλλὰ μὴν τὸ παραξηλώνετε, πατριῶτες. Μὴν ἐπικαλεῖσθε τοὺς προγόνους μου — τοὺς «εἰδωλολάτρες», ποὺ ρίζατε εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐξώτερον —, ὅταν θέλετε νὰ δείξετε πρόσωπο, ὅταν σᾶς πιάνουν τὰ σφιζήματα καὶ τρῶτε ἀπανωτὰ τίς καρπαζιές. Ἐπικαλεσθῆτε τοὺς προπάτορές σας, τίς προσωπικότητες τῆς ζωτροφου Γῆς Χαναάν.

Παιδί παντέρμο, «παιδί μὲ τὸ γρατζουνισμένο γόνατο, ἀδερφάκι τοῦ σύννεφου», ἐξόριστο στὴν ὀρεινὴ Καπαδοκία. Ὑψώνω μαζί σου τὰ μάτια πρὸς τὸν οὐρανό, ρωτώντας τ' ἀστέρια μὲ τ' ἀναπάντητα «γιατί;». Κρατῶ τὰ μικρὰ χέρια σου, γιὰ νὰ τὰ ζεστάνεις στὸν ἥλιο. Γύρω σου μόνο κατάσκοποι καὶ δάσκαλός σου ὁ καταδότης ἐπίσκοπος Γεώργιος, ποὺ ἡ ποταπὴ φύση του κρίνει τὴ θρησκευτικὴ ἐκλογὴ σου. Πρῶτο φῶς ὁ Μαρδόنيος, ἄλλοτε παιδαγωγὸς τῆς μητέρας σου. Σοῦ μιλάει γιὰ κείνη, γιὰ τὸν Ὁμηρο, γιὰ τὸν Ἡσίοδο. Μαζί του ξεχνᾶς καὶ ταξιδεύεις σὲ κόσμους ἄλλους, ὅπου λάμπουν ἀξίες αἰσθητικές, ἠθικές, θρησκευτικές. Μὰ καθὼς σὲ παίρνουν μακριὰ του γιὰ «τὸ φρούριο τῆς λήθης», σπαράξεις.

Ἀπὸ τὸν εἰκοστὸ αἰῶνα ἔρχομαι στὸ Μεδιόλανο καὶ σοῦ ψιθυρίζω «κουράγιο». Μιὰ ἄλλη γυναίκα, ἡ αὐγοῦστα Εὐσεβία, τὰ καταφέρνει νὰ φύγεις γιὰ τὴν Ἀθήνα μέσα σὲ παραλήρημα χαρᾶς. Μ' ἀφοῦ περάσουν τρεῖς μῆνες μέσα στὸ φῶς τῆς ἑλληνικῆς σοφίας, σὲ παίρνουν καὶ πάλι γιὰ τὸ Μεδιόλανο, γιὰ νὰ ζήσεις ἀνάμεσα στοὺς δολοφόνους. Καθὼς τὸ πλοῖο ἀφήνει τὸν Πειραιᾶ, ὑψώνεις τὰ χέρια πρὸς τὴν Ἀκρόπολιν «μέσα σὲ πηγὲς δακρύων». Στὴν τόση εὐαισθησία σου, τὴν ἀνασφάλεια, τὴν ἀτέρμονη μοναξιά σου ποιὲς μυστικές ἀντιστάσεις γέννησαν τὴ χαλύβδινη θέληση, ποὺ ἔγραψε τὴ φλογισμένη τροχιά τῆς τόσο σύντομης, ἀλίμονο, ζωῆς σου! Κι ὅταν φεύγοντας τὸ θάνατο, πάλι χάρις στὴν Εὐσεβία, βρίσκεσαι καίσαρας στὴ Γαλατία «ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν», πῶς μπόρεσες νὰ πραγματώσεις τοὺς ἄθλους σου ἀνάμεσα στοὺς σπιούνους καὶ τοὺς προδότες, ὅταν κι αὐτοὶ ἄκόμα οἱ βάρβαροι ἐνεργοῦσαν μὲ τίς ἐντολὲς τοῦ

Κωνσταντίου! Οί στρατιῶτες σου ὁμως, πού σέ λάτρεψαν, σ' ἀνακήρυξαν αὐγουστο, χωρίς νά τὸ θέλεις. Καί τότε εἶναι, πού ἀρχίζει ὁ πόλεμος μέ τὸν ἑαυτόν σου. Κι ἐγὼ ἀγάπησα τίς ἀγρύπνιες τοῦ μελαγχολικοῦ αὐτοῦ 'Αμλέτου μέ τοὺς ὠραίους δισταγμούς του καί τίς βασανιστικές ἀμφιβολίες του. Κι ὅταν σήμανε ἡ ὥρα, «σὰ μετέωρο, σὰν πυρωμένο βέλος σπεύδεις πρὸς τὸν προορισμό σου». Στὸ πέρασμά σου οἱ ἐπαρχίες ἐπευφημοῦν ἕναν αὐγουστο ἀλλοιῶτο ἀπὸ τοὺς ἄλλους. «'Ασκητικό, σκονισμένο καί ἰδρωμένο, ὄρθιο στὴν πρῶρα τοῦ καραβιοῦ του», μ' ἕναν ἀπλὸ χιτῶνα χωρίς κανένα στολίδι, χωρίς πόζα καί ὕφος, «μέ ματια ὁμως πού λάμπουν ἀπὸ τὴ φλόγα τῆς δράσης». "Ένας φιλόσοφος-αὐγουστος, καί γιατί ὄχι, ἀδελφοί Γαλιλαῖοι, ἕνας χριστιανὸς-αὐγουστος, χωρίς τὴ δική σας ταμπέλλα.

Στὴν ἀμαρτωλὴ Κωνσταντινούπολη καθαρίζεις ἀμέσως τὴν αὐλὴ ἀπὸ τοὺς μυστικούς καί τοὺς χαραιοφάδες. Στὴ δίκη γιὰ τὰ πολιτικά ἐγκλήματα, πού γίνεται μακριὰ ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα, διορίζεις δικαστὰς ἀκόμα κι ἐμπιστοὺς τοῦ Κωνσταντίου — ἀνωτερότητα, πού πληρώνεται μέ μικρότητα καί κακοήθεια. Εἶναι τέτοια ἡ πίστη σου πρὸς τὴν «ἐννοια τοῦ δικαίου», ὥστε ἀπονέμεις ὁ ἴδιος τὴ δικαιοσύνη. Πῶς μετράει ὁ χρόνος γιὰ σένα; Τὰ χάνουν οἱ ἱστορικοὶ στὴ σκέψη, πῶς γιὰ τὸ κολοσσιαῖο μεταρρυθμιστικὸ ἔργο σου χρειάστηκες μονάχα μερικοὺς μῆνες. 'Ενορχηστρωμένο ἔργο μεγαλοφυΐας, πού δείχνει γνώση σφαιρική τῶν προβλημάτων, πνεῦμα σέ διαρκὴ ἐγρήγορηση, ὀξύτατη παρατήρηση, παιδεία καί ἥθος ἀπλησίαστο. Καί ἀνυπόκριτη ἀγάπη γιὰ τὸν πλησίον, πού γιὰ σένα εἶναι ὅλη ἡ αὐτοκρατορία. Διαχρονικός, ἀφοβος, ἀνδρείος σὰν ἀρχαῖος ἡμίθεος πολεμᾷς ἕνα θολὸ ἱστορικὸ ρεῦμα, πού παφλάζει ἀνακατωμένο μέ τίς δυτικές ἐξουσιαστικές δυνάμεις καί τὴν ἐρεβώδη ἀνατολίτικη διείσδυση. Σπάζοντας τὸ φράγμα τῆς ἀνθρώπινης ἀντοχῆς, ἀγωνίζεσαι ν' ἀναχαιτίσεις τὴ μεσαιωνικὴ ἐπέλαση ἀναβιώνοντας τὸ πνεῦμα τοῦ ἐλληνισμοῦ· τὸ «'Αρχαῖο Πνεῦμα 'Αθάνατο» κ.τ.λ., πού ἐμπορεύεσθε, πατριῶτες, καί χρησιμοποιοεῖτε ἀσύστολα γιὰ τίς φιγοῦρες καί τὴν ἐπιβίωσή σας. 'Ιουλιανέ, ἐγὼ πού μίλησα μαζί σου μέ τὸν ἥλιο καί ζήτησα στὸ πράσινο φύλλο καταφυγῆς, ἔσκυψα πάνω στὸν πολεμικὸ σπόνδυλο τοῦ ἀρχαίου ναοῦ, τὸν ἀγκάλιασα κι εὐχαρίστησα: «Στὰ μάρμαρά σου τὰ λευκὰ κυλάει τὸ αἷμα μου/ κι ἡ σιωπὴ πού 'χω γιὰ σένα κρατημένη/ δὲ μέ βαραίνει». "Έχω γευθεῖ τὸ Πᾶν.

'Η ἀχαριστία τῆς 'Αντιόχειας ὁμως δίνει καίριο πλῆγμα στὴν εὐαισθησία σου. Θῦμα τῆς φιλελεύθερης πολιτικῆς σου, τοῦ σκοταδισμοῦ καί τῆς μισαλλοδοξίας μιᾶς ἀνεκδιήγητης ἐποχῆς, συνειδητοποιεῖς πῶς ἔχεις ὑπερτιμήσει τὴν ἀγαθὴ πλευρὰ τῆς ἀνθρώπινης φύσης. Νοιώθεις κουρασμένος. Ξεσπᾷς στὸν αὐτοσαρκασμό. Βλέπεις τὴν παρακμὴ πού ἔρχεται. Μοιραῖα. Καί στὴ σύγκρουση μέ τοὺς Πέρσες, σέ μιὰν ὕστατη, τραγικὴ προσπάθεια νὰ κερδίσεις τίς μᾶζες, ἀποκαρδιωμένος καί παράφορα ὀρμητικός, ξεκόβεις ἀπὸ τὸ στρατό σου καί χύνεσαι μαχόμενος ἀνάμεσα στὰ ἐχθρικά δόρατα, μόνος. Καί πέφτεις, τρελλέ, καί μᾶς ἀφήνεις ἔρμαιο, στὸν κουνιαχτὸ καί τίς ὀμίχλες τῶν καιρῶν. 'Ήσουν μόνο 32 χρόνων.

Οὐρανία Πρίγκουρη

ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΣ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ

Ἡ Ρουνική γραφή τῆς Βορείου Εὐρώπης καὶ οἱ ἀπόπειρες παραχαράξεώς της

Στὴν Κεντρικὴ καὶ στὴν Βόρεια Εὐρώπη ἰχνηλατεῖται ἓνα κοινὸ παρελθὸν τῶν λαῶν, πάρα πολὺ παλιὸ σὲ σχέση μὲ τὴ Ρωμαϊκὴ παρουσία, ἡ ὁποία σὲ πρώτη φάση ἐπέφερε τὴ λατινοποίησίν τους καὶ σὲ δεύτερη φάση τὸν προσηλυτισμὸν τους στὸν Χριστιανισμό. Πρὶν νὰ διασπαστοῦν σὲ φυλὲς καὶ σὲ κράτη μὲ ξεχωριστὴ γλῶσσα καὶ γραφὴ —ἐδῶ καὶ 13 αἰῶνες— οἱ λαοὶ αὗτοι εἶχαν στενὴ συγγένεια ἀπὸ πλευρᾶς θρησκείας, παραδόσεων, ἀνθρωπολογικῆς ρίζας, ὁμιλίας καὶ μορφῆς ἔκφρασης τοῦ γραπτοῦ λόγου. Κορμὸ τῶν λαῶν τῆς Κεντρικῆς καὶ Βόρειας Εὐρώπης ἀπετέλεσαν οἱ Κέλτες.

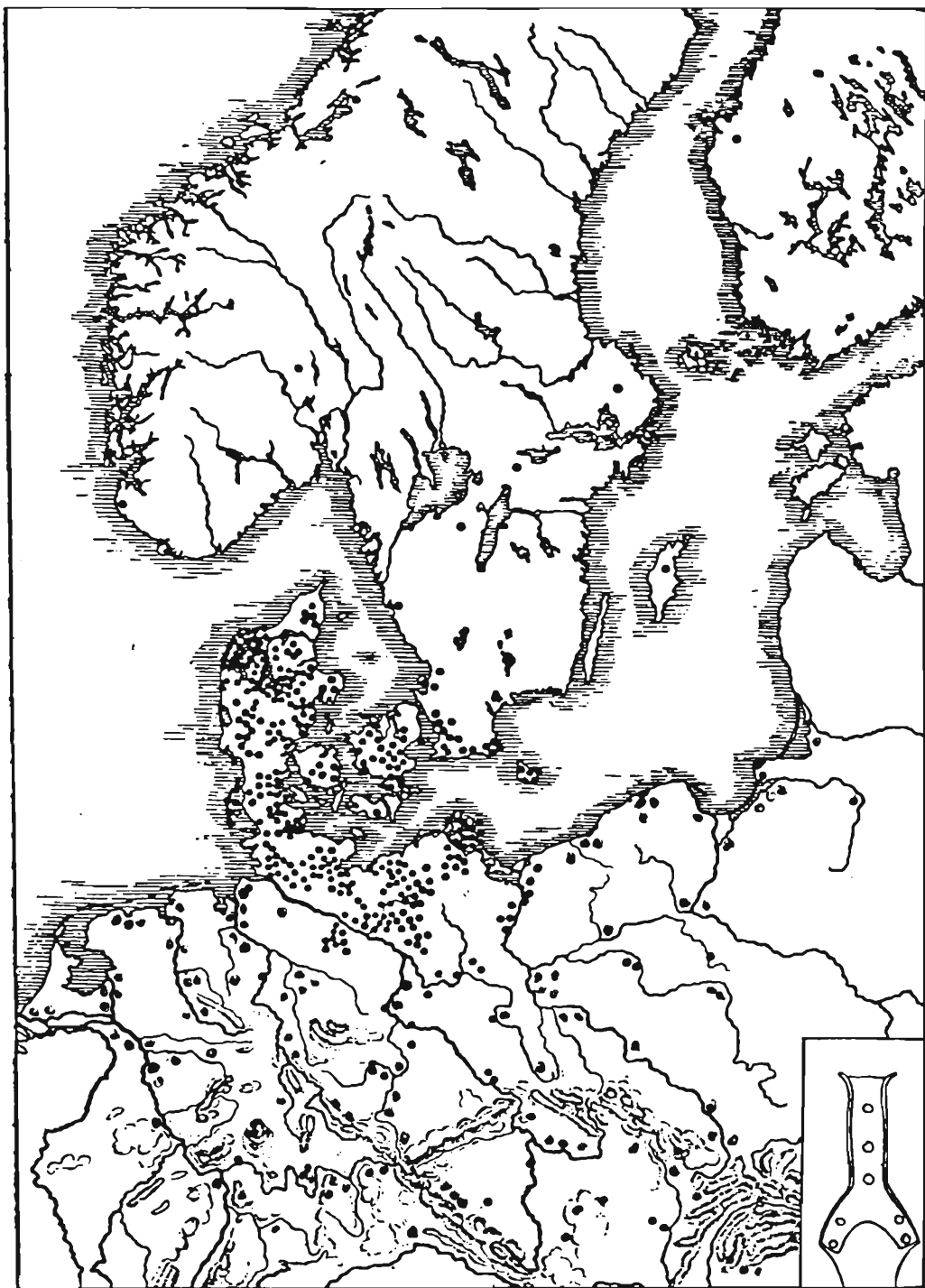
Γιὰ μεγάλον ἀριθμὸν ἐρευνητῶν οἱ “Germanen” καὶ οἱ “Nordmanen” (ὅπως ὀνομάζουν ὀρισμένοι τοὺς Κέλτες) «φαίνεται πὼς ἦλθαν στὴ Β. Εὐρώπη ξεκινώντας ἀπὸ τὴν Β. Ἰταλία, διασχίζοντας τὶς Ἀλπεις καὶ ἀκολουθώντας τὶς λεωφόρους τῶν ποταμῶν *Rhein* καὶ *Mainz*». Αὕτῃ εἶναι ἡ μία ἐκδοχὴ. Ἡ ἄλλη στηρίζεται στὸ ἐπίπεδον τοῦ Ἑτρουσκικοῦ πολιτισμοῦ, ὁ ὁποῖος κατὰ γενικὴν ὁμολογίαν ἦταν τόσο ἀνεπτυγμένος, ὥστε νὰ εἶναι αὐτονόγη ἡ δυνατότης τῶν θαλασσίων πλοῶν καὶ συνεπῶς ἡ ἐποίκησις περιοχῶν χάρις σὲ ἀφίξεις σκαφῶν στὴ Βόρεια Θάλασσα μὲ ἐφαλτήρια τὶς ἀκτὲς τῆς Κεντρικῆς καὶ Ν. Ἰταλίας. Τὸ ἐμπόριον μεταξὺ «Ἑτρουρίας» καὶ Κεντρικῆς καὶ Βόρειας Εὐρώπης εἶναι γεγονός. Στὸ Νεγκάου τῆς Γερμανίας βρέθηκαν 25 χάλκινα κράνη μὲ ἐπιγραφές, ποὺ χαρακτηρίστηκαν «Ἑτρουσκικές», τὰ ὁποῖα ἐκτιμᾶται ὅτι εἶχαν μεταφερθεῖ ἐκεῖ ἀπὸ ἔμπορον τῆς Ἑτρουρίας γιὰ ἐκποίηση. Ἡ Ἑτρουσκικὴ ἐπίδρασις ὑπῆρξε καθοριστικὴ στὸν πολιτισμὸν τῆς Κεντρικῆς καὶ Βόρειας Εὐρώπης. Διάφορα εὐρήματα τὸ ἐπιβεβαιώνουν. Τὸ ἐρώτημα εἶναι, ἂν οἱ «Τσεροῦσκοι», οἱ «Σουηβοί», οἱ «Μαρκομάνοι» καὶ οἱ «Σάξονες» ἦταν «Ἑτροῦσκοι» ἢ ὄχι. Οἱ ἐρευνεὶς ἱστοριοδιφῶν (von Friesen, Wimmer, Mastrander, Hammarström, Agrel κ.ἄ.) ὀδηγοῦν στὰ ἀκόλουθα συμπεράσματα.

1. Δὲν ἦταν Λατῖνοι, διότι δὲν γνώριζαν λατινικά. Σὲ ἓνα ρωμαϊκὸ κείμενον (τοῦ Σάξονος τοῦ Γραμματικοῦ) ἀναφέρεται, ὅτι κάποιον Ρωμαῖο ἀξιωματοῦχο τὸν συνοδεύουν δύο Κέλτες ὁδηγοὶ «κομίζοντες ἓνα μῆνυμα χαραγμένον σὲ ξύλον μὲ τὸν τρόπον ποὺ ἰσχύει στοὺς Κέλτες».

2. Ὁ τρόπος γραφῆς τῶν Κελτῶν θὰ μπορούσε νὰ διαβαστεῖ μὲ τὴν Ἑτρουσκικὴ (κάτι τέτοιο εἰσηγήθηκε ὁ Mastrander), ἀλλὰ οὐδέποτε κανεὶς μπόρεσε νὰ διαβάσει κείμενα μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο (οἱ ἀναγνώσεις ποὺ ἔχουν γίνῃ μὲ χρῆσιν τοῦ «λατινικοῦ» ἀλφαβήτου εἶναι αὐθαίρετες). Ἀλλωστε καὶ ἡ Ἑτρουσκικὴ γραφὴ δὲν εἶναι «λατινικὴ» (βλέπε τεῦχος 130 τοῦ «Δαυλοῦ»). Ὑπάρχει μὲν ἀναφορά, ποὺ χαρακτηρίζει τὴν «παλαιολατίνικον γραφὴν», τῶν Κελτῶν ὡς «μετασχηματισμὸν ἐλληνολατινικοῦ ἀλφαβήτου» (Ἑγκυκλοπαίδεια «Ἡλιος», λῆμμα «Ρουνικὴ γραφὴ»).

3. Ἐπέμεναν νὰ διατηροῦν τὴν ὄντοτά τους παρὰ τὴν διάδοσιν τοῦ καθολικισμοῦ καὶ ἐπὶ μεταγενέστερων χρόνων. Ὁ Venantius Fortunatus, ἐπίσκοπος τοῦ

Χάρτης περιοχῶν τῆς Βορείου Εὐρώπης, ὅπου εὐρέθη-
σαν ἐπιγραφές με Ρουνική γραφή.

Γερμανική γραφή

	ONOMASIA		ONOMASIA		ONOMASIA
f	faihu	h	haçé	t	tyr
Λη	uris	+	naups	β	baírtna
p	peip	l	eis	μ	áíweis
p	ahua	NS	j	m	manna
R	ráida	+	jér	l	lagus
<	kusma	H	p	ng	íggwas
X	giba	X	zR	o	ôpal
P	wingjo	ΣΣΣ	s	d	daço

Δανική
Σουηδική
και
Νορβηγική
γραφή
«Ρούναρ»

DANIA	NOBBIHTIA	ΚΑΡΑΚΤΗΡ	ONOMASIA
þ	Þ	f	fē.
h	h	u	år.
p	þ	þ	þurs.
þ	þ	ð	ðss.
R	R	r	reid.
γ	γ	k	kaun.
*	+	h	hagall.
t	t	n	naud.
i	i	i	íss.
+	þ	þ	år.
h	h	s	sól.
T	T	t	tyr.
B	þ	þ	biarkan
φ	τ	m	mætr.
τ	τ	l	lægr.
h	h	R	yr.

Αγγλοφριζονική γραφή

ONOMASIA	ONOMASIA	ONOMASIA	ONOMASIA	ONOMASIA	ONOMASIA
f	f	h	h	h	h
u	u	u	u	u	u
γ	γ	γ	γ	γ	γ
p	p	p	p	p	p
R	R	R	R	R	R
h	h	h	h	h	h
X	X	X	X	X	X
p	p	p	p	p	p

Πουατιέ, ζητᾷ κατὰ τὸν 6ο μ.Χ. αἰῶνα ἀπὸ ἑνα φίλου του νὰ τοῦ στείλει εἰδήσεις τοῦ «ἔστω καὶ μὲ τὸν βαρβαρικό τρόπο τοῦ γράφειν τῶν αὐτόχθονων».

4. Ἡ γραφή τῶν ἀρχαίων Κελτῶν καταγράφεται ὡς ἰδιάζουσα, μὴ λατινογενὲς καὶ «ἀκατάληπτη» γιὰ τὶς γνώσεις καὶ τὰ δεδομένα τῶν πρώτων μ.Χ. αἰώνων ἀλλὰ καὶ τοῦ σήμερα.

Ἡ γραφή αὕτη εἶναι γνωστὴ ὡς «Ρουνική» (*“Runar”*). Ἔχουν διατυπωθεῖ ἀπόψεις γιὰ ἐτυμολογικὴ σχέσι τῆς λέξεως *“Runar”* μὲ «δρομεῖς» (*runners*), μὲ τὰ μεγάλα ἐλάφια «ρένους», μὲ τὴν Ρηνανία, μὲ τὴν μυστικότητα (στὰ παλιὰ ἰσλανδικὰ *runar* = μυστικός), μὲ τὴν ἐρμητικότητα (στὰ παλιὰ σαξονικὰ *runa* = ἐρμητικός), μὲ τὸ μυστήριον (στὰ ἰρλανδικὰ *run* = μυστήριον), μὲ τὸ ἄγνωστο ἢ τὸ μαγικὸ (στὰ οὐαλλικὰ *rhin* = ἄγνωστο, μαγικόν). Ἐνδιαφέρον παρουσιάζουν ἡ ἰταλικὴ μετάφρασι τοῦ ὄρου *Runice* ὡς «ὕπερβόρειοι», ὁ τίτλος τοῦ ἀρχαίου οὐαλλικοῦ ποιήματος *“Marunad Herculf”* («Τὸ ἔπος τοῦ Ἡρακλεῖ», ὅπως ἀναφέρεται στὸ βιβλίον τοῦ Robert Graves *“The Greek Myths”*) καὶ ἡ ἀρχαία γερμανικὴ λέξι *ranja*, χαραγμμένη σὲ λόγχῃ ποὺ βρέθηκε τὸ 1858 στὸ Kowel, Wolhynien.

Ἡ Ρουνικὴ γραφή ἀποτελεῖται ἀπὸ χαρακτῆρες-σύμβολα, τὰ ὁποῖα συναντῶνται χονδρικὰ στὸν ὥρο ἀπὸ Αὐστρία μέχρι Τρανσυλβανία καὶ ἀπὸ ἐκεῖ βόρεια στὴν Φινλανδία. Τὰ περισσότερα κείμενα βρέθηκαν στὴν Γερμανία, στὴν Σκανδιναυία, στὴν Νορμανδία, στὴν Ν. Ἀγγλία καὶ στὴν Ἰσλανδία. Οἱ χαρακτῆρες δὲν διαφέρουν πολὺ ἀπὸ μιὰ περιοχὴ στὴν ἄλλη. Βασικὰ εἶναι οἱ ἴδιοι, μὲ ἐλαφρὲς γραφολογικὰ παραλλαγές, ὅπου ρόλο ἔπαιξε ἡ χρησιμοποιούμενη ὕλη (βράχος, μέταλλο κ.λπ.). Σημασία ἔχει ἡ παράθεσί τους καὶ ἡ σειρά τῶν συμβόλων. Ἡ παράθεσι καὶ ἡ σειρά κρύβουν τὴν ὑποθῆκην ποὺ ἄφησαν αὐτοὶ ποὺ χρησιμοποιοῦσαν τὴν Ρουνικὴ γραφή.

Ὡς ἀρχαιότερο δείγμα Ρουνικῆς γραφῆς θεωρεῖται ἡ παλιὰ γερμανικὴ μορφή. Οἱ ἐρευνητὲς τὴν ὀνομάζουν σύστημα *“F-U-T-H-A-R-K”*, βάσει τῶν 6 πρώτων συμβόλων τῆς ἄνω ἐκ τῶν τριῶν σειρῶν, ποὺ περιέχουν 8 σύμβολα ἐκάστη. Ἄλλοι προτιμοῦν τὸν ὄρο «σύστημα ὀκταβῶν» (ὁ διαχωρισμὸς τῶν 24 συμβόλων σὲ 3 σειρὲς ἀντιστοιχεῖ σὲ 3 «ὀκτάβες», καὶ στὰ Ἰσλανδικὰ ἡ ὀκτάβα λέγεται *oett*, ἐξ οὗ καὶ ὁ ὄρος *“oett system”*). Ἡ γραφή εἶναι ἀριστερόστροφη καὶ ἐνίοτε συνεχίζει βουστrophῆδον πρὸς τὰ πάνω ἢ πρὸς τὰ κάτω ἢ κατευθύνει κυκλικὰ. Ἀξιοπρόσεκτο τυγχάνει, ὅτι στὰ ἀρχαιότερα δείγματα γραφῆς *“Runar”* φράσεις ἢ λέξεις χωρίζονται μὲ τρεῖς κάθετες τελεῖες καὶ ἀργότερα μὲ δύο ἢ μία. Τὸ γεγονός, συναντῶμενο καὶ στὴν Ἑτρουσκικὴ γραφή (βλέπε «Δαυλόν», τεύχος 130), ἀνάγεται στὴ Μινωικὴ Γραμμικὴ Γραφὴ Α (βλέπε «Δαυλόν», τεύχη 126, 127 κέξης).

Ἐπιγραφές *“Runar”* βρίσκονται κυρίως σὲ ὄπλα καὶ φυλαχτά. Σὲ ἀντικείμενα καθημερινῆς χρήσεως, τάφους καὶ μνημεῖα ἡ Ρουνικὴ γραφή εἶναι περιορισμένη. Συναντᾶται πάντως σὲ ἐντυπωσιακὸ ἀριθμὸ σὲ βράχους, συχνὰ μαζὶ μὲ παραστάσεις, συνθέτοντας «βραχοϊστοριογραφίες». Τοῦτο δείχνει, ὅτι οἱ λαοὶ αὐτοὶ εἶχαν κοινὸς κανόνες «ζῆν» καὶ περὶ αὐτῶν ἄφηναν ὑποθῆκες σὲ βράχους, μνημονεύοντας συνάμα καὶ τὴν ἱστορίαν τους. Ἀπὸ τὰ εὐρήματα συνάγεται, πῶς οἱ Κέλτες εἶχαν κινητικότητα. Ἦταν καλοὶ πολεμιστὲς, γνώριζαν τὴ μεταλλουργία, ἀπέδιδαν μὲ λιτὸ πλήν αἰσθητικὸν τρόπο εἰκόνες καθημερινῆς ζωῆς, ἔφτιαχναν καλὰ καράβια καὶ μικρὰ πο-

Πίναξ 2: Διαφορές μεταξύ FUTHARK-WULFILA

FUTHARK			WULFILA		
ƿ	f	faihu	ƿ	a	ahsa
ʌ, ʌ	u	uzis	β	θ	θaizkna
þ	th	theith	χ	g	giba
ʀ	a	ahsa	ð	d	dags
ʀ	z	zaida	Ṁ	e	aiweis
<	k	kusma	ƿ	f	faihu
x	g	giba	NS	j	jez
þ	w	winja	H, H	h	hagel
H, H	h	hagel	l	i	eis
+	n	nauths	<	k	kusma
i	i	eis	↑	l	lagus
NS	j	jez	⌘	m	manna
ʃ	Ⓢ	cah	+	n	nauths
W	p	paizthra	ʌ, ʌ	u	uzis
×	z	aizik	W	p	paizthra
ʒ, ʒ, ʒ	s	sauil	"	g	gaizthra
T, ↑	t	tyz	ʀ	z	zaida
β	θ	θaizkna	ʒ, ʒ, ʒ	s	sauil
Ṁ	e	aiweis	T, ↑	t	teiws
⌘	m	manna	þ	y	winja
↑	l	lagus	Ṁ, H	o	ōthai
◊	ng	iggws	◊	x	iggws
ð	o	ōthai	×	z	aizik
Ṁ, H	d	dags	ʃ	hw	hwaiz
—	g	—	þ	th	theith

ταμόπλοια, γνώριζαν τήν κτηνοτροφία, τήν καλλιέργεια τῆς γῆς, ἐγγειοβελτιωτικὲς καὶ ἄρδευτικὲς τεχνικὲς καὶ διέθεταν προχωρημένες γνώσεις ἀστρονομίας. Μὲ λίγα λόγια, δὲν ἦταν «ἄξεστοι» οὔτε βάρβαροι, ὅπως τοὺς ὀνόμαζαν οἱ καθολικοὶ ἐπίσκοποι τοῦ 6ου μ.Χ. αἰῶνα.

Ἡ Ρουνικὴ γραφὴ δὲν ἐμφανίζει μεγάλη ποικιλία, ὅπως ἔχει λεχθεῖ. Μεταξὺ παλαιᾶς γερμανικῆς, ἀγγλοφριζονικῆς (σαξονικῆς) καὶ σκανδιναυικῆς γραφῆς οἱ «εἰδικοὶ» παρεμβάλλουν τὴ λεγόμενη «γραφὴ μὲ στίγματα ἢ τελείες», ἡ ὁποία εἶναι ἐξωπραγματικὴ στὸν βαθμὸ συμπερίληψης ὡς ἀνεξάρτητων χαρακτήρων καὶ συνθέσεων συμβόλων ἥτοι λέξεων. Κάποιες συντμήσεις ἢ ὀρθότερα συναποδόσεις συμβόλων, οἱ ὁποῖες ἐκπροσωποῦν διφθόγγους ἢ τριφθόγγους, θεωροῦνται πρῶιμο εἶδος «στενογραφίας», ἀτὶ πού συναντᾶται καὶ στὴν Γραμμικὴ Α (ὠρισμένες πινακίδες τῆς Πύλου).

Μὲ βάση τὴν γερμανικὴ ἢ ἀγγλοφριζονικὴ γραφὴ ἀποκλίνει μόνο στὴν ἀπόδοση τοῦ «α» ὡς «ο» καὶ τοῦ «R» ὡς «χ». Στὴν πρώτη περίπτωση ὑπενθυμίζεται ἡ ἑλληνικὴ κατάληξη «αο» (π.χ. κινόταο), ἡ ὁποία ἐξελίχθηκε σὲ «α» (π.χ. κινότα) ἢ «ο» (κινότο καὶ ἀργότερα κινότω, δηλαδὴ «νὰ κινεῖται»). Στὴν δεύτερη περίπτωση ὑπάρχει προφανὴς σύγχυση τῶν ἐρευνητῶν (τὸ σύμβολο Ψ θεωρήθηκε διάφορο τοῦ Ψ , ἐνῶ ἀποτελεῖ γραφολογικὴ παραλλαγή). Σὲ σχέση μὲ τὴν παλιὰ γερμανικὴ, ἡ δανικὴ, ἡ σουηδικὴ καὶ ἡ νορβηγικὴ ἐμφανίζουν ἀμελητέα ἀπόκλιση (ἀπόδοση τοῦ «έ» ὡς «α», ὅπου στὴν πράξιν ὑφίσταται συνηχία ἥτοι «εά» = «αά»). Παρουσιάζεται βέβαια παράθεση λιγώτερων χαρακτήρων (15 ἀντὶ 24). Τοῦτο ὅμως οὐδόλως σημαίνει, ὅτι οἱ ὑπόλοιποι ἀπουσιάζουν. Ἡ ἐξήγηση εἶναι ἀπλῆ. Ἡ παράθεση ἀποτελεῖ «κώδικα»: ὡς γνωστόν, ἂν ἤθελε κάποιος νὰ συντάξει «κωδικοποιημένο κείμενο» μὲ βάση τὰ 24 γράμματα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, θὰ μπορούσε νὰ παραλείψει τὰ 9 τοῦλάχιστον (Β, Γ, Ζ, Η, Θ, Ξ, Υ, Ψ, Ω). Παράδειγμα: «Α ΔΕΙ ΚΑΛΑ, ΜΙΝΟ ΠΕΡΙΣΟΤΟ, ΕΦΧΙ».

Ἐν καιρῷ θὰ ἀναλυθεῖ, τί ἀκριβῶς εἶναι ἡ παράθεση F-U-T-H-A-R-K, καὶ ὁ ἀναγνώστης θὰ ἀντιληφθεῖ ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ συντηθεῖ ἡ καὶ νὰ ἐπιμνησθεῖ ἀνάλογα μὲ τὸν στόχο τοῦ χαρακτῆ. Οἱ σοβαροὶ ἐρευνητὲς εἶναι προσκολλημένοι στὴν παλιὰ γερμανικὴ γραφὴ *Runar*, τὴν ὁποία χαρακτηρίζουν «ὀρθόδοξη» συγκριτικὰ μὲ τὴν «παράθεση *Wulfila*». Ἡ τελευταία ἀποτελεῖ ἀναδιάρθρωση τῶν χαρακτήρων *Runar* μὲ ἀλφαβητικὴ σειρά, βάσει ὑποτιθέμενων ἀντιστοιχιῶν σὲ γράμματα λατινικοῦ ἀλφαβήτου. Πρόκειται προφανῶς γιὰ αὐθαίρετη προσπάθεια ἀλλοιώσεως τῆς αὐθεντικότητος τῆς μορφῆς F-U-T-H-A-R-K καὶ «γκάφα» τῶν ἐφευρετῶν τῆς «παράθεσης *Wulfila*», ἀφοῦ ἔχει ὁμολογηθεῖ (π.χ. καθολικὸς ἐπίσκοπος τὸν 6ο μ.Χ. αἰῶνα), ὅτι ἡ Κελτικὴ γλῶσσα καὶ γραφὴ οὐδεμίαν σχέσιν εἶχε μὲ τὰ λατινικά. (Οἱ πίνακες 1 καὶ 2 εἶναι εὐλογοί).

Θὰ ἐξηγήσουμε ὅσο γίνεται ἀπλούστερα τοὺς στόχους τῶν ἐφευρετῶν τῆς «παράθεσης *Wulfila*», γιὰ νὰ καταλάβει ὁ ἀναγνώστης τὴ σημασίαν της. Ἡ ἐξήγηση θυμίζει λίγο τὴν ἱστορίαν τοῦ «πύργου τῆς Βαβέλ». Ἄν ὑποθέσουμε, ὅτι καταγράψαμε τὰ σημερινὰ γράμματα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου σὲ 3 σειρὰς ἀπὸ 8 γράμματα ἢ καθεμία καὶ στὴ συνέχεια ἀλλάξαμε τὶς θέσεις τῶν γραμμάτων παρεμβάλλοντες καὶ κάποια πρόσθετα ἄσχετα σημεῖα, σὲ 5 γενεὲς ἀπὸ σήμερον τὰ παιδιὰ θὰ μύθαιναν στὸ σχολεῖον ἓνα συνονθύλευμα «χαρακτήρων» οὐδεμίαν σχέσιν ἔχον μὲ τὸ ἀλφάβητο καὶ ἔτσι σὲ 10 γενεὲς θὰ εἶχε δημιουργηθεῖ μιὰ ἀκατανόητη γιὰ τὰ σημε-

Πίναξ 4: Κατάταξη Ρουνικών χαρακτήρων δι' άναγωγής στο Λατινικό 'Αλφάβητο

	1	2	3	4	5		1	2	3	4	5
f	f	f	f	f	f		e	e	e	e	e
u	u	u	u	u	u		u	u	u	u	u
th	th	th	th	th	th		th	th	th	th	th
a	a	a	a	a	a		a	a	a	a	a
z	z	z	z	z	z		z	z	z	z	z
k	k	k	k	k	k		k	k	k	k	k
g	g	g	g	g	g		g	g	g	g	g
w	w	w	w	w	w		w	w	w	w	w
h	h	h	h	h	h		h	h	h	h	h
n	n	n	n	n	n		n	n	n	n	n
i	i	i	i	i	i		i	i	i	i	i
j	j	j	j	j	j		j	j	j	j	j
e	e	e	e	e	e		e	e	e	e	e
i	i	i	i	i	i		i	i	i	i	i
e	e	e	e	e	e		e	e	e	e	e
p	p	p	p	p	p		p	p	p	p	p
r	r	r	r	r	r		r	r	r	r	r
s	s	s	s	s	s		s	s	s	s	s
t	t	t	t	t	t		t	t	t	t	t
l	l	l	l	l	l		l	l	l	l	l
m	m	m	m	m	m		m	m	m	m	m

ρινὰ δεδομένα γλῶσσα. Ἡ πρακτικὴ αὐτὴ ἐπεικῶς θὰ ἐλέγετο στὴν κοινὴ γλῶσσα «ἀλαλούμ». Στὴν πράξη θὰ ἐπρόκειτο γιὰ ἀπάτη σὲ βάρος τῆς πολιτιστικῆς μας ταυτότητας. Εὐτυχῶς γιὰ τοὺς ἱστορικοὺς οἱ Κέλτες, ὅταν μάθαιναν νὰ γράφουν, ἔπρεπε νὰ ἀποστηθίσουν καὶ λέξεις ἐνδεικτικὲς τοῦ κάθε συμβόλου. Κάτι τέτοιο γίνεται καὶ στὰ δικὰ μας νηπιαγωγεῖα, ὅπου ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ἀλφάβητο διδάσκεται ἡ «ὀπτικοακουστικὴ» τῶν συμβόλων («πί» ὅπως τὸ παπί, «κὸ» ὅπως ἡ κότα κ.λπ.).

Οἱ ὀπτικοακουστικὲς ὀνομασίες τῶν κελτικῶν χαρακτήρων παρουσιάζονται στὸν πίνακα 2. Χάρη σ' αὐτὲς διαπιστώνεται ἡ ταυτότης καὶ ἡ συγγένεια ὅπως καὶ ἡ γραφολογικὴ παραλλαγὴ τῶν συμβόλων στὸν τρόπο γραφῆς "Runar" τῆς Γερμανίας, τῆς Δανίας, τῆς Σουηδίας καὶ τῆς Νορβηγίας. Ὁ πίνακας 3 συνθέτει τὴν σύμπτυξη ἐκείνη, ἡ ὁποία ὑπογραμμίζει κατηγορηματικὰ τὴν συγγένεια καὶ ἐπιτρέπει τὴν γραφολογικὴ παραβολή.

Ἀκολουθώντας τὴν —κατὰ τοὺς λατινολάτρεις— ἀντιστοιχία τῶν συμβόλων τῆς Ρουνικῆς γραφῆς σὲ γράμματα λατινικοῦ ἀλφαβήτου, μποροῦμε νὰ κατατάξουμε τοὺς χαρακτήρες σὲ ἕναν ἄλλο πίνακα (Πίναξ 4). Στὸν πίνακα αὐτόν, ἂν δεχθοῦμε ὑποθετικὰ τὴν λατινοέπεια τῶν συμβόλων, διαπιστοῦται, ὅτι ὄντως ἡ ταυτότης καὶ συγγένεια τῶν χαρακτήρων εἶναι ἐκπληκτικὴ. Ἐπομένως ὁ πρόγονος τῆς Runar ἦταν ὁ ἴδιος. Ἐκεῖνο ποὺ ἄλλαξε στὸ πέρασμα τοῦ χρόνου ἦταν ἡ «ἀπόδοση», μὲ ἀποτέλεσμα τὴν δημιουργία δανικῆς, νορβηγικῆς, σουηδικῆς, ἰσλανδικῆς καὶ σαξονικῆς διαλέκτου.

Ἀπὸ τὸν πίνακα 6 προκύπτουν καὶ τὰ ἀκόλουθα: 1) οἱ χαρακτήρες δὲν εἶναι 24 ἀλλὰ περισσότεροι, 2) οἱ ἐρευνητὲς ἔχουν διαπράξει σφάλματα περιλαμβάνοντας καὶ λέξεις, 3) ἐπικρατεῖ σύγχυση ἐπὶ γραφολογικῶν παραλλαγῶν, μὲ ἀποτέλεσμα ὁ ἴδιος χαρακτήρας νὰ ἐκλαμβάνεται ὡς δύο ἢ τρεῖς διαφορετικοί, 4) διαφαίνονται ὀρισμένες συνηχίες (C=K, Δ=T, T=T'H, I=J, A=E, E=É, A=É, E=F), 5) ἔχουν παρεισφύρσει ἀπὸ ἐρευνητὲς «συγχύσεις» (παραδρομές;) χαρακτήρων (π.χ. f-a, p-s, β-α, α-ο-αε κ.λπ.).

Ἐν κατακλείδι: στὴν γραφὴ Runar ἔχει γίνει ἐσφαλμένη προσέγγιση, ἐφ' ὅσον οἱ «εἰδικοί»: 1) τὴν θεωροῦν ἀλφάβητο περιοριζόμενο στὴν παράθεση F-I-T-H-A-R-K, 2) κατάφυγαν σὲ «ἐφευρήματα» (παράθεση Wulfila), τὰ ὁποῖα ἐντυπωσιάζουν ἴσως ἀδαιεῖς, ἀδυνατοῦντες ν' ἀντιληφθοῦν ἀπλὰ τεχνάσματα, 3) τῆς προσδίδουν λατινογενῆ καταγωγή. Ἀποτέλεσμα εἶναι, ὅτι συχνὰ οἱ «εἰδικοί», εὐρισκόμενοι ἀντιμέτωποι μὲ πρωτοερχόμενη στὸ φῶς ἐπιγραφὴ "Runar", «σηκώνουν τὰ χέρια» ἐπικαλούμενοι «ἀκαταλαβίστικη γλῶσσα», «μαγεῖες» καὶ ἄλλα.

Ἡ γραφὴ "Runar" ἀπηχεῖ μιὰ κοινὴ γλῶσσα τῶν λαῶν τῆς Κεντρικῆς καὶ Β. Εὐρώπης. Ἐπὶ πλέον περιέχει μηνύματα σημαντικά. Τέλος ἀναφέρεται σαφῶς στὴν προέλευση αὐτῶν ποὺ κατοίκησαν τὸν Βορειοευρωπαϊκὸ ἠῶρο. **Περὶ αὐτῶν στὸ ἐπόμενο τεῦχος.**

[Στὸ ἐπόμενο τεῦχος τοῦ «Δ»: Ποιᾶς «ἐθνικότητος» εἶναι ἡ Ρουνικὴ Γραφή].

Κρυφή «μειζων δύναμις» σὲ συμμαχία μὲ τὸ Ρωμαῖκο

Πρὶν μερικοὺς μῆνες «μὴ παθιασμένη μὲ τὰ Ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ τάξη τοῦ Γυμνασίου (Κολλεγίου) ἑνὸς χωριοῦ τῆς Ἀλσατίας, τοῦ Ντριλενζάν, διασκέδασε μεταφράζοντας ἀπὸ τὰ Γαλλικὰ στὰ Ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ τὴν εἰκονογραφημένη ἱστορία (κόμικς) τοῦ Ἀλῖς...». Τὴν ἔκδοση προλογίζει ὁ Ζιμπλέρ Σιλίν, ἐπιθεωρητὴς ἐκπαίδευσης τῆς περιφερείας τοῦ Στρασβούργου, ὁ ὁποῖος μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐπισημαίνει, ὅτι τὰ Ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ «προάγουν τὴν παρατηρητικότητα καὶ ἀκρίβεια, τὴν ἀξία τῆς συντομίας, τὴν καθαρότητα τῶν ὁρων...».

Πρὶν μερικοὺς μῆνες οἱ Γάλλοι μαθητὲς τῶν Γυμνασίων καὶ Λυκείων στασίασαν, λέει, καὶ βγήκαν ὀργισμένοι στοὺς δρόμους τῶν πόλεων, ζητώντας ἀπ' τὴν Κυβέρνηση νὰ ἄρῃ τὸ νομοσχέδιο, ποὺ ἀφοροῦσε στὴν κατάργηση τῆς διδασκαλίας τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν στὴ Μέση Ἑκπαίδευση. Ἡ Γκαέλ Ρεκουρσέ, ποὺ ἐπὶ ἑξὶ ἔτη διδάχτηκε τὰ Ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ στὰ σχολεῖα τῆς – μεταφράστρια τῆς ΕΟΚ τώρα — ἐρμηνεύοντας τίς ἀντιδράσεις αὐτῆς τῶν Γάλλων μαθητῶν εἶπε: «Φαίνεται ὑπέροχο τὸ νὰ γνωρίσῃ κανεὶς αὐτὴ τὴ μυθικὴ γλῶσσα ποὺ γέννησε ὅλες τίς ἄλλες καὶ γοητεῦει ἢ δυνατότητα ἐπαφῆς μὲ τοὺς μεγάλους συγγραφεῖς καὶ ποιητὲς(...) — «ποὺ ἔδωσαν καθοριστικὴ τροπὴ στὸν πολιτισμὸ καὶ τὴν κουλτούρα μας», συμπληρώνει ἕνας ἐκ τῶν καθηγητῶν τοῦ Γυμνασίου τοῦ Ντριλενζάν.

★ ★ ★

Κι ἐνῶ αὐτὰ συμβαίνουν στὴ Γαλλία, ἀλλὰ καὶ στὴν Ἰσπανία, καὶ στὴν Ἀμερικὴ κ.ο.κ., στὴ χώρα αὐτὴ, ὅπου γεννήθηκε ἡ ὑπέροχη αὐτὴ γλῶσσα, «ποὺ γέννησε ὅλες τίς ἄλλες», ἀλλὰ καὶ οἱ συγγραφεῖς καὶ οἱ φιλόσοφοι κι οἱ ἐπιστήμονες, ποὺ «ἔδωσαν καθοριστικὴ τροπὴ στὸν παγκόσμιον πολιτισμό», τὰ Ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ τελοῦν ὑπὸ συνεχεῖ διωγμὸν ἐδῶ καὶ 2.500 χιλιάδες χρόνια, οἱ δὲ συγγραφεῖς καὶ φιλόσοφοι, ποὺ «τὴν οἰκουμένην πᾶσαν ἐπαίδευσαν», κατασυκοφαντοῦνται στὰ σχολεῖα μας ἢ παρασιωπῶνται παντελῶς.

Τὴ στιγμὴ λοιπόν, ποὺ ὁ Γάλλος ἐπιθεωρητὴς ἐκπαιδεύσεως βραβεύει τοὺς μαθητὲς τοῦ γιὰ τὴν ἐξαιρετικὴ πρωτοβουλία τους νὰ μεταφράσουν γαλλικὸ κείμενο-ἔργο στὰ Ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ καὶ πρὸς ἐνθάρρυνσίν τους προλογίζει τὸ φυλλάδιό τους, οἱ Ἑλληνες ἐπιθεωρητὲς (σύμβουλοι) ἐκπαιδεύσεως περιέρχονται τὰ σχολεῖα καὶ «καλοτιχίζουν τοὺς μαθητὲς, γιατί ἔχουν ἀπαλλαγεῖ ἀπ' τὸ μαρτύριο τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν καὶ τῆς ἔντεχνης λογοτεχνίας καὶ γλώσσας»!

Τὴ στιγμὴ λοιπόν, ποὺ ὁ Γάλλος ἐπιθεωρητὴς ἐκπαιδεύσεως παρακινεῖ τοὺς μαθητὲς τοῦ νὰ μὴν ἀρκοῦνται στὰ εὐκόλα καὶ φτηνά, βεβαιώνοντάς τους ὅτι διὰ τῆς μελέτης τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν θ' ἀποβοῦν «πεπαιδευμένοι, ὁλοκληρωμένοι καὶ εὐδαίμονες ἐνήλικες» - καθότι «οὐκ ἂν δύναται μὴ καμῶν εὐδαιμονεῖν»—, οἱ Ἑλληνες ὁμόλογοι τοῦ βομβαρδίζουν δασκάλους καὶ μαθητὲς μὲ «ψυχολογισμούς», μὲ ἀναλύσεις τῶν «λεκτικῶν εἰκόνων», «τῶν λογοκινητικῶν διαδικασιῶν» καὶ τὰ λοιπὰ φαιδρὰ — τὰ ὁ-

→
ποῖα ἡ Εὐρώπη ἔχει καταδικάσει ὡς δολοφονικά γιὰ τὸν πολιτισμὸ καὶ τὴν πρόοδο ἀπ' τὶς ἀρχὲς τοῦ αἰῶνα μας — παρακινώντας τους νὰ ξεσφίξουν, νὰ ἐγκαταλείψουν κάθε συντεταγμένη καὶ νὰ μείνουν γυμνοὶ καὶ μόνοι, ὅπως ὁ Φιλοκτήτης ὅταν παρέδωσε τὸ τόξο του, προκειμένου νὰ τύχουν τῆς προσοχῆς τῶν πολιτικῶν κομμάτων...

Τῇ στιγμῇ λοιπόν, πού οἱ Γάλλοι κλασσικοὶ φιλόλογοι ἐμφυσοῦν στοὺς μαθητὲς τους τοιοῦτον ζῆλο πρὸς τὰ Ἀρχαῖα Ἑλληνικά, ὥστε νὰ βγαίνουν ὀργισμένοι στοὺς δρόμους ἀπαιτώντας τὴ συνέχιση τῆς διδασκαλίας τους, οἱ Ἑλληνες ὁμολογοῖ τους — ἡ ἐπιτέλους μιὰ μικρὴ συμμορία ἐξ αὐτῶν — ἐπέτυχαν νὰ πείσουν τὴν πολιτικὴ ἡγεσία τοῦ τόπου νὰ τὰ καταργήσουν πραξικοπηματικά καὶ νὰ μᾶς ἀναγγεῖλουν θριαμβικά ἀπὸ τηλεοράσεως τὸ μεγάλο κατόρθωμα τοῦ «ἐνταφιασμοῦ» τους.

Τῇ στιγμῇ λοιπόν, πού οἱ Γάλλοι κλασσικοὶ φιλόλογοι διδάσκουν μὲ «παιδικὴ ἀφέλεια» — ἄμοιροι τῶν κουτοπόνηρων ἐξουσιαστικῶν σεναρίων — τὴ μοναδικότητα τῆς «μυθικῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας, πού γέννησε ὅλες τὶς ἄλλες», οἱ Ἑλληνες ὁμολογοῖ τους βομβαρδίζουν τοὺς μαθητὲς καὶ φοιτητὲς μὲ τὶς ἀποδεδειγμένα πιά θεωρίες-φαντάσματα τοῦ «Ἰνδοευρωπαϊσμοῦ», τοῦ «Φοινικισμοῦ», τοῦ «Χαναανισμοῦ» κ.ο.κ., ἐνῶ ταυτόχρονα κλεισμένοι στὰ ἄδυτα τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας μᾶς ἐτοιμάζουν, λέει, τὴ θεωρία τοῦ «Νοστρατισμοῦ», ἡ ὁποία ἔρχεται ν' ἀντικαταστήσει τὶς χρεωκοπημένες καὶ γελοιοποιημένες θεωρίες πού προανέφερα, ὥστε (Γ. Μπαμπινιώτης «Νεωτέρα Γλωσσολογία»): «ν' ἀποφύγουν οἱ Ἑλληνες δάσκαλοι καὶ μαθητὲς, τὴν παγίδα πού μᾶς ἔστησαν Λατῖνοι καὶ Εὐρωπαῖοι τοῦ ...γραμματικοῦ ἑλληνοκεντρισμοῦ»!!!

Τῇ στιγμῇ τέλος, πού οἱ Ἀμερικανοὶ ἀξιωματοῦχοι συμβουλευόμαστε σὲ κάθε περίπτωσι τὸν Θουκυδίδη, πού οἱ φοιτητὲς τους ἐπαναλαμβάνουν τὴ δίκη τοῦ Σωκράτη, τὸν ὁποῖο «ἀθωώνουν» παμψηφεί, πού ἐπιστήμονες ἀπ' ὅλο τὸν κόσμον «ἀναδιφῶν τὰ ἑλληνικὰ πρότυπα», ὅπως συμβουλευεὶ ὁ Κικέρων καὶ φυσικὰ προάγονται, οἱ Ἑλληνες φοιτητὲς καὶ διδάσκαλοι ἐλάχιστα ἢ καθόλου δὲν γνωρίζουν τοὺς προγόνους τους, ὅπως ἀπέδειξαν πρόσφατες στατιστικὲς...

Τὰ παραπάνω φαινόμενα σκιαγραφοῦν μιὰ κατάσταση ἄκρως ἀνησυχητικὴ, πού οὔτε λίγο οὔτε πολὺ μᾶς θυμίζει Μεσαίωνα. Δὲν χωρεῖ ὡστόσο ἀμφιβολία, ὅτι ὅλ' αὐτὰ γίνονται μὲ ἀκριβῆ προγραμματισμὸ καὶ σχέδιο, διότι «οὐδὲν χρῆμα μάτην γίγνεται», κατὰ τὸν Ἀβδηρίτη. Πρᾶγμα πού σημαίνει, ὅτι κάποια «μείζων δύναμις» σὲ συνεργασία μὲ τὸ κράτος ἀπεργάζεται τὸν ἀφανισμό αὐτοῦ τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος, κύριος φορεὺς καὶ ἐκφραστὴς τοῦ ὁποίου εἶναι ἡ Ἑλληνικὴ Γλῶσσα.

Ἔτσι ἔχουν τὰ πράγματα ἡ ἐπιτέλους ὅλες οἱ ἐνδείξεις σ' αὐτὸ τὸ συμπέρασμα ὁδηγοῦν. Δὲν ἔχουμε παρὰ «ὄσοι ζωντανοί», «ὄσοι φειδόμεθα τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους» ἀντιπαρερχόμενοι τὶς παγίδες καὶ τὰ ἐξουσιαστικὰ δόγματα, νὰ ἐνεργοῦμε ἑλληνικά, ἔχοντας πάντοτε «μοναδικὴ μας ἐγνοία τὴν Γλῶσσα μας», ὅπως μᾶς συμβουλευεὶ κι ὁ Ποιητής.

Σαράντος Πάν

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ καὶ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ: «Δυὸ ἥλιοι στὸν οὐρανὸ» τοῦ 21ου αἰῶνα

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ καὶ ΕΛΛΑΔΑ

Ἡ ἱστορικὴ δολοφονία τοῦ Ἑλληνισμοῦ,
ὅπως παρουσιάζεται σὲ πρόσφατη ταινία

Εἶχε καιρὸ νὰ φανεῖ κάποιο φῶς στὸ σκοτεινὸ χῶρο τοῦ ἐλληνικοῦ κινηματογράφου. Ἐνὸς κινηματογράφου, πὺ ἐγκλωβισμένος ἄλλοτε σὲ πολιτικὰ σχήματα καὶ ἄλλοτε σὲ κακέκτυπα ἀμερικάνικων ταινιῶν εἶχε καταντήσῃ ἀπλὰ καὶ μόνο φερέφωνο ἰδεολογιῶν πὺ ἐξαφανίζονταν μαζί του. Αὐτὴ τὴ φορὰ ὅμως τὸ φῶς μπόρεσε νὰ εἰσδύσῃ στὰ στεγανὰ του ἀπὸ τοὺς «δύο ἥλιους» τοῦ Γιώργου Σταμπουλόπουλου.

«Δυὸ ἥλιοι στὸν οὐρανὸ». Ἐποχὴ: 4ος αἰῶνας μ.Χ. Ὁ Χριστιανισμὸς στὴν προσπάθειά του νὰ ἐπικρατήσῃ στὴν Ἑλληνίζουσα οἰκουμένη καταστρέφει ὀτιδὴ-

ποτε το 'Ελληνικό, εξέυτελίζει κι αφανίζει ανθρώπους και ιδέες μαζί. Μέσα σ' αυτήν την βίαιη εποχή του σκοταδισμού κινείται ο σκηνοθέτης, πρωτοπόρος και εκφραστής αυτής της πνευματικής ανάστασης του 'Ελληνισμού, που συντελείται *κτ' έξοχην στίς μέρες μας, μέσα απ' τον χώρο του κινηματογράφου. Είμαστε μάρτυρες μιās νέας εποχής ελληνικής ακτινοβολίας, που τὰ σημεῖα της αρχίζουν πλέον νὰ διαφαίνονται καθαρά σὲ ὅλα τὰ μήκη καὶ πλάτη τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ πολιτισμοῦ. Ἰδεολογίες ἀνατρέπονται, ἡ θρησκευτικὴ συνείδηση τῶν νεοελλήνων ἀμφισβητεῖται ἀπὸ τοὺς ἴδιους, νέες ἀξίες ἀναζητοῦνται μέσα ἀπὸ τὴν γνώση, στὴν ὁποία μοιραία ὁ ροῦς τῆς ἱστορίας ὁδήγησε τὰ βήματά τους. Καὶ τότε ξεπροβάλλει ὁ 'Ελληνισμός, αὐτὸς ποὺ ἀργά/καρτερικὰ περίμενε, ξέροντας ὅτι τὸ ἄδικο τελικὰ ποτὲ δὲν θριαμβεύει.

Γι' αὐτὸ τὸν ἀντιεξουσιαστικὸ καὶ θαμμένο στὸ ψέμμα καὶ τὴ λάσπη 'Ελληνισμὸ μιᾶ ὁ σκηνοθέτης στὴν ταινία του. Ὁ «ΔΑΥΛΟΣ» μίλησε μαζί του στὴ συνέντευξη ποὺ ἐπακολούθηε.

ΕΡ.: Ποιοὶ ἦταν οἱ λόγοι ποὺ σὰς ὁδήγησαν στὴν πραγματοποίηση αὐτῆς τῆς ταινίας;

ΑΠ.: Ἡ ταινία ἀρχίζει νὰ σχεδιάζεται τὸ 1985. Τότε ἦταν φανερὸ ποῦ πῆγαινε ἡ κατάστασις. Ὑπῆρχε μιὰ τρομακτικὴ πτώση-ιδεολογιῶν, ὁ κόσμος ἀρχίζει νὰ μπαίνει πλέον σὲ μιὰ κατάστασι παραζάλης. Ὑπάρχει ἀκόμα ὅμως, ὅπως ξέρουμε καλὰ, ἓνας τρόπος ὀρισμένων νὰ σταματᾶνε τὰ πράγματα καὶ νὰ μὴν προωθοῦν τὴν σχέση τους μὲ τὴν ἱστορία. Θέλουν ν' ἀποδείξουν, ὅτι ἡ ἱστορία εἶναι ἀποκομμένη ἀπ' αὐτὸ ποὺ γίνεται σήμερα καὶ κάπου μακριά. Τὸ βλέπουν ὡς περίεργο γεγονός. Ἀγνοοῦν τίς συνέπειες τῆς ἱστορίας γιὰ μᾶς σήμερα, ἀγνοοῦν τὴν σχέση μας μὲ τὴν ἱστορία καὶ προσπαθοῦν νὰ φτιάξουν μιὰ καινούργια δική τους ἱστορία.

Ἡ ἱστορία τους μᾶς ὁδήγησε στὴν τρομακτικὴ κρίση ποὺ περνᾶμε σήμερα. Ἐτσι τὸ '85 βλέποντας αὐτὴν τὴν πτώση τῶν ιδεολογιῶν ἀποφάσισα νὰ κάνω τὴν ταινία. Τότε ἀρχισε νὰ μὲ φοβίζει τὸ ὅτι μέσα ἀπ' αὐτὴν τὴν πτώση τῶν ιδεολογιῶν, ποὺ ἀρχίζει νὰ συμβαίνει τότε, θὰ ξεπρόβαλλε ἓνα καινούργιο ὑποκατάστατο, ἡ θρησκεία. Ἐτσι ἔχουμε τὸ «ἰσλαμικὸ τόξο», τὸν πόλεμο κυρίως γιὰ θρησκευτικούς σκοποὺς σήμερα στὴν Γιουγκοσλαβία, τὴν θεοκρατία στὸ Ἰράν κ.ἄ. Ταυτόχρονα εἶχε ἀρχίσει νὰ φουντώνει ἔντονα καὶ τὸ ἐθνικὸ στοιχεῖο, ποὺ ἐμπεριέχει καὶ τὴν θρησκεία.

Στὴν Ἑλλάδα τὰ πράγματα εἶναι λίγο περίεργα, πρᾶγμα ποὺ ἀναφέρω καὶ μέσα στὴν ταινία μου. Αὐτὸ εἶναι, ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲν ἔγιναν ποτὲ Χριστιανοί, εἶναι παγανιστὲς κατὰ βάθος· δὲν τὸ ξέρουν καὶ προσποιοῦνται τοὺς Χριστιανούς. Δὲν ἀποδέχθηκαν αὐτὸν τὸν τρομακτικὸ θεὸ τῶν Ἑβραίων, ποὺ ἔχει περάσει μέσα ἀπ' τὸν Χριστιανισμό. Ἐὰν βέβαια σοῦ πεῖ κάποιος, ξέρεις δὲν εἶσαι Χριστιανός, εἶσαι εἰδωλολάτρης, θὰ γίνεις ἑξάλλος.

ΕΡ.: Θὰ ἤθελα νὰ σταθῶ ἐδῶ στὸν ὅρο «εἰδωλολάτρης». Καὶ εἶναι κάτι ποὺ θὰ ἤθελα νὰ ἀποσαφηνίσουμε. Ὁ ὅρος «εἰδωλολάτρης» δὲν ὑπῆρχε στὴν Ἑλλάδα, εἶναι ὅρος ποὺ πλάστηκε ἀπὸ Χριστιανούς στὴν προσπάθειά τους νὰ διαβάλουν τὸ ὄνομα «Ἑλληνας». Οἱ Ἕλληνες οὐδέποτε ὑπῆρξαν «εἰδωλολάτρες». Μήπως εἶναι καιρὸς νὰ διαχωρίσουμε τὸν ὅρο «Χριστιανός» ἀπὸ τὸν ὅρο «Ἑλληνας»;

Συμβολική σκηνή τῶν «Δύο Ἡλιων»: Διαπόμπευση Ἑλληγνίδας ἀπὸ τὸν φανατικό ὄγλο τῶν Χριστιανῶν.

ΑΠ.: Τὸν ὄρο «εἰδωολάτρης» τὸν ἀποδέχομαι συμβατικά, ὅπως τὸν ἀποδέχτηκαν οἱ Χριστιανοὶ τουλάχιστον.

ΕΡ.: Γιατί νὰ μέινουμε ὁμως στὸν ὄρο τοῦ χρησιμοποιοῦν οἱ Χριστιανοὶ καὶ ποὺ εἶναι ἄδικος καὶ συκοφαντικός;

ΑΠ.: Γιὰ μένα τὸ σημαντικότερο εἶναι ἡ μεγάλη σύγκρουση ποὺ ἀπειλεῖται μεταξὺ τῶν δύο κοσμοθεριῶν. Οἱ μὲν ἀρχαῖοι "Ἕλληνες εἶχαν βάλει στόχο νὰ ζοῦν σωστά κάτω ἀπὸ ὀρισμένους νόμους ἐπὶ τῆς γῆς, νὰ σέβονται τοὺς θεοὺς τους, νὰ ἀκολουθοῦν μιὰ ἠθική ποὺ εἶχε περάσει μέσα ἀπὸ αἰῶνες, ἀλλὰ ποτὲ δὲν περίμεναν νὰ πεθάνουν γιὰ νὰ ἀμειφθοῦν. Ἡ ἀνατροπὴ ποὺ ἔφερε ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι, ὅτι λέει «κάντε ὅ,τι σᾶς λέμε ὅσο ζεῖτε, γιατί, ὅταν πεθάνετε, θὰ πᾶτε στὸν παράδεισο». Ἐκεῖ μοῦ φαίνεται ὅτι ὑπάρχει ὁ μεγάλος διαχωρισμός. Ἐκεῖ ἐπάνω στήθηκε αὐτὸ ποὺ ἀκολούθησε. Ὁ σκοταδισμός. Ἀναιρῶντας ὁ Χριστιανισμὸς συλλήβδην τὸν Ἑλληνισμὸ ἔφτασε σὲ ἀκρότητες. Καὶ περιμέναμε περίπου 2000 χρόνια μέχρι τὰ μέσα τοῦ περασμένου αἰῶνα μὲ τὴν βιομηχανικὴ ἐπανάσταση, γιὰ νὰ ξαναανακαλύψουν οἱ Δυτικοὶ αὐτὰ ποὺ οἱ "Ἕλληνες ἤξεραν ἤδη.

ΕΡ.: Σήμερα λοιπὸν μπορούμε νὰ μιλήσουμε γιὰ μιὰ ἱστορικὴ ἀναγκαιότητα διαχωρισμοῦ ἑλληνισμοῦ καὶ χριστιανισμοῦ;

ΑΠ.: Ἡ τάση ὑπάρχει. Δυστυχῶς ὁμως περνᾷ μέσα ἀπὸ ὀλιγοπρόσωπες ὁμάδες ἀκόμα, τὴν διανόηση, τὴν τέχνη καὶ ὁ κόσμος ἀπλὰ ἀκολουθεῖ. Οἱ πολιτικοί, ὅπως ξέρούμε, εἶναι ταυτισμένοι μὲ τὴν ὀρθοδοξία, ἄρα ἀπὸ ἐκεῖ δὲν περιμένουμε τίποτα.

ΕΡ.: Ποιὸς τολμᾷ σήμερα νὰ βγεῖ καὶ νὰ κάνει τέτοιο διαχωρισμό; Ὑποβόσκει κάποια ἀντίδραση τοῦ κόσμου;

ΑΠ.: Ναί. Ὑπάρχει ἀλλὰ δὲν ὁμολογεῖται. Νομίζω ὁμως, ὅτι δὲν εἶναι μακριὰ αὕτῃ ἡ στιγμή, ἡ στιγμή ποὺ κάποιοι "Ἕλληνες θὰ ἀνακαλύψουν ξανά τὴν Ἑλλάδα. Ὑπάρχουν ὁμως καὶ κίνδυνοι μήπως ὀδηγηθοῦμε σὲ ἄκρατους ἐθνικισμούς, σὲ ἕνα νέο θεοκρατικὸ καθεστῶς. Αὐτὸ πρέπει νὰ προσεχθεῖ.

ΕΡ.: Ἡ ταινία ἐξελίσσεται γύρω ἀπ' τοὺς διωγμοὺς ποὺ ὑπέστη τὸ θέατρο ἀπ' τοὺς Χριστιανούς. Γιατί ἀσχολεῖστε τόσο μὲ τὸ θέατρο καὶ τί εἶναι αὐτὸ ποὺ ἐπικεντρώνει τὸ ἐνδιαφέρον σας σ' αὐτό; Ἐχει σχέση μὲ τὴν σημερινὴ πραγματικότητα;

ΑΠ.: Ὁχι, ἔχει σχέση μὲ τὴν τότε πραγματικότητα καὶ εἶναι πάρα πολὺ σοβαρό. Τὸ θέατρο σὰν λαϊκὸ θέαμα εἶναι τὸ προπύργιο τοῦ ἀρχαίου κόσμου σ' αὐτὴν τὴν φάση τῶν διωγμῶν κατὰ τῶν Ἑλλήνων. Ὑπάρχουν ὀρισμένοι χῶροι, τὰ ὠδεῖα συνήθως, τὰ θεάτρα τοῦ 4ου μ.Χ. αἰῶνα, ὅπου παίζονται κομμάτια ἀρχαίων τραγωδιῶν. Σὲ κάθε τέτοια ἐκδήλωση εἴτε κάποιος τοῦ θιάσου εἴτε κάποιος ρήτορας τῆς ἐποχῆς βρίσκει τὴν εὐκαιρία ἢ πρὶν ἢ μετὰ τὴν παράσταση νὰ βγάλει ἕναν λόγον πρὸς τὸ πλῆθος καὶ νὰ ἐξηγῇ ὀρισμένα πράγματα. Ἔτσι λοιπὸν ἕνα σημεῖο ποὺ καταγράφεται καὶ στὴν ταινία μὲ τὸ ξεκίνημα τῆς ἐπανάστασης ἐναντίον τοῦ αὐτοκράτορα στὸ θέατρο τῆς Ἀντιόχειας εἶναι ἱστορικὰ ἀποδεδειγμένο. Ἀρα τὸ θέατρο δὲν εἶναι ἕνας τυχαῖος χῶρος. Ἐξ οὗ καὶ ὁ φοβερός Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ποὺ χαρακτηριστικὰ ἀναφέρει: «ἐρέτω ἡ σκηνή, μακάριοι οἱ ἀγνοοῦντες τὸ θέατρον βάρβαροι». Εἶναι τὸ σημεῖο ποὺ φοβοῦνται, γι' αὐτὸ πιάστηκα ἀπ' τὸ θέατρο. Τὸ θέατρο εἶναι πιά ὁ ἀντίπαλος, τὸ ἀντίπαλο δέος γιὰ τὴν χριστιανικὴ θρησκεία. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ αἵρετικοὶ Ἀρειανοὶ βάζουν στοιχεῖα τοῦ θεάτρου μέσ' στὴν λειτουργία

τους, γιὰ νὰ προσελκύσουν τὸν κόσμον, πρᾶγμα ποὺ δὲν ἔκαναν οἱ ἀκραιφνεῖς χριστιανοὶ καὶ γι' αὐτὸ οἱ ἐκκλησίες τους ἦταν ἄδειες. Ἀπόδειξη ὅλων αὐτῶν εἶναι, ὅτι ὁ Θεοδόσιος μὲ ἀφορμὴ τὴν στάση τῆς Ἀντιόχειας πρῶτα ἔκλεισε τὰ θεάτρα.

ΕΡ.: Μὲ τὸ κλείσιμο τῶν θεάτρων πῶς ὅλος αὐτὸς ὁ κόσμος ὁ τόσο ἐλληνικὸς μπόρεσε καὶ ἀπορροφήθηκε ἀπ' τὸν χριστιανισμό; Τί ἦταν τελικὰ αὐτὸ ποὺ τὸν ὀδήγησε στὶς ἐκκλησίες;

ΑΠ.: Ἐδῶ θὰ ἔλεγα ὅτι ἦταν ἡ βία. Ἡ βία ἦταν τὸ στοιχεῖο τῆς ἐξουσίας, ποὺ ἔκανε ὅλα αὐτὰ ποὺ ἔκανε. Ἀναφέρω τὸ παράδειγμα τῆς μεγάλης σφαγῆς τῆς Θεσσαλονίκης, ὅπου σφαγιάστηκαν 15.000 Ἕλληνες στὸν ἱππόδρομο, γιὰτὶ δὲν δέχονταν νὰ βαπτισθοῦν Χριστιανοί. Καὶ δὲν ἦταν τὸ μοναδικὸ παράδειγμα. Μὲ τὴ βία, λοιπόν. Μετὰ ἄρχισε ἡ τρομοκρατία, μία τρομοκρατία περισσότερο ψυχολογική. Ἐλεγον στὸν κόσμον, ὅτι ὅλα αὐτὰ ποὺ κάνει στὴν γῆ θὰ τὰ πληρώσει στὴν ἄλλῃ ζωῇ. Ὁ βασανισμὸς λοιπόν τοῦ ἀνθρώπου στὴν γῆ ἦταν ἀναγκαῖος, γιὰ νὰ κερδίσει τὴν βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ἐκεῖ βρίσκεται καὶ ὅλο τὸ κέντρο τῆς φιλοσοφίας τοῦ Χριστιανισμοῦ. Τὸ νὰ γελάσεις, εἶχε φτάσει νὰ ἦταν ἀμάρτημα, δηλαδὴ ὅσο πιὸ ἄθλια πέρναγες, τόσο καλῦτερος Χριστιανὸς ἦσουν. Ἔτσι αὐτὴ ἡ ἀντιμετώπιση τῶν πραγμάτων τελικὰ βοηθᾷ μόνο τὴν ἐξουσία, ποὺ ξέρεي ὅτι τώρα πιά μπορεῖ νὰ κάνει ὅ,τι θέλει.

ΕΡ.: Στὶς τελευταῖες στιγμὲς τοῦ ἔργου βλέπουμε τὸν θάνατον τῶν βυζαντινῶν, ποὺ καταδιώκουν τοὺς μίμους στὴν Θράκη. Στὴ συνέχεια καὶ σὰν ἐπίλογο ἔχουμε μιὰ χριστιανικὴ κηδεῖα, ποὺ ἐξελίσσεται στὶς πεδιάδες τῆς Θράκης καὶ ποὺ ἀποδίδεται μὲ μονότονα καὶ σκοτεινὰ χρώματα. Ὑπάρχει μέσα ἀπ' ὅλα κάποιο μήνυμα;

ΑΠ.: Ὅταν ἦταν παιδὶ ἀκόμα ὁ Τιμόθεος ὁ σκηνικός (ὁ βασικὸς πρωταγωνιστὴς τοῦ ἔργου, ποὺ διώκεται ἀπ' τοὺς Χριστιανούς), μιὰ γριὰ μάντισσα λέγοντάς του τὸ μέλλον τοῦ εἶχε ἐπισημάνει ὅτι «ἡ νύχτα θὰ κρατῇ περίπου 1000 χρόνια, τὸ ὄνομα καὶ ἡ μορφή σου θὰ ξεχαστοῦν, ἀλλὰ θὰ ζεῖς μέσ' στὶς καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων». Μὲ τὸ τέλος συσχετίζεται αὐτό, γιὰτὶ καὶ ὁ ἀφηγητὴς ἀναφερόμενος στὸν Τιμόθεο ἐπισημαίνει μὲ τὴν σειρά του: «Γιὰ τὸν Τιμόθεο λέγονται πολλὰ, τὰ ὅποια ὁ χρόνος θὰ δείξει». Στὸ πρόσωπο τοῦ Τιμόθεου βρίσκεται ὁ Διόνυσος. Αὐτὸ σημαίνει γιὰ μένα, ὅτι ἡ ὑπόθεσις Διόνυσος δὲν ἔχει τελειώσει. Πῶς θὰ γίνῃ, πῶς θὰ ἀποκαλυφθεῖ, εἶναι μιὰ ἄλλη ἱστορία. Ἀλλὰ νομίζω πῶς μέσα ἀπ' αὐτὸ τὸ ἀνακάτεμα τῶν ἡμερῶν μας ὁ Διόνυσος θὰ ξαναπάρῃ τὴ θέση του. Τὸ πῶς, αὐτὸ εἶναι ποὺ δὲν ξέρω.

ΕΡ.: Εἶναι δηλαδὴ αὐτὸ μιὰ πρόβλεψη κατὰ κάποιο τρόπο;

ΑΠ.: Κάτι θὰ γίνῃ, θὰ υπάρξει κάποια ἀλλαγὴ. Δὲν νομίζω, ὅτι τὰ πράγματα θὰ συνεχίσουν νὰ πηγαίνουν ἔτσι. Ὁ κόσμος ἔχει ἀρχίσει νὰ ἀφυπνίζεται. Κάθεται καὶ σκέφτεται, ἀπὸ ποῦ καὶ ὡς ποῦ ἐγὼ εἶμαι Χριστιανός; Ἀναζητᾷ μιὰ νέα ταυτότητα. Μπαίνουμε σίγουρα σὲ μιὰ περίοδο προβληματισμοῦ.

ΕΡ.: Κάποτε ὁ Χριστιανισμὸς χρησιμοποίησε τὸν Ἑλληνισμό, γιὰ νὰ ἐπικρατῇ οἰκειοποιούμενος πολλὰ στοιχεῖα του, ποὺ τὰ παρουσίασε ἀργότερα ὡς χριστιανικά. Σήμερα πιστεύετε, ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς μπορεῖ πλέον νὰ «ἀποδεσμεύσει» τὸν Ἑλληνισμό, νὰ τὸν ἀφήσει νὰ βαδίσῃ ἐπιτέλους τὸν δικὸν του δρόμον, κρατώντας ἢ κάθε ἰδεολογία τὴν δική της ἰδιαιτερότητα;

ΑΠ.: Νομίζω, ὅτι αὐτὸ εἶναι λίγο οὐτοπικό. Ὁ Χριστιανισμὸς δὲν θὰ μπορέσει

νά δώσει τέτοια βάση στον αρχαίο κόσμο. 'Αλλά ό 'Ελληνισμός έτσι κι αλλιώς θα βρεϊ τον δικό του δρόμο μόνος του. 'Ο 'Ελληνικός πολιτισμός άπευθύνεται σε άνθρωπους διαφορετικοῦ επιπέδου γνώσης από τους Χριστιανούς. Καϊ μὴν ξεχνᾶμε, ό-τι στίς μέρες μας ἡ γνώση έξακολουθεϊ νά διώκεται.

'Εγώ θα συνεχίσω καϊ με άλλες ταινίες τοῦ ίδιου περίπου περιεχομένου, άλλᾳ σε διαφορετικές εποχές. 'Εάν οί καταστάσεις τὸ επιτρέψουν (νά μὴν ξεχνᾶμε τᾶ προβλήματα πού υπάρχουν γιά τὴν πραγματοποίηση μιᾶς ταινίας), με κάποια σκέψη θα προχωρήσω σε μιᾶ αναφορά στὴν εποχή τῆς αλώσεως τῆς Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους τὸ 1204. Μιᾶ άλλη επίσης σημαντική καμπή στὴν πορεία γιά τὸν έξελληνισμό τῆς αὐτοκρατορίας.

Αὐτὴ εἶναι ἡ συνέντευξη πού πολὺ εὐγενικά μᾶς παραχώρησε ό σκηνοθέτης τῆς ταινίας «Δυὸ ἥλιοι στὸν οὐρανό» Γιώργος Σταμπουλόπουλος. Μακάρι κι άλλοι στοὺς διάφορους τομεῖς τοῦ πνεύματος καϊ τοῦ πολιτισμοῦ, πού σήμερα μοιάζουν νά βρίσκονται σε λήθαργο, νά άφυπνιστοῦν ἐγκαίρως καϊ ό καθένας νά μπορέσει με τὴ σειρά του κάτι νά προσφέρει σ' αὐτὴν τὴν προσπάθεια τῆς νέας «έλληνογένεσης», πού κτυπάει δυναμικά πλέον τὸ κατώφλι τοῦ 21ου αἰῶνα. 'Ο αἰῶνας αὐτός ἄς γίνεϊ ό αἰῶνας τῆς ἐλληνικῆς ἀναγέννησης.

Εἶναι καϊ δική σας ὑπόθεση!

Εὐάγγελος Μπεξῆς

Τὴν 1η Δεκεμβρίου κυκλοφορεϊ
μέ πολλές ἐκπλήξεις
 ἡ Η' (1992)

ΕΤΗΣΙΑ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΚΑΤΟ

Διατίθεται:

- Στᾶ Γραφεῖα τοῦ «Δαυλοῦ».
- Στᾶ σοβαρὰ βιβλιοπωλεῖα τῆς 'Αθήνας καϊ τῆς Θεσσαλονίκης.
- 'Αποστέλλεται καϊ ταχυδρομικῶς κατόπιν τηλεφωνήματος τῶν ἐνδιαφερομένων (τηλ. 3223957, 9841655).

Τὸ χωράφι τοῦ παπποῦ τους

Ζοῦμε πράγματι σὲ μιὰ ἐποχή, ὅπου πολλὰ φαίνονται νὰ ἀλλάζουν. Μετὰ τὴν κατάρρευση τοῦ ὑπαρκτοῦ σοσιαλισμοῦ ἓνα πλῆθος κόσμου, ξεκρέμαστο ἰδεολογικά, ἄρχισε νὰ ψάχνει ἀπεγνωσμένα ἓνα κοινὸ σημεῖο ἀναφορᾶς, γιὰ νὰ κρατηθεῖ, ὅταν ὅλα, ἐνοιωθε ξαφνικά, νὰ χάνονται κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του. Καὶ τὸ βρῆκε, καθόλου παράδοξα, στὸ μοντέλλο τοῦ ἀκραιφνοῦς ἐθνικισμοῦ. Ἐνὸς ἐθνικισμοῦ, ποὺ ἀνέλπιστα ἔγινε ἡ σανίδα σωτηρίας του.

Ἄνθρωποι, ποὺ σ' ὅλη τὴν ζωὴ τους εἶχαν μάθει κάπου νὰ στηρίζονται, νὰ ἀκουμπᾶνε, τώρα δὲν μπορούσαν νὰ σταθοῦν ἀπὸ μόνοι τους στὰ πόδια τους. Τὰ δεκανίκια τοὺς ἦταν ἀπαραίτητα. Δεξιὰ ἢ ἀριστερά, ἀπ' ὅ,τι φάνηκε, δὲν εἶχε σημασία. Τὰ βάρη ποὺ γεννοῦν οἱ εὐθύνες δὲν ἤθελαν τὴν ἐλευθερίαν ποὺ δίνει ἡ ἀμφισβήτηση καὶ ἡ κριτική. Ὁ δογματικὸς ἄνθρωπος δὲν εἶναι πουθενὰ ἄλλοῦ πιστὸς παρὰ στὸ δόγμα, ποὺ δουλικά εἶναι ταγμένος νὰ ὑπηρετεῖ. Δὲν ἔχει σημασία, ἂν αὐτὸ εἶναι τὸ σφυροδρέπανο ἢ ἡ σβάστικα, ὁ σταυρὸς ἢ τὸ κοράνι. Αὐτοὶ εἶναι ὅλοι ἀδελφια...

Σχετικὰ πρόσφατα καὶ στὴν Ἑλλάδα ἀρχίζει νὰ ἀναβιώνει μιὰ κίνησις ἀκράιου «ἐθνικισμοῦ». Ὅλοι σήμερα ξαφνικά θυμήθηκαν τὴν Μακεδονία, τὴν Β. Ἠπειρο, τὴν Κύπρο, τὴν Μ. Ἀσία καὶ τίς ἄλλες ἐστίες ἐλληνισμοῦ, ποὺ πρὶν μερικὰ χρόνια οὔτε κὰν τὸ ὄνομά τους δὲν ἀνέφεραν, φοβούμενοι μὴν χαρακτηριστοῦν «ἐθνικιστές». Τότε ἦταν «προοδευτικοί». Σήμερα, ποὺ ὁ «μπαμπούλας» ἔσβησε, σὰν τὰ πιστὰ σκυλάκια τρέχουν νὰ γλείψουν τὸ ἄλλο χέρι, ποὺ χρόνια τώρα δάγκωναν.

Καὶ βλέπεις τὸ παράδοξο φαινόμενο, σύμβολα τοῦ «προοδευτικοῦ» χώρου, διανοούμενοι τῆς ἀριστερᾶς νὰ παρουσιάζονται σήμερα ὑπερασπιστὲς τῆς ὀρθοδοξίας καὶ τοῦ ἔθνους, θυμίζοντάς μας τὸ εὐτράπελο ἐκεῖνο «ΕΛΛΑΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ». Ἄλλοι μιᾶνε γιὰ ἐδαφικὲς διεκδικήσεις, γιὰ σκλαβωμένες πατρίδες, γιὰ χῶμα, ἄσφαλτο καὶ σπίτια, ποὺ θὰ κάνουν ἀκόμα μεγαλύτερο αὐτὸ τὸ κρατίδιο τῆς παραφροσύνης καὶ τῆς ἀμάθειας.

Κανεὶς δὲν μίλησε ὅμως γιὰ πολιτιστικὲς διεκδικήσεις. Κανεὶς δὲν μίλησε γιὰ τοὺς Ἕλληνες, ποὺ ἐξαφανίζονται στὸ διάβα τῶν αἰώνων στὶς ἴδιες αὐτὲς ἐστίες ποὺ μεγαλοῦργησαν, στὸ ἴδιο αὐτὸ Ρωμαϊκὸ κρατίδιο ποὺ κατοικοῦμε. Γιὰ τὴν ἐλληνικὴ γλῶσσα, ποὺ ὁδηγεῖται στὸν πλήρη ἐκχυδαϊσμὸ καὶ ἀπλούστευση στὸ ὄνομα, ὅπως πάντα ἄλλωστε, τῆς ἐξέλιξης καὶ τῆς προόδου. Γιατί νὰ τοὺς ἐνδιαφέρουν ἄλλωστε αὐτά; Αὐτοὶ τετραγωνικά μέτρα θέλουν νὰ ἀποκτήσουν, νὰ μεγαλώσουν ἀκόμα περισσότερο τὸ χωράφι τοῦ παπποῦ τους. Ὅσο γιὰ δέντρα, φυτεύουμε ὅσα θέλουμε. Ἐτσι ἐδῶ καὶ δεκάδες χρόνια οἱ ἀφελεῖς ἰθαγενεῖς ἀκολουθοῦν πιστὰ τὴν ἐκάστοτε κυβερνητικὴ προπαγάνδα, παρασυρόμενοι σὲ ἀκραιφνεῖς δογματικὲς θέσεις.

Ἕλληνες σ' ὅλα τὰ μήκη καὶ πλάτη τοῦ πλανήτη ἀργοπεθαίνουν καὶ σβήνουν, γιατί τὸ Ἑλληνικὸ κράτος θὰ ἀπασχοληθεῖ μαζί τους μόνο, ὅταν ἡ χώρα στὴν ὁποία διαβιοῦν θὰ προσαρτηθεῖ στὸ οἰκόπεδο τῆς Γραικυλίας. Τώρα τοὺς πετᾶνε πότε-πότε μερικὰ ψίχουλα ἐλεημοσύνης, δείχνοντας τὸν ἀκόρεστο φαρισαϊσμὸ μας καὶ μετὰ τοὺς ἐγκαταλείπουμε στὸ ἔλεος τῆς μοίρας τους. Τὸ ἴδιο ἄλλωστε δὲν ἔγινε καὶ μὲ τὴν Β. Ἠπειρο;

Χρόνια τώρα ή 'Εκκλησία και τὸ Κράτος φώναζαν: «ή Βόρειος Ἕπειρος εἶναι Ἑλληνική», «τ' ἀδέλφια μας, οἱ Βορειοηπειρώτες». Καί ὅταν μπόρεσαν αὐτοί οἱ ἄνθρωποι ἐπιτέλους νά βρεθοῦν κοντά στήν ἐλευθερία, τὸ ἴδιο τὸ «ἑλληνικό» κράτος ἦταν αὐτὸ ποὺ ἔκλεισε τίς πύλες τῶν συνόρων, αὐτὲς ποὺ πρὶν τίς ἔκλεινε τὸ ἄλλο κράτος τῶν «ἁθῶν καὶ κομμουνιστῶν Ἀλβανῶν». Ταυτόχρονα ή ἑλληνική ἐκκλησία καὶ κοινωνία τοὺς βάφτιζε στὸ ὄνομα τοῦ «κλέφτη», τοῦ «βιαστή» καὶ τοῦ κακοῦ πνεύματος... Μήπως τὸ ἴδιο δὲν ἐγίνε καὶ μὲ τὴν Κύπρο; Ἀδέλφια μας οἱ Κύπριοι, ἔνωση μὲ τὴν Ἑλλάδα —καὶ σήμερα βιαστικά-βιαστικά, λὲς καὶ ἐμεῖς εἴμαστε οἱ ὑπεύθυνοι, βιαζόμαστε νά ἀναγνωρίσουμε τὸ καθεστῶς τῆς διχοτόμησης, μήπως καὶ γλυτώσουμε κάτι ἀπ' τὸ οἰκόπεδο ποὺ φαίνεται νά χάνουμε. Δικαστικός συμβιβασμός ἀπλά...

Ἔτσι εἶναι, ἀγαπητοί μου. Ὅσο δὲν μεγαλώνει τὸ οἰκόπεδο, μεγαλώνει ή γκρίνια καὶ ή ἀδιαφορία. Ἡ Μακεδονία ἐντάσσεται στὸ πρόγραμμα, εἶναι ἐντὸς σχεδίου. Γι' αὐτὸ καὶ αὐτὴ ή πληθώρα τῶν ἔργων τώρα τελευταῖα στήν Β. Ἑλλάδα. Φοβόμαστε τοὺς οἰκοπεδοφάγους, μήπως μᾶς τὴν κάψουν, μήπως τὴν πάρουν, μὴν μικρύνει ἀκόμα περισσότερο ή περιουσία μας. Μὲ νύχια καὶ μὲ δόντια τὴν κρατᾶμε.

Μὰ γιατί ὅλος αὐτὸς ὁ ἀγῶνας, ἀναρωτηθήκατε ποτέ; Γιατί νά πασχίζουμε γιὰ δυὸ χιλιόμετρα γῆς περισσότερο; Ποιὸς θὰ εἶναι τελικὰ κερδισμένος; Σίγουρα ὄχι ὁ Ἑλληνισμός. Ὁ Ἑλληνισμός, κύριοι, διέπρεψε καὶ μεγαλούργησε, ὅταν ή κρατικὴ ἐξουσία δὲν τὸν ἄγγιζε. Ποῦ ἦταν τὸ Ἑλληνικὸ κράτος στήν Τουρκοκρατία, ὅταν ὀλόκληρη ή Εὐρώπη ἔβλεπε τὸ φῶς τῆς ἑλληνικῆς διανόησης καὶ ἀναγέννησης; Δὲν ὑπῆρχε Ἑλληνικὸ κράτος στὸ Βυζάντιο, ὅταν οἱ Βυζαντινοὶ ἀναγκάστηκαν νά ἀποδεχτοῦν τὴν Ἑλληνικὴ γλῶσσα σ' ὅλα τὰ ἐπίπεδα τῆς κοινωνικῆς τους ζωῆς. Ἀπουσίαζε καὶ στήν Ρωμαιοκρατία, ὅταν οἱ Ρωμαῖοι κατάντησαν ἀπλοὶ ἀντιγραφεῖς καὶ ὑπόδουλοι τελικὰ τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος καὶ τρόπου ζωῆς. Καὶ τέλος καθ' ὅλη τὴν διάρκεια τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ἐποχῆς, ὅταν ὁ Ἑλληνισμός ἔφτασε στὸ ἀπόγειο τῆς τελειότητος καὶ τῆς δυνάμεώς του, καὶ πάλι δὲν ὑπῆρχε Ἑλληνικὸ κράτος, ὅσο κι' ἂν αὐτὸ φαίνεται παρὰδοξο.

Γιατί οἱ Ἕλληνες ποτὲ δὲν ἐνοιωσαν μέλη μιᾶς εὐρύτερης γεωγραφικῆς ἐνότητος παρὰ μόνο πολιτιστικά. Ὁ Ἀθηναῖος, ὅταν δυὸ φορές οἱ Πέρσες ἔφτασαν κοντά στήν Ἀθήνα, καὶ τίς δυὸ χωρὶς πολὺ σκέψη ἐγκατέλειψε τὴν πόλη. Δὲν τὸν ἐνδιέφερε οὔτε τὸ χῶμα, οὔτε τὰ σπίτια, οὔτε τ' ἀγάλματα, οὔτε τέλος ὁ Παρθενῶνας. Αὐτοί, ποὺ σήμερα ἀποκαλοῦμε εἰδωλολάτρες, ἔδειχναν τὸν δρόμο γιὰ τὴν ἀπαγκίστρωση τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν ὕλη. Τὸν Ἀθηναῖο τὸν ἐνδιέφερε ή κοινωνία του. Ἡ Ἀθηναϊκὴ κοινωνία μὲ τὸ ἔμψυχο δυναμικὸ τῆς Παρθενῶνας θὰ ξανάφτιαχνε πολλοὺς καινούργιους καὶ καλύτερους ἔχοντας σωστοὺς καὶ ὑγιεῖς πολίτες. (Ἀναρωτηθήκατε ποτέ, γιατί αὐτὴ ή ὑπερβολικὴ λατρεία τοῦ νεοέλληνα γιὰ τὸν Παρθενῶνα; Μήπως γιατί ἐνδόμυχα ξέρει, ὅτι εἶναι ἀδύνατον νά δημιουργήσει κάτι ἀνάλογο; Ἡ τεχνικὴ λείπει, τὰ χέρια, τὰ χρήματα ἢ μήπως οἱ πολίτες;). Αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς δημιουργοὺς τῶν πνευματικῶν Παρθενῶνων, αὐτοὺς τοὺς Ἕλληνες ἐξακολουθοῦμε σήμερα νά τοὺς ὀνομάζου-

με είδωλολάτρες. Μήπως είναι καιρός να αναθεωρήσουμε τις απόψεις μας βλέποντας τους σύγχρονους οικόπεδοφάγους της εξουσίας:

Γι' αυτούς πολεμάτε, ἀφελείς ιθαγενείς, αἰῶνες τώρα. Γι' αυτούς τους οικόπεδοφάγους χύνετε τὸ αἷμα σας. Σωβινισμός, ἐθνικισμός, ἀλύτρωτες πατρίδες καὶ ὅλα τὰ παραπλήσια εἶναι τὸ «χάπι», γιὰ νὰ τονώνουν τὴν πληγωμένη ἤδη περηφάνεια σας καὶ φιλότιμο. Ἐκμεταλλεύονται τὸ πάθος σας γιὰ Ἑλλάδα, γιὰ Ἑλληνισμό, τὴν σπῖθα πὺ μέσα σας σιγοκαίει, καὶ προσπαθοῦν νὰ τὴν πνίξουν ὀρίζοντάς σας ἰδανικὰ χουφτες χῶμα καὶ σύνορα. Τὰ σύνορα τοῦ πνεύματος ὅμως εἶναι ἀπέραντα, ἀχανῆ. Γι' αὐτὰ δὲν σᾶς μιᾶνε. Μ' αὐτὰ ὁ Ἑλληνισμός κατέκτησε τὴν οἰκουμένη καὶ ὄχι μὲ τὰ ὅπλα.

Δὲν σᾶς μιᾶνε γιὰ παγκόσμιες ἐλληνικὲς ιδέες, παγκόσμια ἐλληνικὴ γλῶσσα καὶ παγκόσμιο ἐλληνικὸ πολιτισμό. Δὲν τοὺς συμφέρει... Ἑλληνες γι' αὐτοὺς εἶναι ἐκεῖνοι πὺ ἔχουν Ἑλληνικὴ ιθαγένεια, ἐκεῖνοι πὺ ἔχουν ἐλληνικὸ διαβατήριό καὶ χριστιανικὴ θρησκεία. Ὅχι, ἀγαπητοί μου, πλανᾶσθε οἰκτρά. Οἱ «είδωλολάτρες» πρόγονοί μας, ἐδῶ καὶ αἰῶνες, τὸ εἶχαν ὀρίσει ξεκάθαρα: «Ἑλληνὲς εἰσι οἱ τῆς παιδείας τῆς ἡμετέρας μετέχοντες». Δηλαδή Ἑλληνες ὀνομάζονται ἐκεῖνοι πὺ συμμετέχουν στὸν δικό μας τρόπο σκέψεως. Ὅχι, οἱ ὑπηκοότητες δὲν πρόκειται νὰ σᾶς σώσουν. Οὔτε τὸ χρῶμα τοῦ δέρματος ἢ τῶν μαλλιῶν σας. Ψυχὴ Ἑλληνικὴ δὲν ἔχετε μέσα σας, γι' αὐτὸ καὶ ποτὲ δὲν θᾶσαστε ἄξιοι νὰ ὀνομαστεῖτε ἔτσι.

Ἐσᾶς τὸ μυαλό σας στριφογυρίζει στὸ πῶς θὰ μεγαλώσετε ἀκόμη περισσότερο τὸ χωράφι τοῦ παπποῦ σας... Πῶς θὰ μπορέσετε νὰ κερδίσετε περισσότερα ἀπ' τὴν καλλιέργειά του, ἀπ' τὰ δέντρα καὶ τὰ ζῶα πὺ εἶναι μέσα του. Κέρδος εἶναι ἡ θρησκεία. Καὶ τὰ πιστεύω σας. Καὶ δὲν θὰ σᾶς κακόπεφτε, ἐὰν ὀλόκληρη ἡ σημερινὴ Τουρκία ἦταν Ἑλληνικὴ μὲ τουρκικὸ πληθυσμό. Τὸ οἰκόπεδο νᾶναι καλὰ. «Δυτικὴ Θράκη». Σᾶς θυμίζει τίποτα; Ἐτσι, ἀπλά, λέω...

Καληνύχτα...

Νέμεσις

Δὲν ὑπάρχει παρὸν καὶ μέλλον γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα, ἂν δὲν γνωρίζῃ τὸ παρελθόν της. Ὁ «Δαυλὸς» ἀγωνίζεται νὰ τὸ ἀνασύρῃ κάτω ἀπὸ τὸν ὄγκο τοῦ ψεύδους καὶ τῆς λησμονιάς καὶ νὰ τὸ ἀναστηλώσῃ δημιουργικά. Ἀξίζει καὶ συμφέρει σὲ κάθε ἀνθρώπο, Ἑλληνα καὶ μὴ, νὰ συμπαρασταθῇ στὸν σκληρὸν αὐτὸν ἀγῶνα.

● **Κάνε δῶρο γιὰ τὶς Γιορτὲς στὸν ἐκλεκτό σου φίλο ἢ γνωστὸ μιὰ συνδρομὴ τοῦ «Δαυλοῦ» γιὰ τὸ 1993 ἢ πείσε τον νὰ ἐγγραφῇ συνδρομητὴς ἀπὸ μόνος του. Θὰ εἶναι γι' αὐτὸν μιὰ οὐσιαστικὴ προσφορά σου, γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ κατανοήσῃ τὴν σκοτεινὴν πραγματικότητα πὺ ζοῦμε.**

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΤΑΓΑΡΗΣ Χλωρίδος ἄνασσα

“Όσο πληθαίνουν τὰ χρόνια τῆς ζωῆς μου, τόσο ἡ μνήμη μου πισωστρατίζει στὰ λαμπερὰ χρόνια τῆς νιότης μου τῆς παιδικῆς. Τότε πού ἀνέμελος ρούφαγα ἐντυπώσεις ἀπ’ τὰ γύρω μου μ’ ὀρθάνοιχτα μάτια καὶ τεντωμένα αὐτιά. Ἐχουν περάσει ἀπὸ τὴν ἀστραφτερὴ ἐκείνη ἐποχὴ (δεύτερη 10ετία τοῦ αἵωνα μας πού σὲ λίγο σβήνει, γέροντας πιά κι αὐτὸς) ἴσαμε δυόμιση γενιές. Ἀλλὰ ὅλα τ’ ἀποτυπωμένα στὴν τότε φρέσκια μνήμη μου δὲν σβήνουν μὲ τίποτα. Τὰ θυμᾶμαι ὁλοζώντανα, σὰν νᾶγινε ἡ φωτογράφισή τους μόλις πρὶν λίγο.

Λίγη ὥρα δρόμο, δυτικά τοῦ χωριοῦ μου, τῆς Ζούρτσας, ἦταν ἡ Μουντρά, ἓνα ἀσήμαντο χωριουδάκι, χτισμένο στὴ κακοτράχαλη πλαγιά κάποιου παρακλαδιοῦ τῆς περήφανης Βωνούκας. Πιὸ δῶθε ἀπ’ τὴν Μουντρά εἴχαμε ἓνα χωραφάκι ποτιστικό, ὡς πέντε στρέμματα. Ἦταν δίπλα σ’ ἓνα μουλαρόδρομο καὶ κατηφόριζε σὲ τρία ἰσιώματα. Στὸ ἓνα, πλάι του, ἦταν ἓνας νερόμυλος μὲ τὴν ψηλὴ κρέμασή του, πού στήριζε τὸ μυλοβάρελο, πού μέσα του κατρακύλαγε ὀρμητικὸ τὸ μυλαύλακο ὡς τὴν χούρχουρη. Ἀπ’ τ’ ἄλλο πλάι, στὸ μεσιανὸ ἰσιωμα, ἦταν μιὰ χοντρόκορμη κοτζαμισιά, μὲ τοὺς σὰν στραγάλια καρπούς της. Ἀνάμεσα ἦταν μιὰ ἀμπολή, πού ἀνάβλυζε κρυστάλλινο νερὸ κι ἔδινε στὸ χωραφάκι τὴν εὐλογία τοῦ ποτιστικοῦ. Καὶ στὸ πάνω ἰσιωμα ἦταν ἓνας βραχότοπος μὲ μικροὺς σπαρτοὺς βράχους, πού εἶχε καμάρι του μιὰ πελώρια, πανέμορφη βαλανιδιά.

Τότε στὸ Δημοτικὸ σχολεῖο μαθαίναμε, ὅτι ἡ βαλανιδιά ἦταν «*χλωρίδος ἄνασσα*», δηλ. ἡ βασίλισσα τοῦ φυτικοῦ βασιλείου ὁλόκληρου. Ἐνῶ τὸ ζωϊκὸ βασίλειο εἶχε ἄλλο βασιλιά στὴ ξηρά, τὸ λιοντάρι, ἄλλο στὸν ἀέρα, τὸν αἰτὶ κι ἄλλο στὴ θάλασσα, τὸν καρχαρία. Γι’ αὐτὴ, τὴ μοναδικὴ βασίλισσα ὅλων τῶν φυτῶν (πού χωρὶς αὐτὰ δὲν θάτανε τίποτα ζωντανό), θὰ μιλήσουμε ἐδῶ.

Ἡ βαλανιδιά μας ἐκείνη ἦταν ἓνα τεράστιο θαυμαστὸ δέντρο, μὲ μποὶ πάνω ἀπὸ τριάντα μέτρα καὶ ἅπλωμα κλαδιῶν, πού

σκίαζαν ἓνα μεγάλο ἀλῶνι. Ἡ φυλλωσιά της ἦταν καταπράσινη κι’ ἐκρυβε ζηλότυπα, ὥσπου νὰ ὀριμάσουν, ἀμέτρητους καρπούς. Ὄταν τοὺς ψήναμε στὴ θρακιά, ἡ ψίχα τους ἦταν νόστιμη σὰν κάστανο. Γι’ αὐτὸ ἦταν καὶ συνηθισμένη τροφὴ τῶν ἀρχαίων Ἀρκάδων, πού τοὺς ἔλεγαν *βαλανοφάγους*. Κι ἦταν αὐτοὶ μακρινοὶ πρόγονοί μας, μιὰ κι ἡ γενέθλιά μου αὐτὴ γῆ, πού πλανιέται τώρα ἡ μνήμη μου, ἦταν γῆ Ἀρκαδική.

Ὄταν ἡ μητέρα μου δούλευε στὸ μικρὸ μπιστάνι σὲ μιὰ ἄκρη τοῦ χωραφιοῦ, ἐγὼ ξαπλωνόμουν ἀνάσκελα κατὰ γῆς στὸν ἴσκιο τῆς βαλανιδιάς καὶ τὴν θαύμαζα. Τὰ μεγάλα κλαριά της τὰ ταρακουνούσε ὁ ἄνεμος, ἐνῶ ἀνάμεσά τους παιχνίδιζαν ἀγριοπούλια, δείχνοντας μὲ τιτιβίσματα τὴν ἀπόλαυσή τους. Καμάρωνα τὴν βασίλισσα τοῦ φυτικοῦ βασιλείου, τὴν *χλωρίδος ἄνασσα*, ὅπως μᾶς τὴν δίδαξαν στὸ σχολεῖο, πού τὸ βράβευα μέσα μου, μιὰ κι εὗρισκα ἀπόλυτα σωστὴ τὴν ὀνομασία της, ἔτσι ὅπως μᾶς δίδαξε, πού τῆς ταίριαζε ἀσυζητήγα. Ἦταν ὁ μόνος βασιλιάς πού γνώρισα μέχρι τότε. Τοὺς ἄλλους τοῦ ζωικοῦ βασιλείου τοὺς εἶδα ζωντανούς πολὺ ἀργότερα, ὅπως καὶ βασιλιάδες τῶν ἀνθρώπων.

Τ’ ἀνεμοφυσήματα ξεκλώνιζαν μερικὰ ἀκρινὰ κλαριά της, πού μαζί μὲ ὅριμα βαλανίδια ἔπεφταν κατὰ γῆς. Κάποιο ἀπ’ αὐτὰ μὲ χτύπησε στὸ κούτελο. Τότε βρέθηκε ἡ μάνα μου δίπλα κρατώντας ἓνα τεράστιο καρπούζι καὶ μὲ σκούνησε, γιὰ νὰ σηκωθῶ νὰ φύγουμε. Βρῆκα τὴν εὐκαιρία νὰ τὴν ρωτήσω: «Δὲν εἶναι κρίμα, μάνα, τόσο γιγάντιο δέντρο νὰ κἀνὴ τόσο μικροὺς καρπούς, κι’ ἡ ταπεινὴ, κολλημένη στὸ χῶμα καρπουζιά, νὰ κἀνὴ τόσο θεριακωμένους;» Μ’ ἀπάντησε: «Ὁ πάνσοφος Θεὸς ἤξερε τί ἔκανε. Ἄν τὰ βαλανίδια ἦταν σὰν καρπούζια, δὲν θὰ μπορούσαν νὰ τὰ βαστάζουν οἱ κλάρες τοῦ δένδρου, καὶ θὰ ξεκλωνιάζονταν μαζί μ’ ἐκεῖνα. Κι’ ἂν τότε ἦσουν κι’ ἐσὺ ἀπὸ κάτω καὶ σὲ πετύχαινε κάποιος καρπούζαρος στὸ κεφάλι, ὅπως πρὶν σὲ πέτυχε τὸ βαλανίδι, θὰ στῶσπαγε. Ὡστε Ἐ-

κεῖνος “πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησε”. Ἄντε, πᾶμε νὰ φύγουμε».

Τὰ καλοκαίρια π’ ἀνέβαινα στὸ χωριό μου γιὰ παραθερισμό —μεγάλος καὶ ξενητεμένος πιά— φτάνοντας ἀπ’ τὴ δημοσιὰ στὴν περιοχὴ ποὺ ἦταν καὶ τὸ χωραφάκι μας (ποὺ ἀργότερα τὸ πουλήσαμε) μὲ τὴν πανώρια βαλανιδιά μας, τὴν καμάρωνα πάντοτε γιγάντια καὶ περήφανη, μοναδικὴ σ’ ὅλο τὸ μικρόκαμπο. Κι’ ἔλπιζα, ὅτι θὰ τὴν ἔβλεπα ὡς τὰ στερνά μου, μιὰ καὶ τὸ δέντρο αὐτὸ ζῇ πολλοὺς, πάρα πολλοὺς αἰῶνες, πάνω ἀπὸ 15. Ὡσπου ἕνα καλοκαίρι δὲν τὴν ξαναεῖδα πιά. Ρώτησα μὲ πίκρα κι’ ἔμαθα. Τὴν εἶχε κατακρεουργήσει ὁ ἰδιοκτήτης της, γιὰ νὰ πουλήσῃ τὸ πολύτιμο —σκληρὸ σὰ σίδηρο— ξύλο της. Κι’ ἔτσι χάθηκε γιὰ πάντα ἡ βασιλίτισσά μου. Ὅπως ἔμαθα, ὅταν μεγάλωσα καὶ γέμισα τὸ κεφάλι μου μὲ σπουδάσματα, ἡ βαλανιδιά (ποὺ στὰ μέρη μας τὴν λένε καὶ σκέτα δέντρο, μιὰ κι’ εἶναι μπροστάρικη ἀπ’ ὅλα τ’ ἄλλα) δὲν εἶναι οὐτὲ ποὺ ψηλότερο οὐτὲ τὸ πιὸ πλατύγυρο οὐτὲ καὶ τὸ πιὸ μακρόβιο δέντρο πάνω στὴ γῆ μας. Αὐτὴ ξεπερνάει στὸ μπόι τὰ 30 ἢ 40 μέτρα, στὸ γῦρο τοῦ κορμοῦ της στὴ βάση τὰ 25 μ. καὶ στὴν ἡλικία τὰ 1500 χρόνια. Ἡ γνωστὴ μας κι’ ἀπαράιτητη ἐλιά εἶναι πολὺ πιὸ μακρόβια, φτάνοντας καὶ τὰ 2000 χρόνια. Ἀλλὰ ὑπάρχει κι’ ἡ σεγκόγια (δὲν φυτρώνει στὴν Ἑλλάδα), ποὺ ὁ κορμὸς της ξεπερνάει τὰ 100 μ. κι’ εἶναι ὁλόσιος σὰν κατάρτι, μὲ χόντρος δεκάδες μέτρα στὴ βάση του. Τὸ δέντρο αὐτὸ ζῇ πάνω ἀπὸ 2.500 χρόνια. Ἀπὸ τὸ δέντρο αὐτὸ ἔχω ἕνα κομμάτι ἀπ’ τὴ φλούδα

του. Τὸ πῆρα ἀπὸ ἕνα πάρκο τῆς Νέας Ζηλανδίας, τῆς ἄκρης τοῦ κόσμου (στὶς 4 Νοεμβρίου τοῦ 1990). Ὑπάρχουν ἄλλα δυὸ δέντρα, ἄγνωστα ἐδῶ, ποὺ εἶναι βραχύκορμα, ἀλλὰ ζοῦν πάνω ἀπὸ 4000 χρόνια! Τὸ ἔνα εἶναι τὸ ἀγκαθόπευκο, ποὺ κι’ ὅταν ξεραθῇ ὁ κορμὸς του εἶναι σὰν ἀτσάλι καὶ δὲν σαπίζει ποτέ. Τὸ ἄλλο, καὶ τὸ πιὸ μακρόβιο ζωντανὸ ὄν στὸ πλανήτη μας, εἶναι τὸ κάουρι, πραγματικὸς ὑπερμαθουσάλας!

Ἀλλὰ ἡ βαλανιδιά μας, ποὺ ὑπάρχει σ’ ὅλες τὶς ἡπείρους, ἔχει τιμηθεῖ πολὺ κι’ ἔχει ἐνδοξη ἱστορία. Τὰ φύλλα της εἶναι τὸ σύμβολο τῆς Δυνάμεως. Μ’ αὐτὰ στολίζουν τὶς στολὲς τῶν στρατηγῶν-ναυάρχων-πετεράρχων καὶ τῶν διπλωματῶν. Οἱ καρποὶ της μοιάζουν μὲ τοὺς φυτευτὲς τῆς ζωῆς. Παντοῦ ἡ δρυς ἦταν «σύμβολον» σὲ θρησκευτικὲς καὶ κοινωνικὲς τελετές. Στὴν ἀρχαιότητα ἦταν τὸ δέντρο τοῦ θεάνακτα Δία. Ἐνσάρκωσή του ἦταν αἱ νῦμφες δρυάδες καὶ ἁμαδρυάδες, ποὺ ζοῦσαν στοὺς δρυμῶνες. Οἱ δρυς τῆς Δωδώνης χρησιμοδοτοῦσαν. Οἱ κλάδοι της ἐστεφάνωναν τοὺς Ὀλυμπιονίκους στὴν Ἀρχαία Ἑλλάδα, ὅπως καὶ στὴ Ρώμῃ τοὺς «ἐπ’ ἀρεταῖς διακρινομένους». Οἱ δρυῖδες ἱερεῖς τῆς Εὐρώπης ἱεουργοῦσαν «εἰς τοὺς δρυμῶνας». στὰ δάση δρυός. Καὶ ἄλλα πολλά.

Ὑπάρχουν 300 εἶδη δρυός. Τὸ ξύλὸ της, οἱ καρποὶ της, τὰ φύλλα της καὶ οἱ δρυοκηκίδες χρησιμοποιοῦνται ποικιλότροπα. Πραγματικὴ «χλωρίδος ἀνασσα»! Μαζὶ μὲ τὰ τόσα προσόντα της εἶναι καὶ γενναῖο-δωρη.

Δὲν ὑπάρχει παρὸν καὶ μέλλον γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα, ἂν δὲν ξέρῃ τὸ παρελθόν της. Ὁ «Δαυλὸς» ἀγωνίζεται νὰ τὸ ἀνασύρῃ κάτω ἀπὸ τὸν ὄγκο τοῦ ψεύδους καὶ τῆς λησμονιᾶς καὶ νὰ τὸ ἀναστηλώσῃ. Ἀξίζει καὶ εἶναι συμφέρον τοῦ καθενός, Ἕλληνας ἢ μὴ, νὰ συμπαρασταθῇ στὸν σκληρὸν αὐτὸν ἀγῶνα.

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ

GEORGE STEINER, 'Ο "Όμηρος και οί καθηγητές

‘Ο καθηγητής G. Steiner, διαπιστώνοντας ότι τὸ ὁμηρικὸ πρόβλημα, ἀντὶ νὰ φωτίζεται, καθίσταται ὀλοένα σκοτεινότερο καὶ πολυπλοκώτερο ἐξαιτίας «τοῦ φανατισμοῦ τῶν εἰδικῶν, οἱ ὅποιοι εἴτε ἀπὸ κάποιον φόβο εἴτε ἀπὸ σχολαστικότητα ἀναμασοῦν τὶς κατεστημένες ἀπόψεις τῶν ἱστορικῶν, γλωσσολόγων καὶ ἀρχαιολόγων» (σελ. 10-11), ἐπιχειρεῖ μιὰ νέα προσέγγιση τοῦ ὁμηρικοῦ ζητήματος. Σύμφωνα λοιπὸν μὲ τὸν καθηγητὴ Steiner ὁ "Όμηρος, ὁ ποιητὴς ποὺ δημιούργησε τὶς μορφές, ποὺ ἐξακολουθοῦν νὰ εἶναι τὰ ἀρχέτυπα τῆς δυτικῆς ἐξεικόνισης, εἶναι συνεραλιστὴς τῆς 'Ιλιάδος καὶ συγγραφεὺς τῆς 'Οδύσσειας. Κατὰ τὸν Steiner «ὁ "Όμηρος συγκέντρωσε καὶ τακτοποίησε τὰ ἀποσπάσματα πολεμικῶν ῥαψωδιῶν τῆς μυκηναϊκῆς παράδοσης, τὰ ὅποια εἶχε τὴν εὐφυΐα νὰ συνθέσῃ γύρω ἀπ' τὸ δραματικὸ καὶ ἐνοποιῇ θέμα τῆς ὁργῆς τοῦ 'Αχιλλέα...» (σελ. 37).

"Όσον ἀφορᾷ τώρα στὴν 'Οδύσσεια, αὐτὴ ἀποτελεῖ, γιὰ τὸν καθηγητὴ, προσωπικὸ δημιούργημα τοῦ 'Ομήρου, ποὺ «γεννήθηκε πρὸς τὸ τέλος τῆς ζωῆς του... σημειοδοτεῖ δὲ τὸ πέρασμα ἀνάμεσα στὴν ἀπλότητα τοῦ ἥρωισμοῦ καὶ σὲ μιὰ πνευματικὴ ζωὴ πιὸ στοχαστικὴ, πιὸ νευρώδῃ καὶ πιὸ δύσπιστῃ ἀπέναντι στὶς πεποιθήσεις...» (σελ. 38).

★ ★ ★

Βέβαια ἡ ἄποψη ὅτι ὁ "Όμηρος εἶναι συνεραλιστὴς παλαιῶν ῥαψωδιῶν, τὶς ὁποῖες συνήνωσε καὶ σφράγισε μὲ τὸ προσωπικὸ του ὕφος, δὲν εἶναι πρωτότυπη· ὅπως δὲν εἶναι νέα κι ἡ ἄλλῃ ἄποψη, ὅτι δηλαδὴ τὰ ὁμηρικὰ ἔπη ἦσαν γραμμένα ἐξ ἀρχῆς, ἀπ' τὰ παμπάλαια ἔτη, σὲ κάποια γραφή, γραμμικὴ Α ἢ γραμμικὴ Β ἄγνωστο, ποὺ γινώριζε ὁ "Όμηρος

‘Η ἀνεύθυνη ἔννοια «λαὸς» καὶ ἡ εὐθύνη ἐπιβιώσεως τοῦ "Έθνους’ (‘Ανάγκη ἀλλαγῆς τοῦ Συντάγματος τοῦ 1975)

Τὸ Σύνταγμα τοῦ 1975 ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τὴν 9ην 'Ιουνίου 1975 εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ IB' ψηφίσματος τῆς Ε' 'Αναθεωρητικῆς Βουλῆς τῶν 'Ελλήνων. Ἐτσι τὸ Σύνταγμα τοῦ 1975 ἔχει ἀδιαμφισβητήτως ὅλα τὰ στοιχεῖα τοῦ συνταγματικοῦ κειμένου ἀπὸ πλευρᾶς τύπου. Ἀπὸ πλευρᾶς οὐσίας ὅμως τὸ Σύνταγμα τοῦ 1975 ὁμοιάζει μὲ ἓνα καλῶς διατυπωμένον νομοθέτημα ἡϋζήμενης τυπικῆς δυνάμεως καὶ τίποτε περισσότερον. Καὶ τοῦτο διὰ τοὺς λόγους ποὺ θὰ ποῦμε παρακάτω.

Εἰς πρώτην ὅψιν τὸ Σύνταγμα τοῦ 1975 μαρτυρεῖ ὡς συντάκτην τοῦ ἀνθρώπου ὃχι νομομαθὴ καὶ ὁμοιάζει νὰ ἔχῃ γραφῇ ἀπὸ κάποιον κοινωνιολόγον ἢ εἰρημιστὴν. Τὸ Σύνταγμα τοῦ 1975 θέτει ἐπὶ τέλους, εἰς ἀντίθεσιν μὲ τὰ προηγούμενα συντάγματα τῆς 'Ελλάδος, τὰς διατάξεις περὶ τῆς μορφῆς τοῦ πολιτεύματος εἰς τὸ ἄρθρον 1 καὶ ὀρίζει ὅτι «τὸ Πολίτευμα τῆς 'Ελλάδος εἶναι προεδρευομένη Κοινοβουλευτικὴ Δημοκρατία». Διατηρεῖ ὅμως τὸ πρόταγμα περὶ τῆς «'Αγίας Τριάδος», πρᾶγμα ὅπερ σημαίνει, ὅτι, ἂν τὸ ἐλληνικὸν Κράτος παρομοιασθῇ μὲ ζῶντα ἀνθρώπον, αὐτὸς θὰ ὁ-

καλά και πού τὰ μετέγραψε τελικά στην κοινή γραφή: «Διότι ἡ γέφυρα τῆς γλώσσας δρασκελίζει τοὺς "σκοτεινοὺς" χρόνους» (G. Murray, L. Myres, Wolf κ.ά.).

«Οἱ εἰδικοί ἀπαντοῦν πάντοτε στίς μεγάλες ἀνακαλύψεις κι ἐφευρέσεις μὲ μιὰ ψυχρὴ περιφρόνηση, ἀλλ' ἐνοχλοῦνται ἀπὸ ἓνα παράξενο γεγονός: Γιά καθένα ἀπ' τὰ συνταρακτικὰ αἰνίγματα, πού τίθενται στὴν φιλολογικὴ καὶ ἱστορικὴ κριτικὴ, οἱ ἐρασιτέχνες ἔχουν κάνει τίς πιὸ λαμπρὲς κι ἀποφασιστικὲς ἀνακαλύψεις», παρατηρεῖ ὁ Steiner... Ὁ ὁποῖος, σημειωτέον, εἶναι καθηγητὴς, ἄρα «εἰδικὸς» καὶ συνεπῶς μὴ ἀπληλαγμένος τῶν δογματικῶν σκουριῶν τῶν «καταξιωμένων» ἱστορικῶν, γλωσσολόγων κι ἀρχαιολόγων, κι ἂς τοὺς ἐπικρίνει. Ἀπόδειξη, ὅτι καὶ τὰ περὶ «Καθόδου τῶν Δωριέων» ἀποδέχεται, καὶ τὴν «φοινίκεια προέλευση» τοῦ ἀλφαβήτου δὲν ἀμφισβητεῖ...

Τί νὰ πῇ κανεῖς; «Ἐξηπάτηνται οἱ ἄνθρωποι ὡς πρὸς τὴν γνῶσιν τῶν φανερῶν...», λέγει ὁ Ἡράκλειτος. Ἴσως γιατί εἶναι κι ἀπρόσεκτοι! Διότι πῶς νὰ ἐξηγήσῃ κανεῖς τὸ γεγονός, ὅτι ὁ καθηγητὴς, πού θὰ 'ταν ἄδικο νὰ τοῦ καταλογίσουμε «κακὲς προθέσεις», ἂν καὶ διαβάξῃ Ὁμηρο ἐκ νεότητός του, ὅπως ὁ ἴδιος μᾶς πληροφορεῖ, ἐν τούτοις δὲν πρόσεξε τὸ Ζ' 169-170 — «γράφας ἐν πίνακι πυκτῶ θυμοφθόρα πολλά» —, ὅπου σαφῶς γίνεται λόγος γιὰ ὑπαρξὴ γραφῆς πολὺ πρὶν ἀπ' τὰ Τρωικά, πού σύμφωνα μὲ ἐπίπονες κι ἐμπεριστατωμένες μελέτες τοῦ ἐρευνητοῦ Κ.Β. Κουτρουβέλη («Δαυλός», τ. 121, Ἰανουάριος 92) ἔλαβαν χώρα πολὺ πρὶν τὸ 2.900 π.Χ.; πρᾶγμα πού ἐπαληθεύει κι ὁ Πλούταρχος, πού μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ὁ Θησεὺς «ἔστησεν στήλην ἐν Ἰσθμῷ, ἐπιγράφας τὸ διορίζον ἐπίγραμμα: "Τὰδ' οὐχὶ Πελοπόννησος, ἀλλ' Ἰωνία" πρὸς ἔω καὶ "τάδ' ἐστὶ Πελοπόννησος, οὐκ Ἰωνία" πρὸς ἑσπέραν...» (Θησεύς, 25); πρᾶγμα πού σημαίνει ὅτι ὄχι μόνο ὁ Θησεὺς ἀλλὰ καὶ ὁ λαὸς γνώριζε στὰ χρόνια ἐκεῖνα νὰ διαβάξῃ — διαφορετικὰ τί νόημα θὰ εἶχε ἡ στήλη;

Ὅμως καὶ ἡ ἄλλη ἄποψη τοῦ Steiner, ὅτι δηλαδὴ ἡ μὲν Ἰλιάς ἀποτελεῖ συνεράνισμα

μοιάζει μὲ θεολόγον τοῦ περασμένου αἰῶνος καὶ δὴ τῆς ἐποχῆς τοῦ μακαρίτου Ἀποστόλου Μακράκη, πλὴν ὁ θεολόγος αὐτὸς θὰ εἶναι ἐμποτισμένος μέχρι μυελοῦ ὁστέων μὲ τὰς σωτηρίου ἰδέας βουλευτοῦ τινός τῆς Ἀριστερᾶς τοῦ παρόντος αἰῶνος. Διατηρεῖ ὡσαύτως, ἀμέσως μετὰ τὰς περὶ τοῦ πολιτεύματος διατάξεις, καὶ τὰς περὶ τῆς Ἐκκλησίας διατάξεις. Τοῦτο ὅμως δὲν εἶναι ἀντικείμενον τοῦ συνταγματικοῦ νομοθέτου, ἀλλὰ τοῦ νομοθέτου τοῦ ἀπλοῦ νόμου, ὅστις νομοθέτης θὰ πρέπει νὰ θεσπίσῃ τὸν πλήρη χωρισμὸν Ἐκκλησίας καὶ Κράτους, ἀνταποκρινόμενος οὕτω εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ 21ου αἰῶνος πού ἔρχεται.

Εἰς τὸ ἄρθρον 1 παράγραφος 3 τὸ Σύνταγμα λέγει: «Ἀπασαί αἱ ἐξουσίαι πηγάζουν ἐκ τοῦ Λαοῦ». Ἰδοὺ ἡ πρώτη διάταξις, ὅπου δικαιώνονται ὅσα εἶπαμε παραπάνω διὰ τὸ Σύνταγμα καὶ διὰ τὸν συντάκτην του. Ὁ «Λαός», ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς Πολιτείας, εἶναι ἔννοια, ἡ ὁποία πάσχει καὶ ἀσφαλῶς ἡ λέξις δὲν ἔχει τὴν ἔννοιαν πού τῆς δίδει ὁ συντάκτης τοῦ Συντάγματος, διότι πηγὴ τῆς ἐξουσίας εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἂν δὲν τὸ λέγῃ αὐτὸ τὸ Σύνταγμα τοῦ 1975, εἶναι, ὅπως πολὺ σωστὰ ὥριζε τὸ Σύνταγμα τοῦ 1952, τὸ Ἔθνος. Αὐτό, διότι ἡ Ἑλλάς δὲν εἶναι μιὰ ὁποιαδήποτε χώρα, ἀλλὰ εἶναι ἡ χώρα μὲ τὸ μεγάλο παρελθὸν καὶ μὲ τὴν μεγάλην ἱστορίαν. Εἶναι ἡ χώρα εἰς τὴν ὁποίαν ἐδημιουργήθη ὁ πολιτισμὸς — καὶ ὅταν λέγωμεν πολιτισμός, ἐννοοῦμεν τὸν Ἑλληνικὸν πολιτισμὸν τῆς πρὸ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐποχῆς. Μέσα εἰς τὴν ἔννοιαν «Ἔθνος» περιλαμβάνεται τὸ παρελθὸν αὐτὸ πού εἶπαμε, ἡ ἱστορία καὶ ὁ πολιτισμὸς, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνοι πού ἐδημιούργησαν τὸν πολιτισμὸν. Μέσα εἰς τὴν ἔννοιαν πού ἐκφράζει ἡ λέξις «Ἔθνος» περιλαμβάνονται ἀκόμη αἱ μεγάλαι παρακαταθή-

ΚΩΣΤΑΣ Ν. ΧΑΤΖΗΠΑΤΕΡΑΣ — ΜΑΡΙΑ Σ. ΦΑΦΑΛΙΟΥ, *‘Ημέρες Κρήτης 1941 — «Έπιχείρηση Έρμής»*

Πολύ αξιόλογο το βιβλίο, ενδιαφέρον τόσο για το περιεχόμενό του όσο και για την πρωτοτυπία της δομής του. Το προλογίζει ο C.M. Woodhouse. Με βάση στοιχεία που συνέλεξαν οι Κ.Ν.Χ. και Μ.Σ.Φ. από αρχεία διαφόρων υπηρεσιών, πολεμικά ημερολόγια, δημοσιεύσεις της εποχής, τηλεγραφήματα, πλήθος ντοκουμέντα και προσωπικές μαρτυρίες επιζήσαντων (οι περισσότερες απ' τις οποίες είναι ανέκδοτες) περιγράφουν τη μάχη της Κρήτης και τις επιπτώσεις της από μια ζωντανή και ανθρώπινη σκοπιά. Φιλοδοξία των συγγραφέων να ρίξουν νέο φως στην ιστορική στρατιωτική επιχείρηση. Πράγμα το όποιο και επιτυγχάνουν.

Την εξέλιξη της μάχης, ημέρα προς ημέρα, τις κρίσεις και τις επιπτώσεις, τους ήρωες και τα ανθρώπινα συναισθήματα αφήνουν οι συγγραφείς να παρουσιάζονται από τα διάφορα ντοκουμέντα και μαρτυρίες των επιζήσαντων. Αυτοί περιορίζονται σε μια εξασελίδο περιεκτική και καλογραμμένη εισαγωγή στην αρχή του βιβλίου και σε μικρές - και μεστές - εισαγωγές στην αρχή του κάθε κεφαλαίου.

Πλήθος τα ντοκουμέντα, οι φωτογραφίες και οι προσωπικές μαρτυρίες (άλλοτε γραπτές και άλλοτε προφορικές) Έλλήνων, Άγγλων, Αυστραλών, Νεοζηλανδών και Γερμανών μαχητών. Σε κάθε περίπτωση αναφέρεται ή πηγή ή το όνομα και η εθνικότητα του παρέχοντος τη μαρτυρία. Η συλλογή και μόνο των στοιχείων προϋποθέτει τεράστια προσπάσια αλλά και μεγάλο μεράκι των συγγραφέων για το έργο τους. Τους αξίζουν τα θερμότερα συγχαρητήρια.

Από την αρχή ως το τέλος το βιβλίο κρατάει έντονο το ενδιαφέρον του αναγνώστη. Αν διαλέγω και αντιγράψω πιο κάτω λίγες γραμμές από το κεφάλαιο *«Μια πύρρειος νίκη και τα επακόλουθά της»*, δέν το κάνω γιατί τις ξεχωρίζω (είναι τόσο ενδιαφέρον όλο το

Συντάγματος παρεβιάσθη. Διά να 'πούμε ένα παράδειγμα, θα αναφέρωμεν ἐδῶ τὴν κατάργησιν τῶν Ἑλληνικῶν ἀπὸ τὰ σχολεῖα καὶ τὴν κατάργησιν τῆς γλώσσης γενικώτερα, πὺ ἔγινε τὸ 1978, μὲ πομπῶδεις μάλιστα φράσεις περὶ «κηδείας» καὶ ἄλλας παρομοίας ἀσχημίας ἀπὸ τὸν τότε πρωθυπουργὸν Γεώργιον Ράλλον. Ἡ πρᾶξις αὕτη ἦτο μία κατὰφωρος παραβίασις τοῦ πνεύματος κατ' ἀρχὴν τοῦ Συντάγματος τοῦ 1975, ἀλλὰ καὶ τοῦ γράμματος αὐτοῦ. Διότι ἐφ' ὅσον τὸ Σύνταγμα ἦτο διατυπωμένον εἰς ὠρισμένον γλωσσικὸν τύπον, ἐξυπακούετο ὅτι καὶ τὰ δημόσια ἔγγραφα ἔδει νὰ γράφωνται εἰς τὸν γλωσσικὸν αὐτὸν τύπον. Ἡ μεταγλώττισις πὺ ἔγινε ἀργότερα εἰς τὸ κείμενον τοῦ Συντάγματος τοῦ 1975, ἔγινε καὶ αὕτη κατὰ παράβασιν αὐτοῦ τούτου τοῦ Συντάγματος, διότι εἰς καμμίαν περίπτωσιν ἐννοεῖτο ὡς πνεῦμα τοῦ Συντάγματος νὰ ἐναρμονίζεται τὸ κείμενον τοῦ Συντάγματος πρὸς μίαν παραβίασιν πὺ ἔγινε εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ Σύνταγμα.

Θὰ 'πούμε ἀκόμη ἐδῶ, ὅτι μὲ τὸ νὰ τεθῇ ἔτσι ὅπως ἐτέθη ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 1, ἐδόθη τὸ ἔναυσμα νὰ γίνη, ὅπως ἔγινε, ἡ ἀναθεώρησις ὠρισμένων διατάξεων τοῦ Συντάγματος τοῦ 1975, ἧτις ἔλαβε χώραν τὸ ἔτος 1985, καὶ ἀπεψιλώθη δι' αὐτῆς τῶν ἀρμοδιοτήτων, πὺ ἔδιδε εἰς αὐτὸν τὸ Σύνταγμα τοῦ 1975, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας. Ἡ ἀναθεώρησις αὕτη κατήργησε εἰς τὴν πρᾶξιν τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1975, πὺ ὀρίζει ὅτι **«τὸ πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος εἶναι Προεδρευομένη Κοινοβουλευτικὴ Δημοκρατία»**· σήμερα καὶ ὁ μέσος πολίτης τὸ ἀντιλαμβάνεται, ὅτι τὸ Πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος εἶναι Κυβερνητικὸς Κοινοβουλευτισμὸς ἢ καλύτερα Πρωθυπουργικὸς Κοινοβουλευτισμὸς.

βιβλίο, πού δὲν ξέρεις τί νά ξεχωρίσεις), ἀλλά γιὰ νά τονίσω κάτι πού ἔχουν ξεχάσει ὅλοι οἱ «φίλοι» καί σύμμαχοί μας στὸν Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο:

Σελ. 265: «...Εἶδα κάπου νά ἀναφέρεται ὅτι ἡ μὴ ἔγκαιρη πραγματοποίηση τῶν ἐπιθέσεων τοῦ Χίτλερ ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος καί τῆς Κρήτης ὄχι μόνον ἐπηρέασε τὰ σχέδιά του καί τίς βλέψεις του ἐπὶ τῆς Συρίας καί τοῦ Ἰράν, ἀλλὰ στὴν πορεία ἀποδείχθηκε καταστροφικὴ γιὰ τὴν πραγματοποίηση τῆς ἐπίθεσης ἐναντίον τῆς Ρωσσίας. Τὰ Γερμανικὰ στρατεύματα ἔφτασαν ἔξω ἀπὸ τὴ Μόσχα τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1941, ἐποχὴ πού ἄρχισαν οἱ πρῶτοι παγετοὶ καί δὲν μπορούσαν πιά νά κινηθοῦν ὅπως ἤθελαν. Ἐὰν κατάφερναν νά φθάσουν στὴ Μόσχα πέντε ἐβδομάδες νωρίτερα, προφανῶς θὰ εἶχαν καταλάβει τὴν πόλη, πρᾶγμα τὸ ὁποῖο θὰ ἦταν ὑψίστης σημασίας...». («A Sailor's Odyssey», Ἡ Αὐτοβιογραφία τοῦ Ναυάρχου Κάννινγκαμ).

Ἀλλὰ καί δὲν θὰ μπορούσα νά μὴν ἀντιγράψω καί λίγες γραμμὲς ἀπὸ τὴ σελίδα 280 τοῦ βιβλίου: «Ἡ Μάχη τῆς Κρήτης εἶναι ἓνας ἀγῶνας, στὸν ὁποῖο ἡ Βρεταννικὴ Κυβέρνηση δὲν θέλει νά ἀναφέρεται. Πῶς ἀλλιῶς ἐξηγεῖται τὸ γεγονός ὅτι δὲν δέχονται τὰ Ἑλληνικὰ ἀναμνηστικὰ μετάλλια πολέμου, πού ἀπονεμήθηκαν στοὺς Νεοζηλανδοὺς καί Αὐστραλοὺς πού πολέμησαν ἐκεῖ; Ἐξυμνοῦν τὴ Δουγκέρκη ἀλλὰ ὄχι τὸν ἀγῶνα στὴν Κρήτη, πού ἦταν ἀκόμα σκληρότερος. Ρωτῆστε τοὺς ἐπιζήσαντες. Ὁ λαὸς τῆς Κρήτης φέρθηκε θαυμάσια, βοηθώντας τοὺς στρατιῶτες μας μὲ ὁποιονδήποτε τρόπο μπορούσε. Εἶμαι ἰδιαίτερα εὐγνώμων σ' αὐτούς». (S.A.J. Scott, Ἀγγλία)

Ὁ καθένας μπορεῖ νά βγάλει τὰ συμπεράσματά του.

Ἐλευθ. Ε. Μαρματσούρης

→ Ἀς ἀφῆσωμεν τὴν ᾠδή τὸν ἀρθρον 1 καὶ ἄς ἰδοῦμε τὸν ἀρθρον 2. Εἰς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἀρθρου 2 ὀρίζεται: «Ἡ Ἑλλάς ἀκολουθοῦσα τοὺς γενικῆς ἀναγνωρίσεως κανόνας τοῦ διεθνοῦς δικαίου, ἐπιδιώκει τὴν ἐμπέδωσιν τῆς εἰρήνης, τῆς δικαιοσύνης, ὡς καὶ τὴν ἀνάπτυξιν φιλικῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν λαῶν καὶ τῶν κρατῶν». Τόσον ἡ ἔννοια «λαὸς» ὅσον καὶ ἡ ἔννοια «εἰρήνη» ἔχουν μετὰ τὸν πόλεμον ἀφάνταστα ταλαιπωρηθῇ. Καὶ αἱ δύο λέξεις πού ἐκφράζουν τὰς ἀνωτέρω ἐννοίας ἀπετέλεσαν καθ' ὅλον τὸ μεταπολεμικὸν χρονικὸν διάστημα τὴν βάσιν μιᾶς καλοσχεδιασμένης προπαγανδιστικῆς ἐκστρατείας τοῦ Κομμουνισμοῦ κατὰ πλείστων ὁσων χωρῶν καὶ λαῶν τοῦ Ἐλευθέρου Κόσμου. Καὶ εἰς τὴν πατρίδα μας, ἀφοῦ ἐτελείωσεν ἡ ἐπίθεσις πού ἐστοίχισε εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐβδομήντα μία χιλιάδας νεκροὺς στρατιώτας καὶ πάνω ἀπὸ ἑπτακοσίας χιλιάδας πληγέντας παντοειδῶς ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ, ὡς καὶ ἀνυπολόγιστους ζημίας εἰς τὸν οἰκονομικὸν τομέα, μιὰ πολυετὴς προπαγάνδα ἐξαπελύθη κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὸν Διεθνή Κομμουνισμόν. Σύλλογοι, κινήματα, φιλόσοφοι, στηριζόμενοι εἰς τὸν συνταγματικῶς ἐπιβεβλημένον... φιλειρηνισμόν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, εἶχαν τὸν τελευταῖον καιρὸν κινήσει γῆν καὶ οὐρανὸν εἰς μίαν γιγαντιαίαν προσπάθειαν ἀποπροσανατολισμοῦ, παραπλανήσεως, φάλκιδεύσεως ἢ ἄλλως πῶς ἐξασθενήσεως τῆς ἱκανότητος τῶν Ἑλλήνων νά ζήσουν ἐλεύθεροι.

Τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα ἔλαβον αἱ Κυβερνήσεις, δὲν εἶναι οὔτε ἐπαρκῆ οὔτε λυσιτελεῖ, διότι ἡ κατάστασις ἀπαιτεῖ μεγάλην ἀλλαγὴν. Καὶ ἡ ἀλλαγὴ πρέπει νά ἀρχίσῃ ἀπὸ τὸ Σύνταγμα.

Πᾶνος Τσίνας